

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
DOTYCZĄCA PROJEKTU
MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY
MIĘDZYCHÓD – SKRZYDLEWO (WIEŚ)

OPRACOWANIE:

MGR INŻ. AGNIESZKA WIECZORKIEWICZ

POZNAŃ, 28 KWIETNIA 2021 r./1 WRZEŚNIA 2021 r./19 PAŹDZIERNIKA 2021 r.*

*zawiera zamiany wynikające z uwag organów opiniujących i uzgadniających

SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE	3
1.1. INFORMACJE WSTĘPNE	3
1.2. PODSTAWY FORMALNO-PRAWNE OPRACOWANIA	3
1.3. CEL I ZAKRES MERYTORYCZNY OPRACOWANIA	3
1.4. WYKORZYSTANE MATERIAŁY, METODY PRACY ORAZ PODSTAWY PRAWNE	4
2. POŁOŻENIE ORAZ SPOSÓB ZAGOSPODAROWANIA I UŻYTKOWANIA OBSZARU OBJĘTEGO GRANICAMI PROJEKTU MPZP	7
3. ELEMENTY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO	8
4. CHARAKTERYSTYKA ELEMENTÓW ŚRODOWISKA	8
4.1. RZEŻBA TERENU	8
4.2. BUDOWA GEOLOGICZNA I WARUNKI GRUNTOWE	9
4.3. WARUNKI WODNE	9
4.4. GLEBY	10
4.5. SZATA ROŚLINNA	11
4.6. ZWIERZĘTA	11
4.7. ZASOBY NATURALNE	12
4.8. KLIMAT LOKALNY	12
5. STAN ŚRODOWISKA	12
5.1. JAKOŚĆ POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO	13
5.2. KLIMAT AKUSTYCZNY	15
5.3. JAKOŚĆ WÓD POWIERZCHNIOWYCH I PODZIEMNYCH	16
6. ISTNIEJĄCE PROBLEMY ŚRODOWISKA, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	17
7. INFORMACJA O GŁÓWNYCH CELACH I USTALENIACH PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	18
7.1. CEL OPRACOWANIA PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	18
7.2. USTALENIA PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	18
7.3. POWIĄZANIE USTALEŃ PROJEKTU MPZP Z INNYMI DOKUMENTAMI	23
7.4. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU MPZP	23
8. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBŁU MIĘDZYNARODOWYM, KRAJOWYM I LOKALNYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	24
9. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO USTALEŃ PROJEKTU MPZP	27
9.1. ODDZIAŁYWANIE NA POWIERZCHNIĘ ZIEMI I WARUNKI GRUNTOWE	29
9.2. ODDZIAŁYWANIE NA WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE	32
9.3. ODDZIAŁYWANIE NA ZASOBY NATURALNE	34
9.4. ODDZIAŁYWANIE NA RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNĄ	34
9.5. ODDZIAŁYWANIE NA SZATĘ ROŚLINNĄ	36
9.6. ODDZIAŁYWANIE NA ZWIERZĘTA	37
9.7. ODDZIAŁYWANIE NA LUDZI	39
9.8. ODDZIAŁYWANIE NA POWIETRZE ATMOSFERYCZNE	41
9.9. ODDZIAŁYWANIE NA KLIMAT AKUSTYCZNY	42
9.10. ODDZIAŁYWANIE NA KLIMAT	43
9.11. ODDZIAŁYWANIE NA KRAJOBRAZ	45
9.12. ODDZIAŁYWANIE NA ELEMENTY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO	47
9.13. ODDZIAŁYWANIE NA DOBRA MATERIALNE	47
9.14. ODDZIAŁYWANIE NA OBSZARY NATURA 2000 ORAZ INNE OBSZARY OCHRONY	48
9.15. ODDZIAŁYWANIE TRANSGRANICZNE	48
10. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI MPZP ORAZ CZĘSTOTLIWOŚĆ JEJ PRZEPROWADZANIA	49
11. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE W STOSUNKU DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE MPZP	50
12. STRESZCZENIE I WNIOSKI	50

ZAŁĄCZNIKI

1. Granice obszaru projektu mpzp na tle ortofotomapy
2. Granice obszaru projektu mpzp na tle mapy topograficznej
3. Lokalizacja obszarów podlegających ochronie w sąsiedztwie obszaru projektu mpzp
4. Oświadczenie autora prognozy

1. WPROWADZENIE

1.1. INFORMACJE WSTĘPNE

Przedmiotem niniejszego opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko, dotycząca projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Międzyzichód – Skrzydlewo (wieś). Obszarem projektu mpzp objęto tereny wsi Skrzydlewo o łącznej powierzchni ok. 54 ha, zlokalizowane w południowej części gminy Międzyzichód, na południe od drogi krajowej nr 24 (Skwierzyna-Pniewy). Szczegółowy przebieg granic przedmiotowego obszaru mpzp przedstawiono na załączniku graficznym do niniejszej prognozy (załącznik nr 1).

Projekt planu miejscowego opracowywany jest na podstawie uchwały Nr XVIII/165/2019 Rady Miejskiej Międzyzichodu z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Międzyzichód – Skrzydlewo (wieś). W chwili obecnej na przedmiotowym obszarze nie obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego.

1.2. PODSTAWY FORMALNO-PRAWNE OPRACOWANIA

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko wynika z brzmienia zapisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* – zgodnie z treścią art. 46 ust. 1 pkt 1 przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymaga projekt planu miejscowego, wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, jak również projekt zmiany tego dokumentu (zgodnie z art. 46 ust. 2). W myśl powyższej ustawy, prognoza oddziaływania na środowisko stanowi podstawowy dokument, niezbędny do przeprowadzenia postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji polityki, strategii, planu lub programu.

Zgodnie z art. 51 ust. 1, organ opracowujący m.in. projekt planu zagospodarowania przestrzennego sporządza prognozę oddziaływania na środowisko, której zawartość określa art. 51 ust. 2 oraz art. 52. Ponadto, zgodnie z treścią art. 53 ust. 1 organ opracowujący projekt¹ uzgadnia z właściwymi organami² stanowisko w sprawie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko.

Na obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko dotyczącej projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wskazują jednocześnie zapisy ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*, zgodnie z którymi wójt, burmistrz albo prezydent miasta „sporządza projekt planu miejscowego (...), wraz z prognozą oddziaływania na środowisko”. Zgodnie z zapisami wspomnianej ustawy, projekt mpzp wraz z prognozą oddziaływania na środowisko przedkładane są instytucjom i organom właściwym do zaopiniowania i uzgodnienia projektu planu. Dokumenty te stanowią jednocześnie przedmiot oceny społecznej – podlegają wyłożeniu do publicznego wglądu.

1.3. CEL I ZAKRES MERYTORYCZNY OPRACOWANIA

Głównym celem opracowania prognozy oddziaływania na środowisko dla projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest wskazanie przewidywanego wpływu na środowisko przyrodnicze, jaki może mieć miejsce na skutek realizacji dopuszczonych w projekcie mpzp form zagospodarowania przestrzennego. W tym celu w prognozie ocenia się przede wszystkim relacje pomiędzy przyjętymi w projekcie mpzp rozwiązaniami planistycznymi, a lokalnymi uwarunkowaniami środowiska przyrodniczego, a także aspektami gospodarczymi i społecznymi, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju.

¹ o którym mowa w art. 46 ustawy ooś

² o których mowa w art. 57 i art. 58 ustawy ooś

W niniejszej prognozie oddziaływania na środowisko analizie i ocenie poddano projekt uchwały w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (tekst uchwały) wraz z rysunkiem, stanowiącym załącznik graficzny do wspomnianej uchwały (w skali 1:2000).

Szczegółowy zakres informacji wymaganych w prognozie określony został w treści art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*. Ponadto, zgodnie z wymogiem wskazanym w art. 53, zakres i stopień szczegółowości informacji zawartych w przedmiotowej prognozie został uzgodniony z właściwym organem, wskazanym w art. 57 i 58 ww. ustawy – Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Poznaniu (pismem WOO-III.411.31.2020.ET.1 z dnia 13.02.2020 r.), jak również Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Międzychodzie (pismem ON.NS-72/3-4(2)/20 z dnia 03.02.2020 r.).

1.4. WYKORZYSTANE MATERIAŁY, METODY PRACY ORAZ PODSTAWY PRAWNE

Przy opracowaniu niniejszej prognozy zastosowano przede wszystkim metodę opisową, polegającą na opracowaniu charakterystyki poszczególnych komponentów środowiska oraz łączeniu w całość posiadanych informacji o mechanizmach funkcjonowania środowiska i wskazaniu, jakie potencjalne skutki mogą wystąpić w środowisku w wyniku realizacji ustaleń omawianego projektu planu. W celu opracowania prognozy posłużono się również metodą porównawczą, wykorzystując wiedzę o funkcjonowaniu środowiska jako całości. W celu określenia potencjalnych skutków realizacji projektu mpzp skonfrontowano zaproponowane w projekcie rozwiązania planistyczne z istniejącymi uwarunkowaniami lokalnymi. Prognozę oddziaływania na środowisko sporządzono w zakresie, jaki umożliwia obecny stan dostępnej informacji o środowisku oraz stopień ogólności zapisów projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

W celu zobrazowania ogólnej charakterystyki poszczególnych komponentów środowiska – w tym w szczególności rzeźby terenu, budowy geologicznej, warunków gruntowo-wodnych, flory i fauny, klimatu oraz występujących tu zasobów naturalnych – dokonano analizy informacji uzyskanych z wyszczególnionych poniżej materiałów źródłowych (źródła literaturowe, materiały kartograficzne itd.), jak również informacji zebranych podczas wizji terenowej, przeprowadzonej na obszarze objętym granicami projektu mpzp. Na podstawie pozyskanych informacji określono również stan środowiska przyrodniczego w zakresie jakości powietrza, wód podziemnych oraz klimatu akustycznego, jak również wskazano obecny sposób i stan zagospodarowania obszaru objętego granicami projektu planu. Należy natomiast podkreślić, że przeprowadzenie wizji terenowej w ograniczonym przedziale czasowym nie pozwoliło na przeprowadzenie inwentaryzacji w sposób wyczerpujący, umożliwiający zidentyfikowanie wszystkich gatunków roślin i zwierząt, występujących w granicach obszaru opracowania, niemniej pozwoliło na dokonanie ogólnej charakterystyki obszaru opracowania.

Przy sporządzeniu prognozy oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód – Skrzydlewo (wieś) wykorzystano następujące materiały źródłowe:

MATERIAŁY KARTOGRAFICZNE:

- mapa ewidencyjna,
- szczegółowa mapa geologiczna Polski w skali 1:50000, ark. 429 – MIĘDZYZCHÓD (N-33-128-B), Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa 2008,
- mapa hydrogeologiczna Polski w skali 1:50000 ark. (N-33-128-B) 429 – MIĘDZYZCHÓD, Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa 2004,
- mapa hydrogeologiczna Polski w skali 1:50 000 – pierwszy poziom wodonośny, występowanie i hydrodynamika, ark. 429 – MIĘDZYZCHÓD (N-33-128-B), Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa 2018,
- mapa geośrodowiskowa Polski w skali 1:50 000, 429 – MIĘDZYZCHÓD (N-33-128-B) plansza A i B, Państwowy Instytut Geologiczny, 2005.

- mapa geośrodowiskowa Polski (II) w skali 1:50000, ark. 429 – MIĘDZYCHÓD (N—33-128-B) plansza A i B, Państwowy Instytut Geologiczny Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa 2015.

AKTY PRAWNE:

- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 roku *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2020 r., poz. 1219, tekst jednolity z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 3 października 2008 *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2021 r., poz. 247, tekst jednolity z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (Dz. U. z 2020 r., poz. 293, tekst jednolity z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 roku *o ochronie przyrody* (Dz. U. z 2020 r., poz. 55, tekst jednolity ze zm.),
- Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. *Prawo budowlane* (Dz. U. z 2020 r., poz. 1333, tekst jednolity z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. *o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami* (Dz. U. z 2020 r., poz. 282, tekst jednolity),
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. *o odpadach* (Dz. U. z 2020 r., poz. 797, tekst jednolity z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. *Prawo wodne* (Dz. U. z 2020 r., poz. 310, tekst jednolity z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 13 września 1996 r. *o utrzymaniu czystości i porządku w gminach* (Dz. U. z 2020 r., poz. 1439, tekst jednolity z późn. zm.),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (Dz. U. z 2014 r., poz. 112, tekst jednolity),
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. *w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko* (Dz. U. z 2019 r., poz. 1839),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. *w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt* (Dz. U. z 2016 r., poz. 2183),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 października 2014 r. *w sprawie ochrony gatunkowej roślin* (Dz. U. z 2014 r. poz. 1409),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. *w sprawie ochrony gatunkowej grzybów* (Dz. U. z 2014 r., poz. 1408),
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. *w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie* (Dz. U. z 2019 r., poz. 1065, tekst jednolity z późniejszymi zmianami),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. *w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza* (Dz. U. z 2012 r., poz. 914),
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 9 października 2019 r. *w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i jednolitych części wód podziemnych* (Dz. U. z 2019 r., poz. 2147),
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. *w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry* (Dz. U. z 2016 r., poz. 1967),
- Rozporządzenie Nr 12 Wojewody Gorzowskiego z dnia 24 listopada 1998 r. *w sprawie określenia obszarów chronionego krajobrazu na terenie województwa gorzowskiego* (Dz. Urz. Woj., Gorzowskiego z 1998 r, Nr 20, poz. 266) – akt archiwalny,
- Rozporządzenie Nr 18/07 Wojewody Wielkopolskiego z dnia 20 lipca 2007 r. *w sprawie Międzychodzkiego Obszaru Chronionego Krajobrazu* (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2012 r., poz. 2887),

- uchwała Nr XXI/391/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 13 lipca 2020 r. w sprawie określenia Programu ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej (Dz. Urz. Woj. Wlkp z 2020 r., poz. 5954),
- Uchwała Rady Miejskiej Międzychodu Nr XXIX/254/2020 z dnia 3 grudnia 2020 r. w sprawie uchwalenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód,
- Uchwała Nr XLIV/407/2017 Rady Miejskiej Międzychodu z dnia 4 lipca 2017 r. w sprawie aktualizacji Programu Ochrony Środowiska Miasta i Gminy Międzychód na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024 oraz Prognozy oddziaływania na środowisko aktualizacji Programu Ochrony Środowiska Miasta i Gminy Międzychód na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024,
- Dyrektywa 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko,
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystego powietrza dla Europy (Dz.U.UE.L.2008.152.1),
- Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (tzw. Dyrektywa Siedliskowa).

DOKUMENTY, PUBLIKACJE ORAZ INNE DOSTĘPNE OPRACOWANIA:

- Geografia Polski. Mezoregiony fizyczno-geograficzne Kondracki J., Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1994,
- projekt Uchwały Rady Miejskiej Międzychodu w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód – Skrzydlewo (wieś),
- Uchwała Nr XVIII/165/2019 Rady Miejskiej Międzychodu z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód – Skrzydlewo (wieś),
- Plan Odnowy Miejscowości Skrzydlewo 2015-2020, gmina Międzychód (załącznik do Uchwały Rady Miejskiej Międzychodu Nr XIV/121/2015 z dnia 2 września 2015 r.),
- Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Międzychód na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024,
- Program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej, Biuro Studiów i Pomiarów Proekologicznych „EKOMETRIA” Sp. z o.o., Poznań, 2020,
- Program ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego do roku 2030, EKOSTANDARD Pracownia Analiz Środowiskowych, Poznań 2020 r.,
- Prognoza oddziaływania na środowisko Programu ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego do roku 2030, EKOSTANDARD Pracownia Analiz Środowiskowych, Poznań 2020 r.,
- Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim, raport wojewódzki za rok 2019, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska Departament Monitoringu Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Poznaniu, Poznań 2020,
- Stan środowiska w województwie wielkopolskim, Raport 2020, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska Departament Monitoringu Środowiska Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Poznaniu, Poznań 2020,
- Ocena stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w latach 2014-2019 na podstawie monitoringu, www.gios.gov.pl,
- Klasy jakości wód podziemnych w punktach monitoringu diagnostycznego wg danych z 2019 roku, mjwp.gios.gov.pl,
- Raport o stanie środowiska w Wielkopolsce w roku 2017, Wojewódzki inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu, Biblioteka Monitoringu Środowiska, Poznań 2018,
- Główne zbiorniki wód podziemnych w Polsce, Informator PSH, Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa 2017,

- Romanek A., Objaśnienia do szczegółowej mapy geologicznej Polski w skali 1:50000 Arkusz Międzychód (429), Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa 2009,
- Gałka M., Bujakowska K., Dusza A., Pasieczna A., Tomassi-Morawiec H., Objaśnienia do mapy geośrodowiskowej Polski 1:50000 Arkusz MIĘDZYZHÓD (429), Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa 2005,
- Objaśnienia do mapy hydrogeologicznej Polski w skali 1:50000 Arkusz Międzychód (0429), Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa 2004.

INNE ŹRÓDŁA:

- wizja terenowa (marzec 2021 r.),
- mapy.geoportal.gov.pl,
- geoserwis.gdos.gov.pl,
- miedzzychodzki.e-mapa.net,
- miedzzychod.geoportal2.pl,
- polska.e-mapa.net,
- bazagis.pgi.gov.pl,
- mjpw.gios.gov.pl,
- epsh.pgi.gov.pl,
- emgsp.pgi.gov.pl.

2. POŁOŻENIE ORAZ SPOSÓB ZAGOSPODAROWANIA I UŻYTKOWANIA OBSZARU OBJETEGO GRANICAMI PROJEKTU MPZP

Projekt mpzp gminy Międzychód – Skrzydlewo (wieś) obejmuje obszar o łącznej powierzchni ok. 54 ha, zlokalizowany w południowej części gminy Międzychód. Jego granicami objęto tereny wsi sołectkiej Skrzydlewo, położonej w odległości ok. 5 km od Międzychodu.

Przedmiotowy obszar obejmuje tereny o zróżnicowanym sposobie zagospodarowania i użytkowania. Północna część analizowanego obszaru obejmuje przede wszystkim tereny funkcjonujące w obrębie wsi zabudowy, skupionej w sąsiedztwie drogi powiatowej (1719P) oraz zlokalizowanych w tej części dróg gminnych. Przeważają tu budynki mieszkalne jednorodzinne, którym towarzyszą budynki gospodarskie oraz inwentarskie (na obszarze wsi funkcjonują gospodarstwa rolne średniej wielkości). Znaczna część budynków to obiekty wpisane do gminnej ewidencji zabytków, charakteryzujące się znaczną wartością historyczną i architektoniczną (budynki pochodzące z końca XIX w. oraz początku XX w.). W obrębie wsi funkcjonują także zabudowania związane z funkcjonowaniem niegdyś na tym obszarze gospodarstwa PGR (w tym zrealizowany w latach 70-tych budynek mieszkalny). Na terenie Skrzydlewia zrealizowany został plac zabaw dla dzieci, a w części centralnej funkcjonuje skwer z okazałymi lipami.

W północno-zachodniej części analizowanego obszaru zlokalizowany jest także zabytkowy cmentarz ewangelicki (nieczynny).

Tereny w części południowej charakteryzują się znacznie mniejszym stopniem zainwestowania. Przeważają tu rozległe tereny pól uprawnych, funkcjonujących głównie w obrębie obszaru położonego na zachód od drogi prowadzącej w kierunku miejscowości Gralewo. Zabudowa realizowana jest w ostatnim czasie w obrębie terenów położonych na wschód od drogi gminnej oraz na zachód od południowo-wschodniej granicy obszaru opracowania. Towarzyszą jej powierzchnie nieużytkowane.

Obsługę komunikacyjną w granicach analizowanego obszaru zapewnia przede wszystkim droga powiatowa o nawierzchni asfaltowej, a także drogi lokalne prowadzące do Głazewa, Gralewa i Brzezich Łąk. Funkcjonują tu także liczne drogi gruntowe, umożliwiające dojazd do terenów użytkowanych rolniczo oraz realizowanej w ostatnich latach zabudowy (część inwestycji budowlanych jest obecnie realizowanych). Przedmiotowy obszar obsługiwany jest także przez komunikację autobusową (przystanek zlokalizowany jest w centralnej części wsi).

Przez obszar objęty projektem mpzp przebiegają napowietrzne sieci elektroenergetyczne niskiego napięcia nn – 0,4 kV. Tereny objęte projektem mpzp posiadają jednocześnie dostęp do sieci wodociągowej oraz telekomunikacyjnej. Sieć kanalizacji sanitarnej oraz sieć gazowa przebiega przez tereny zlokalizowane w dalszej odległości od omawianego obszaru.

Obszar projektu mpzp sąsiaduje przede wszystkim z rozległymi terenami użytkowanymi rolniczo, a także – w mniejszym stopniu – terenami leśnymi, funkcjonującymi poza południową granicą obszaru projektu mpzp.

3. ELEMENTY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO

Zgodnie z posiadanymi informacjami, w granicach obszaru projektu mpzp gminy Międzyzichód – Skrzydlewo (wieś) funkcjonują liczne obiekty o dużej wartości historycznej i architektonicznej, wskazane w gminnej ewidencji zabytków. Wymienić tu należy zlokalizowane w obrębie wsi Skrzydlewo:

- domy murowane z końca XIX w. (Skrzydlewo 1, 4, 9, 21,),
- domy murowane z początku XX w. (Skrzydlewo 5, 22),
- dom murowany/kamienny z 2 poł. XIX w. (Skrzydlewo 16),
- szkoła murowana z 1908 r. (Skrzydlewo 12),
- stodoła murowana z końca XIX w. (Skrzydlewo 8) oraz początku XX w. (Skrzydlewo 15),
- stodoła murowana z 1936 r. (w obrębie działki o nr ewid. 76/1),
- budynek gospodarczy murowany (kamienny) z końca XIX w. (Skrzydlewo 9a) oraz początku XX w. (Skrzydlewo 10),
- budynek inwentarski murowany z początku XX w. (Skrzydlewo 10),
- budynek rządcówki w zespole folwarcznym (na terenie działki nr geod. 67/9),
- dom nr 10 (na terenie działki nr geod. 77/3),
- murowany transformator z XX w.,
- cmentarz ewangelicki z początku XIX w.

Na przedmiotowym obszarze zidentyfikowane zostały także stanowiska archeologiczne – AZP 49-18/10, AZP 49-18/11, AZP 49-18/12, AZP 49-18/35, AZP 49-18/39, AZP 49-18/40. Podkreślenia wymaga także fakt, iż ochronie podlega jednocześnie układ ruralistyczny wsi Skrzydlewo (wielodrożnica), datowany na XV w. (1424 r.)

4. CHARAKTERYSTYKA ELEMENTÓW ŚRODOWISKA

4.1. RZĘBIA TERENU

Według regionalizacji fizyczno-geograficznej obszar opracowania znajduje się w zasięgu podprovincji Pojezierza Południowobałtyckie (314-316), w obrębie makroregionu Pojezierze Wielkopolskie (315.5) oraz mezoregionu Równina Nowotomska (315.58). Niewielka część terenów – zlokalizowanych w części północnej – położona jest natomiast w zasięgu mezoregionu Pojezierze Poznańskie (315.51).

Pod względem geomorfologicznym analizowany obszar położony jest przede wszystkim w zasięgu wysoczyzny morenowej płaskiej (tereny w części południowej i południowo-zachodniej). Przez północne oraz częściowo północno-wschodnie rejony analizowanego obszaru przebiegają natomiast rynny subglacjalne. Niewielka część przedmiotowego obszaru położona jest również w zasięgu równin torfowych (tereny wzdłuż północnej granicy).

Przedmiotowy obszar charakteryzuje się zatem dość zróżnicowanym ukształtowaniem powierzchni. Najwyższymi rzędnymi charakteryzują się tereny zlokalizowane w rejonie południowej granicy obszaru opracowania – rzędne sięgają tu ok. 85 m n.p.m. Najniższymi rzędnymi charakteryzują się natomiast obszary zlokalizowane w części północnej i północno-zachodniej, w obrębie których część terenów położona jest na wysokości 71-72 m n.p.m. Widoczne jest nachylenie terenów z kierunku południowego i południowo-zachodniego w kierunku północnym i północno-wschodnim.

4.2. BUDOWA GEOLOGICZNA I WARUNKI GRUNTOWE

Zgodnie z informacjami przedstawionymi na szczegółowej mapie geologicznej³, na obszarze opracowania utwory czwartorzędowe reprezentowane są przede wszystkim przez utwory plejstocenyjskie. W obrębie terenów położonych w części południowej jak i (częściowo) północnej występują gliny zwałowe, charakteryzujące się urozmaiconą litologią oraz zmiennym zabarwieniem (miąższość pokrywy nie przekracza 7 m). W części centralnej i południowo-wschodniej występują piaski ze żwirami i głazami lodowcowe (stadiał górny zlodowacenia Wisły), charakteryzujące się obecnością znacznych ilości głazików i głazów w piaszczysto-żwirowej masie (piaski średnio- i drobnoziarniste, średniookruchowe żwiry). Utwory te charakteryzują się barwą żółtą i rdzawobrazową oraz bardzo dobrą przepuszczalnością.

Na niewielkim obszarze zlokalizowanym w części północno-wschodniej (w rejonie niewielkiego stawu/cieku) występują holocenyjskie piaski humusowe jeziorne i zagłębienia bezodpływowych, miejscami starorzeczy, natomiast w pasie terenów wzdłuż granicy północnej występują piaski, piaski ze żwirami, żwiry oraz gliny zwałowe z głazami rynien subglacialnych.

Warunki podłoża budowlanego w przypadku większości terenów zlokalizowanych w granicach obszaru projektu mpzp określa się jako korzystne⁴.

4.3. WARUNKI WODNE

Wody powierzchniowe

W granicach obszaru projektu mpzp wody powierzchniowe reprezentowane są jedynie przez niewielkie zbiorniki, zlokalizowane w części północnej, w sąsiedztwie istniejącej zabudowy. W części północno-wschodniej funkcjonuje również zagłębienie terenowe, w obrębie którego okresowo pojawiają się wody. Większe zbiorniki wodne zlokalizowane są w bezpośrednim sąsiedztwie granic mpzp (np. zbiornik przylegający do granicy wschodniej). Mając na uwadze specyfikę występujących tu wód powierzchniowych, jak również brak jakichkolwiek wiarygodnych badań dotyczących ich jakości, w prognozie nie przedstawiono szczegółowych informacji w tym zakresie.

Dla ogólnej oceny wód powierzchniowych wykorzystano informacje o jakości wód powierzchniowych, w zlewniach których położony jest obszar projektu mpzp. Tereny zlokalizowane w obszarze granic projektu mpzp gminy Międzychód – Skrzydlewo (wieś) położone są w zasięgu granic zlewni dwóch jednolitych części wód – JCW Dopływ ze Skrzydlewca (PLRW60002318772), będącej naturalną częścią wód (NAT) o dobrym stanie, niezagrożoną nieosiągnięciem celów środowiskowych (dobrego stanu chemicznego i dobrego stanu ekologicznego), a także JCW Kamionka (PLRW60002318769), będącej silnie zmienioną częścią wód (SZCW) o złym stanie, niezagrożoną nieosiągnięciem celów środowiskowych (dobry stan chemiczny oraz dobry potencjał ekologiczny)⁵.

Wody podziemne

Zgodnie z informacjami zobrazowanymi na mapie hydrograficznej, wody gruntowe w granicach analizowanego obszaru występują na głębokości od 1 m p.p.t. w części północno-wschodniej do ok. 5 m p.p.t. w części południowej.

Pierwszym użytkowym poziomem wodonośnym jest poziom czwartorzędowy – międzyglinowy górny, występujący w obrębie analizowanego obszaru na głębokości 10-20 m p.p.t. (zwiernadło występuje na rzędnych 50-55 m n.p.m. w części północno-wschodniej oraz ok. 65-70 m n.p.m. w

³ szczegółowa mapa geologiczna Polski w skali 1:50000, ark. 429 – MIĘDZYCHÓD (N-33-128-B), Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa 2008,

⁴ mapa geośrodowiskowa Polski (II) w skali 1:50000, ark. (N-33-128-B) 429 – MIĘDZYCHÓD (plansza A), Państwowy Instytut Geologiczny Państwowy Instytut Badawczy, 2015

⁵ zgodnie z aktualizacją Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry w latach 2016-2021

części południowej). Poziom ten budują piaski różnoziarniste i żwiry, a zwierciadło wody ma charakter swobodny⁶.

Należy podkreślić, że poziom ten jest w przypadku analizowanego obszaru jednocześnie głównym użytkowym poziomem wodonośnym. Przedmiotowy obszar położony jest w zasięgu jednostki hydrogeologicznej oznaczonej symbolem 3abQII/Tr, w obrębie główny poziom wodonośny związany jest ze wspomnianym powyżej poziomem międzyglinowym. Wydajność potencjalna studni wierconej na przedmiotowym obszarze wynosi 10-30 m³/24h, a wody tego poziomu określane są jako wody średniej i dobrej jakości.

W obrębie analizowanego obszaru występuje również trzeciorzędowe piętro wodonośne, będące piętrzem podrzędnym. Występujące w piaszczystych utworach miocenu piętro charakteryzuje się napiętym zwierciadłem wody. W tym miejscu należy podkreślić, że tereny objęte granicami projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód – Skrzydlewo (wieś) zlokalizowane są w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) nr 146 – Subzbiornik Jezioro Bytyńskie – Wronki – Trzciel. Poziom zbiornikowy tworzą tu zazwyczaj drobnoziarniste i pylaste piaski miocenu górnego, środkowego i dolnego, a miąższość warstw wodonośnych (górną i dolną) waha się od 10 do 40 m.⁷ Czas pionowego przesączania w granicach GZWP nr 146 przekracza 100 lat, stąd też uznaje się go za bardzo mało podatny na zanieczyszczenie.

Na terenie Skrzydlewia funkcjonują studnie kopane ujmujące wody piętra czwartorzędowego (m.in.). Zgodnie z posiadanymi informacjami, na obszarze projektu mpzp gminy Międzychód – Skrzydlewo (wieś) nie są natomiast ujmowane wody piętra trzeciorzędowego. Nie uzyskano informacji wskazujących na występowanie w granicach analizowanego obszaru ujęć dla których wyznaczono strefy ochrony.

Przedmiotowy obszar zlokalizowany jest w zasięgu jednolitej części wód podziemnych nr 41 (kod GW600041) o dobrym stanie chemicznym i ilościowym⁸, niezagrożonej nieosiągnięciem celu środowiskowego (dobrego stanu chemicznego i ilościowego).

4.4. GLEBY

Pod względem przynależności do klas bonitacyjnych na przedmiotowym obszarze przeważają gleby zaliczane do klasy V – w mniejszym stopniu występują tu gleby klasy IVb, IVa, VI oraz IIIb. W niewielkim stopniu występują tu także gleby klasy IIIa (w rejonie północnej granicy).

Ze względu na dotychczasowy sposób zagospodarowania i użytkowania, w obrębie większości terenów położonych w obrębie części centralnej i południowej obserwuje się zmiany typowe dla gleb na obszarach użytkowanych rolniczo. Obejmują one przemieszanie wierzchnich warstw gleby (np. na skutek przeprowadzania zabiegów agrotechnicznych), zmiany we właściwościach chemicznych gleb (wynikające ze stosowania nawozów sztucznych, czy też środków ochrony roślin) oraz szereg innych przekształceń, związanych z prowadzeniem działalności rolniczej. Skala zmian właściwości gleb, wynikająca z ich rolniczego użytkowania, jest jednak stosunkowo niewielka (szczególnie w przypadku stosowania kodeksu dobrej praktyki rolniczej).

Najmniejszym stopniem przekształcenia charakteryzują się najprawdopodobniej gleby występujące w obrębie powierzchni nieużytkowanych, porośniętych zielenią spontaniczną. Niewielki stopień ich przekształcenia związany jest najprawdopodobniej z niską przydatnością tych terenów do uprawy.

Gleby w obrębie terenów zabudowanych (w centralnej części wsi Skrzydlewo) charakteryzują się natomiast typowymi antropogenicznymi przekształceniami. Na terenach tych gleby uległy przekształceniom na skutek przemieszczenia mas ziemnych, utwardzenia oraz wzbogacenia podłoża o materiały mineralne, a także umieszczania pod powierzchnią gruntu fundamentów oraz innych elementów konstrukcyjnych budynków. Działania te, na skutek znacznego uszczelnienia

⁶ mapa hydrogeologiczna Polski w skali 1:50 000 – pierwszy poziom wodonośny, występowanie i hydrodynamika, ark. 429 – MIĘDZYCHÓD (N-33-128-B), Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa 2018

⁷ Główne zbiorniki wód podziemnych w Polsce, Informator PSH, Państwowy Instytut Geologiczny Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa 2017

⁸ mjpg.gios.gov.pl

powierzchni ziemi, zagęszczenia i przemieszania poszczególnych warstw profilu glebowego, a także zaburzenia naturalnej wymiany gazowej i przepływu kapilarnego wody, doprowadziły do utraty naturalnych właściwości fizycznych, chemicznych oraz biologicznych gleb.

4.5. SZATA ROŚLINNA

Roślinność w obrębie przedmiotowego obszaru związana jest przede wszystkim z rolniczym użytkowaniem większości terenów położonych w zasięgu jego granic, stąd też nie stwierdzono tu występowania zbiorowisk szczególnie cennych przyrodniczo, czy też rzadkich w obrębie regionu.

Znaczne połacie terenu zajmują przede wszystkim monokultury roślin uprawnych (głównie uprawy pospolitych zbóż), którym w znacznie mniejszym stopniu towarzyszy roślinność segetalna, reprezentowana przez gatunki takie jak chaber bławatek (*Centaurea cyanus*), mak polny (*Papaver rhoeas*), koniczyna polna (*Trifolium arvense*), czy też wyka (*Vicia*). W sąsiedztwie terenów użytkowanych rolniczo spotkać można również licznie występującą tu roślinność ruderalną, porastającą śródpolne miedze, powierzchnie towarzyszące drogom gruntowym oraz powierzchnie nieużytkowane. Wśród widywanych najliczniej wspomnieć można chociażby cykorię podróżnik (*Cichorium intybus*), bylicę pospolitą (*Artemisia vulgaris*), bylicę polną (*Artemisia campestris*), komosę białą (*Chenopodium album*), marunę bezwoną (*Matricaria perforata*), rumian polny (*Anthemis arvensis*), powój polny (*Convolvulus arvensis*), szczaw (*Rumex*), dziurawiec zwyczajny (*Hypericum perforatum*), ostrożeń polny (*Cirsium arvense*) oraz rumian polny (*Anthemis arvensis*).

Na miedzach, w sąsiedztwie fragmentów przebiegających przez obszar projektu mpzp dróg gruntowych, jak również w sąsiedztwie funkcjonującej tu zabudowy, spotkać można również roślinność typową dla terenów antropogenicznie przekształconych. Wśród występujących tu licznie gatunków wspomnieć można krwawnika pospolitego (*Achillea millefolium*), komosę białą (*Chenopodium album*), cykorię podróżnik (*Cichorium intybus*), wrotycz pospolity (*Tanacetum vulgare*), sałatę kompasową (*Lactuca seriola*), mniszka pospolitego (*Taraxacum officinale*), pokrzywę zwyczajną (*Urtica dioica*), babkę zwyczajną (*Plantago major*), koniczynę (*Trifolium*), jak również pospolite gatunki traw (*Poaceae*), np. wiechlinę roczną (*Poa annua*), perz właściwy (*Elymus repens*) itd.

Jednym z najważniejszych elementów lokalnej szaty roślinnej jest natomiast występująca na przedmiotowym obszarze roślinność wysoka. Najbardziej okazałe i wartościowe drzewa rosną przede wszystkim w obrębie historycznej części wsi, zarówno w sąsiedztwie zabytkowych budynków, jak i wzdłuż funkcjonujących tu dróg. Spotkać tu można przede wszystkim znacznych rozmiarów lipy (*Tilia cordata*), kasztanowce pospolite (*Aesculus hippocastanum*), pojedyncze dęby (*Quercus*), sosny (*Pinus*), świerki (*Picea*), wierzby (*Salix*), modrzewie (*Larix*), brzozy brodawkowate (*Betula pendula*), a także znacznie bardziej liczne robinie akacjowe (*Robinia pseudoacacia*). Na szczególną uwagę zasługuje grupa okazałych lip (*Tilia cordata*) rosnących w obrębie niewielkiego skweru w centralnej części wsi, a także starodrzew rosnący na terenie nieczynnego cmentarza. Wspomnieć można także o stosunkowo dużej grupie tworzonej przez sosny (*Pinus sylvestris*) oraz brzozy (*Betula pendula*), rosnące w sąsiedztwie pól uprawnych w zachodniej części omawianego obszaru.

Roślinność wysoka reprezentowana jest także przez rosnące w obrębie przydomowych ogrodów pospolite odmiany drzew owocowych – grusze (*Pyrus*), jabłonie (*Malus*), śliwy (*Prunus*) – jak również różnorodne odmiany ozdobnych gatunków drzew i krzewów, w tym żywotniki (*Thuja*), sumaki octowce (*Rhus typhina*), berberysy (*Berberis*), czy lilaki (*Syringa vulgaris*).

4.6. ZWIERZĘTA

Analizę lokalnej fauny przeprowadzono przede wszystkim w oparciu o informacje uzyskane podczas przeprowadzonej wizji terenowej, jak również nieliczne informacje zawarte w opracowaniach dotyczących terenów całej gminy.

Występowanie na obszarze objętym projektem mpzp siedlisk typowych dla krajobrazu rolniczego sprzyja występowaniu na tych terenach gatunków związanych przede wszystkim z terenami otwartymi, w tym gatunków migrujących w obrębie większych kompleksów terenów rolniczych w

poszukiwaniu pożywienia. Spotkać można tu także pospolite gatunki zwierząt typowych dla terenów antropogenicznie przekształconych.

Niewątpliwie najliczniejszą grupą zwierząt występujących w granicach przedmiotowego obszaru są bezkręgowce. Ze względu na termin oraz ograniczony czas przeprowadzania wizji terenowej, jak również brak informacji w źródłach literaturowych, nie przeprowadzono szczegółowej analizy występujących tu bezkręgowców, niemniej, funkcjonowanie na analizowanym obszarze rozległych pól uprawnych, którym towarzyszą mniejsze i większe powierzchnie porośnięte spontanicznie pojawiającą się roślinnością, pozwala założyć, że spotkać tu można licznych przedstawicieli muchówek (*Diptera*), błonkoskrzydłych (*Hymenoptera*) oraz prostoskrzydłych (*Orthoptera*). Występowaniu bezkręgowców sprzyja niewątpliwie funkcjonowanie na analizowanym obszarze rozległych pól uprawnych, którym towarzyszą mniejsze i większe powierzchnie porośnięte spontanicznie pojawiającą się roślinnością, w tym w szczególności kwitnącą roślinnością niską (w obrębie śródpolnych miedz). Zakłada się, że zarówno w obrębie powierzchni użytkowanych rolniczo, jak również w obrębie przydomowych ogrodów (w centralnej części wsi), spotkać można również przedstawicieli pospolitych gatunków motyli dziennych oraz przedstawicieli lokalnej malakofauny, w tym pospolitych wstężyków (*Cepaea*).

Z uwagi na obecność niewielkich zbiorników wodnych (w części północnej) oraz funkcjonowanie większych akwenów w bezpośrednim sąsiedztwie analizowanego obszaru, można przypuszczać, że na terenach tych okresowo pojawiać się mogą przedstawiciele płazów, reprezentowanych przez rodzime gatunki z rodziny ropuchowatych (*Bufo*) oraz żab (*Rana*).

Obecność kęp i pasów zadrzewień, a także znacznych powierzchniowo terenów porośniętych zielenią (w obrębie przydomowych ogrodów, w centralnej części wsi), stanowiących atrakcyjne miejsce żerowania i rozrodu, sprzyja występowaniu na przedmiotowym obszarze przedstawicieli rodzimej awifauny. Wśród spotykanych najczęściej wymienić można gatunki typowe dla krajobrazu otwartych terenów użytkowanych rolniczo oraz towarzyszącej im zabudowy – trznadla (*Emberiza citinella*), skowronka (*Alauda arvensis*) oraz dzwońca (*Chloris chloris*). Na terenach sąsiadujących z funkcjonującą zabudową spotkać można mazurka (*Passer montanus*), szpaka (*Strunus vulgaris*), sierpówkę (*Streptopelia decaocto*), srokę (*Pica pica*), a także oknówkę (*Delichon urbicum*). Z uwagi na prawdopodobną obecność gryzoni i mniejszych gatunków zwierząt na tereny te mogą załatywać również ptaki drapieżne, zamieszkujące pobliskie lasy – m.in. myszołowy (*Buteo buteo*).

Na przedmiotowym obszarze występują również przedstawiciele drobnych ssaków owadożernych oraz gryzoni, takich jak kret (*Talpa europaea*), nornica (*Myodes*) czy mysz polna (*Apodemus agrarius*). W obrębie rozległych terenów użytkowanych rolniczo, a przede wszystkim w rejonie skupiska śródpolnej zieleni, pojawiać się mogą również gatunki większych ssaków, przemieszczających się w poszukiwaniu pożywienia. Wymienić tu można przede wszystkim sarny (*Capreolus capreolus*), zające szaraki (*Lepus capensis*) oraz lisy (*Vulpes vulpes*).

4.7. ZASOBY NATURALNE

Zgodnie z informacjami prezentowanymi przez Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy, na obszarze objętym granicami projektu mpzp nie znajdują się zasoby naturalne, reprezentowane przez udokumentowane złoża kopalin. Analizowany obszar położony jest jednocześnie w zasięgu granic Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 146 Subzbiornik Jezioro Bytyńskie – Wronki – Trzciel⁹.

4.8. KLIMAT LOKALNY

Analizowany obszar – podobnie jak obszar całej gminy i powiatu międzychodzkiego – położony jest w zasięgu strefy klimatu umiarkowanego, w obszarze wzajemnego przenikania się wpływów morskich oraz kontynentalnych. Klimat kształtowany jest przede wszystkim przez masy powietrza polarno-morskiego, napływające z kierunku północno-zachodniego.

⁹ epsh.pgi.gov.pl

Zgodnie z dostępnymi informacjami, średnia roczna temperatura powietrza wynosi 8,2°C, roczna suma opadów atmosferycznych waha się w granicach 475-550 mm – przy czym większą ilość opadów charakteryzuje się półrocze letnie. Zaznacza się przewaga wiatrów z kierunku zachodniego oraz północno-zachodniego. Okres wegetacyjny trwa od 200 do 220 dni.

Analizując lokalne warunki klimatyczne należy podkreślić, iż omawiany obszar charakteryzuje się specyficznymi warunkami mikroklimatycznymi, wynikającymi ze znaczącego (dominującego w przypadku części południowej) udziału terenów niezabudowanych, użytkowanych rolniczo (korzystne warunki przewietrzania, duży stopień nasłonecznienia itd.).

5. STAN ŚRODOWISKA

5.1. JAKOŚĆ POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO

Jak wspomniano we wcześniejszych rozdziałach prognozy, przedmiotowy obszar obejmuje tereny o różnicowanym stopniu i sposobie ich zagospodarowania i użytkowania, reprezentowane zarówno przez tereny zabudowane (skupione głównie w północnej części obszaru opracowania), jak również tereny użytkowane rolniczo oraz różnego rodzaju tereny zieleni. Nie uzyskano informacji o funkcjonowaniu w granicach obszaru projektu planu obiektów stanowiących punktowe źródła emisji o poziomach zagrażających dotrzymaniu obowiązujących standardów jakości powietrza atmosferycznego¹⁰. Stąd też przyjęto (uwzględniając dotychczasowy sposób zagospodarowania i użytkowania terenów), że głównymi źródłami emisji zanieczyszczeń jest funkcjonująca na tych terenach zabudowa oraz ruch kołowy, odbywający się w ciągu zlokalizowanych na obszarze opracowania dróg.

W obrębie zabudowy funkcjonują obecnie instalacje grzewcze, generujące zanieczyszczenia gazowe i pyłowe, obejmujące m.in. tlenki siarki (głównie SO₂), tlenki azotu (NO_x), dwutlenek węgla (CO₂) oraz pyły o różnicowanym składzie frakcyjnym (w tym m.in. pył PM₁₀). Uwzględniając charakter istniejącej zabudowy można zatem założyć, że emisja zanieczyszczeń z sektora bytowo-komunalnego, obejmująca przede wszystkim zanieczyszczenia pyłowe (pył PM_{2,5}, pył PM₁₀) generowane w obrębie indywidualnych instalacji grzewczych – wpływa w sposób niekorzystny na kształtowanie lokalnej jakości powietrza atmosferycznego szczególnie w okresie grzewczym. Sytuacja ta nie dotyczy natomiast znacznej części terenów niezabudowanych, funkcjonujących w centralnej i południowej części omawianego obszaru.

Wśród źródeł emisji zanieczyszczeń na przedmiotowym obszarze wskazać można natomiast przebiegające przez omawiany obszar, w tym głównie drogę powiatową (1719P). Drogi stanowią liniowe źródło emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych generowanych podczas spalania paliw w silnikach spalinowych poruszających się pojazdów (m.in. węglowodory aromatyczne, SO₂, NO₂, CO itd.). Stąd też w przypadku dróg charakteryzujących się dużym natężeniem ruchu kołowego odnotowuje się wpływ ich funkcjonowania na kształtowanie lokalnej jakości powietrza atmosferycznego. Uwzględniając natężenie ruchu w obrębie zlokalizowanych na omawianym obszarze dróg (znaczna część to drogi gruntowe, umożliwiające dojazd do zabudowy) można natomiast przyjąć, że emisja zanieczyszczeń generowanych w ich obrębie nie powoduje przekroczenia dopuszczalnych stężeń poszczególnych zanieczyszczeń poza granicami pasa drogowego.

Zakłada się, że poziom emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych generowanych na skutek przejazdu pojazdów istniejącymi drogami gruntowymi, nie wpływa w sposób znaczący na kształtowanie lokalnej jakości powietrza, szczególnie w kontekście korzystnych warunków przewietrzania, jakimi charakteryzuje się znaczna część terenów zlokalizowanych w granicach obszaru projektu planu.

Pomijalny wpływ na kształtowanie lokalnych warunków aerosanitarnych ma emisja związana z rolniczym użytkowaniem zlokalizowanych tu terenów. Prowadzenie prac polowych związane jest zazwyczaj z koniecznością wykorzystania maszyn rolniczych napędzanych silnikami spalinowymi oraz występowaniem emisji pyłów na skutek unoszenia cząstek gleby w trakcie

¹⁰ poza granicami działki, do której prowadzący instalację posiada tytuł prawny

przewodzenia zabiegów agrotechnicznych (np. głęboka orka) w okresach przesuszenia gleby. Skala tego zjawiska pozwala jednak założyć, że nie wpływa ono w sposób znaczący na długofalowe kształtowanie lokalnej jakości powietrza atmosferycznego.

Z uwagi na brak danych o stężeniach zanieczyszczeń, pochodzących z pomiarów wykonanych bezpośrednio w granicach omawianego obszaru, do przeprowadzenia analizy lokalnej jakości powietrza atmosferycznego wykorzystano informacje zawarte w opracowanej przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska (Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Poznaniu) rocznej ocenie jakości powietrza dla poszczególnych stref i poziomów substancji¹¹, wyznaczonych w oparciu o ustawę Prawo ochrony środowiska, rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu¹² oraz rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza¹³. Obszar projektu mpzp gminy Międzychód – Skrzydlewo (wieś) zlokalizowany jest w zasięgu strefy wielkopolskiej.

Wspomniana powyżej roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2019 została wykonana z uwzględnieniem dwóch grup kryteriów – określonych w celu ochrony zdrowia oraz określonych w celu ochrony roślin. W ocenie dokonywanej pod kątem spełnienia kryteriów określonych w celu ochrony ludzi uwzględniono następujące zanieczyszczenia: dwutlenek azotu (NO₂), dwutlenek siarki (SO₂), tlenek węgla (CO), benzen (C₆H₆), ozon (O₃), pył PM₁₀, pył PM_{2,5}, ołów (Pb) w PM₁₀, arsen (As) w PM₁₀, nikiel (Ni) w PM₁₀, kadm (Cd) w PM₁₀ oraz benzo(a)piren B(a)P (O₃). W ocenie dokonywanej pod kątem spełnienia kryteriów odniesionych do ochrony roślin uwzględniono natomiast dwutlenek siarki (SO₂), tlenki azotu (NO_x) oraz ozon (O₃). Klasyfikację stężeń poszczególnych zanieczyszczeń na obszarze strefy wielkopolskiej w roku 2019 przedstawiają poniższe tabele.

Tabela 2. Klasy strefy dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonywanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi*

NAZWA I KOD STREFY	SYMBOL KLASY STREFY DLA POSZCZEGÓLNYCH SUBSTANCJI											
	NO ₂	SO ₂	CO	C ₆ H ₆	PM _{2,5}	PM ₁₀	BAP (PM ₁₀)	As (PM ₁₀)	Cd (PM ₁₀)	Ni (PM ₁₀)	Pb (PM ₁₀)	O ₃
strefa wielkopolska (PL3003)	A	A	A	A	A	C	C	A	A	A	A	A

*źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim, Raport wojewódzki za rok 2019, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Poznaniu Departamentu Monitoringu Środowiska, Poznań, kwiecień 2020 r.

Tabela 3. Klasy strefy dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów odniesionych do ochrony roślin

NAZWA I KOD STREFY	SYMBOL KLASY STREFY DLA POSZCZEGÓLNYCH SUBSTANCJI		
	NO _x	SO ₂	O ₃
strefa wielkopolska (PL3003)	A	A	C

*źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim, Raport wojewódzki za rok 2019, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Poznaniu Departamentu Monitoringu Środowiska, Poznań, kwiecień 2020 r.

Stężenia NO₂, SO₂, CO, C₆H₆, As, Cd, Ni, Pb – oceniane pod kątem ochrony zdrowia ludzi za 2019 r. – nie przekraczały poziomów dopuszczalnych (dla NO₂, SO₂, CO, Pb, C₆H₆) oraz poziomów docelowych (dla As, Cd, Ni), w związku z tym strefa wielkopolska zaliczona została do klasy

¹¹ Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim, Raport wojewódzki za rok 2019, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Poznaniu Departamentu Monitoringu Środowiska, Poznań, kwiecień 2020

¹² Dz. U. z 2012 r. poz. 1031, zmienione rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 października 2019 r. (Dz.U. z 2019 r. poz. 1931)

¹³ Dz. U. z 2012 r., poz. 914

A. W przypadku poziomu docelowego dla ozonu (O_3) strefę wielkopolską zaliczono do klasy A, natomiast w odniesieniu do celu długoterminowego dla ozonu strefę tą zaliczono do klasy D2.

W przypadku pyłu PM_{10} w 2019 r. zanotowano przekroczenia dopuszczalnego poziomu substancji dla 24 godzin w roku kalendarzowym stężeń, stąd też strefa wielkopolska zaliczona została do klasy C. Strefa wielkopolska zaliczona została do klasy C również z uwagi na występowanie przekroczeń poziomu docelowego dla benzo(a)pirenu w pyłe PM_{10} . W strefie wielkopolskiej nie odnotowano natomiast przekroczenia poziomu dopuszczalnego stężeń $PM_{2,5}$ (klasa A).

W efekcie przeprowadzonej w roku 2019 oceny stref w oparciu o kryteria określone dla ochrony roślin (dla dwutlenku siarki oraz tlenków azotu), strefę wielkopolską zaliczono do klasy A. Zanotowane zostały natomiast przekroczenia poziomu docelowego ozonu (klasa C), jak również poziomu celu długoterminowego (klasa D2).

Analizując powyższe informacje należy jednak zauważyć, że dane te dotyczą znacznego obszaru jakim jest cała strefa wielkopolska i nie należy ich bezpośrednio utożsamiać ze stężeniami zanieczyszczeń występującymi w granicach obszaru objętego granicami projektu mpzp. Wartości stężeń poszczególnych zanieczyszczeń mogą odbiegać w znacznym stopniu od wartości przedstawionych powyżej, przede wszystkim z uwagi na różnice w sposobie zagospodarowania i użytkowania terenów położonych zarówno w zasięgu, jak i poza granicami projektu mpzp. Pomimo możliwych różnic w zakresie poszczególnych stężeń należy natomiast zwrócić szczególną uwagę na zagrożenia dla utrzymania jakości powietrza, wynikające ze skali emisji zanieczyszczeń pyłowych.

Wspomnieć należy również, że z uwagi na występowanie w latach ubiegłych przekroczeń dopuszczalnych poziomów pyłu PM_{10} , $PM_{2,5}$ oraz benzo(a)pirenu i ozonu (O_3) konieczne było podjęcie działań, których realizacja doprowadziłaby do zmniejszenia emisji wspomnianych zanieczyszczeń do poziomów pozwalających na dotrzymanie obowiązujących standardów jakości powietrza atmosferycznego. W roku 2013, w celu określenia działań których realizacja ma doprowadzić do osiągnięcia wartości dopuszczalnych lub docelowych substancji w powietrzu, opracowany został Program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej. W dokumencie tym przedstawiono szereg działań naprawczych, których realizacja ma doprowadzić do zmniejszenia stężeń pyłu PM_{10} do poziomów dopuszczalnych. Dokument ten utracił swoją moc w wyniku podjęcia przez Sejmik Województwa Wielkopolskiego uchwały Nr XXXIII/853/17 z dnia 24 lipca 2017 r. w sprawie określenia Programu ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej w zakresie pyłu PM_{10} , $PM_{2,5}$ oraz B(a)P¹⁴ – będącego aktualizacją wspomnianego powyżej Programu ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej. W roku 2020 Sejmik województwa Wielkopolskiego podjął ponownie uchwałę w sprawie określenia Programu ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej¹⁵.

5.2. KLIMAT AKUSTYCZNY

W granicach analizowanego obszaru funkcjonują tereny podlegające ochronie akustycznej na podstawie obowiązujących przepisów prawa – ustawy *Prawo ochrony środowiska* oraz rozporządzenia Ministra Środowiska *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* – reprezentowane obecnie przez tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zlokalizowane głównie w północnej i południowo-wschodniej części omawianego obszaru, jak również tereny zabudowy zagrodowej, funkcjonujące w części północnej. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowane przez poszczególne grupy źródeł hałasu, jakie obowiązują dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (wyrażone wskaźnikami mającymi zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem) wynoszą odpowiednio:

- w przypadku hałasu generowanego przez drogi lub linie kolejowe – $L_{DWN} = 64$ dB (dla przedziału czasu równego wszystkim dobom w roku), $L_N = 59$ dB (dla przedziału czasu

¹⁴ Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z 2017 r., poz. 5320

¹⁵ uchwała Nr XXI/391/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 13 lipca 2020 r. w sprawie określenia Programu ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej

równego wszystkim porom nocy), a w przypadku hałasu generowanego przez pozostałe obiekty i działalność będącą źródłem hałasu – odpowiednio $L_{DWN} = 50$ dB, $L_N = 40$ dB,

- w przypadku hałasu generowanego przez linie elektroenergetyczne – $L_{DWN} = 50$ dB (dla przedziału czasu równego wszystkim dobom w roku) oraz $L_N = 45$ dB (dla przedziału czasu równego wszystkim porom nocy).

Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowane przez poszczególne grupy źródeł hałasu, jakie obowiązują dla terenów zabudowy zagrodowej (wyrażone wskaźnikami mającymi zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem) wynoszą natomiast:

- w przypadku hałasu generowanego przez drogi lub linie kolejowe – $L_{DWN} = 68$ dB (dla przedziału czasu równego wszystkim dobom w roku), $L_N = 59$ dB (dla przedziału czasu równego wszystkim porom nocy), a w przypadku hałasu generowanego przez pozostałe obiekty i działalność będącą źródłem hałasu – odpowiednio $L_{DWN} = 55$ dB i $L_N = 45$ dB,
- w przypadku hałasu generowanego przez linie elektroenergetyczne – $L_{DWN} = 50$ dB (dla przedziału czasu równego wszystkim dobom w roku) oraz $L_N = 45$ dB (dla przedziału czasu równego wszystkim porom nocy).

Analizując lokalny klimat akustyczny należy zwrócić uwagę na charakter funkcjonujących tu źródeł hałasu. Nie uzyskano informacji o funkcjonowaniu w granicach obszaru projektu mpzp punktowych źródeł hałasu, których obecność stanowiłaby zagrożenie dla dotrzymania standardów akustycznych na terenach wymagających ochrony akustycznej. Zagrożenia dla lokalnego klimatu akustycznego nie stanowi również hałas samochodowy generowany w ciągu drogi powiatowej oraz dróg gruntowych umożliwiających do zabudowy i terenów rolniczych (niewielkie natężenie ruchu kołowego).

Niewielki wpływ na kształtowanie lokalnego klimatu akustycznego ma funkcjonowanie terenów rolniczych. Okresowy niekorzystny wpływ na tutejszy klimat akustyczny może mieć prowadzenie zintensyfikowanych prac polowych przy użyciu sprzętu rolniczego. Zakłada się natomiast, że tego rodzaju zjawiska nie wpływają w sposób długofalowy na kształtowanie tutejszego klimatu akustycznego. Pomijalny wpływ na klimat akustyczny obszaru opracowania ma także funkcjonowanie przebiegających przez analizowany obszar napowietrznych linii elektroenergetycznych nn – 0,4 kV. Tereny położone w zasięgu granic obszaru projektu mpzp pozostają również poza zasięgiem oddziaływania hałasu kolejowego oraz lotniczego.

5.3. JAKOŚĆ WÓD POWIERZCHNIOWYCH I PODZIEMNYCH

Jak wspomniano we wcześniejszych rozdziałach prognozy, w granicach obszaru projektu mpzp wody powierzchniowe występują w postaci niewielkich zbiorników wodnych, zlokalizowanych w sąsiedztwie zabudowy (w północnej części obszaru opracowania). Na terenach tych stwierdzono również obecność elementów sieci melioracyjnej. Z uwagi na charakter występujących tu wód, jak również brak jakichkolwiek wiarygodnych badań dotyczących ich jakości, w prognozie nie przedstawiono informacji w tym zakresie.

Jak już wcześniej wspomniano, tereny zlokalizowane w obszarze granic projektu mpzp gminy Międzychód – Skrzydlewo (wieś) położone są w zasięgu granic zlewni jednolitej części wód Dopływ ze Skrzydlewca (PLRW60002318772), będącej naturalną częścią wód (NAT) o dobrym stanie, niezagrażoną nieosiągnięciem celów środowiskowych (dobrego stanu chemicznego i dobrego stanu ekologicznego), a także JCW Kamionka (PLRW60002318769), będącej silnie zmienioną częścią wód (SZCW) o złym stanie, niezagrażoną nieosiągnięciem celów środowiskowych (dobry stan chemiczny oraz dobry potencjał ekologiczny)¹⁶.

Oceny jakości występujących na przedmiotowym obszarze wód powierzchniowych dokonano natomiast w oparciu o informacje określające jakość wód JCW Kamionka (PLRW60002318769). Zgodnie z informacjami udostępnianymi przez Główną Inspekcję ochrony Środowiska¹⁷, wody wspomnianej JCW osiągnęły klasę III (również w przypadku klasy elementów biologicznych) i klasę II

¹⁶ zgodnie z aktualizacją Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry w latach 2016-2021

¹⁷ Ocena stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w latach 2014-2019, www.gios.gov.pl

(w przypadku klasy elementów fizykochemicznych), stan chemiczny określono jako stan poniżej dobrego, a potencjał ekologiczny określono jako umiarkowany. Ogólny stan wód określony został jako zły.

Dla oceny jakości wód podziemnych na obszarze opracowania wykorzystano także informacje określające stan ilościowy i jakościowy w obrębie całej JCWPd nr 41, w obrębie której zlokalizowany jest przedmiotowy obszar. W 2019 r. Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy, przeprowadził monitoring diagnostyczny stanu chemicznego jednolitych części wód podziemnych¹⁸, obejmujący pobranie próbek wód podziemnych z 1289 punktów pomiarowych. Zgodnie z informacjami dotyczącymi jedyne punktu pomiarowego zlokalizowanego w granicach powiatu międzychodzkiego – w Międzychodzie (nr 544) stwierdzono odpowiednio wody klasy III (wody zadowalającej jakości)¹⁹.

Dla oceny zagrożeń oraz jakości wód podziemnych w granicach analizowanego obszaru, wykorzystano również informacje zilustrowane na mapie hydrogeologicznej Polski w skali 1:50000, ark. Międzychód (429). Wynika z nich, iż na obszarze opracowania jakość wód głównego użytkowego piętra wodonośnego jest średnia, a wody wymagają prostego uzdatnienia.

6. ISTNIEJĄCE PROBLEMY ŚRODOWISKA, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Wśród istotnych problemów ochrony środowiska, jakie dotyczą części terenów położonych w granicach omawianego obszaru, wskazać należy konieczność uwzględnienia ochrony terenów o szczególnych walorach przyrodniczych, objętych ochroną prawną w postaci Obszaru Chronionego Krajobrazu „H” Międzychód. Obszar Chronionego krajobrazu „H” Międzychód charakteryzuje się występowaniem zajmujących znaczne powierzchnie lasów (na siedliskach boru świeżego i suchego), licznych jezior, a także urozmaiconej rzeźby terenu. Łączna powierzchnia tego obszaru obejmuje 32243 ha. Ponieważ obejmuje on tereny podlegające ochronie ze względu na wyróżniający się krajobraz, konieczne jest uwzględnienie ochrony walorów lokalnego krajobrazu w docelowym sposobie zagospodarowania i użytkowania terenów położonych w jego granicach, zlokalizowanych jednocześnie w zasięgu granic przedmiotowego projektu planu.

W granicach obszaru objętego granicami projektu mpzp gminy Międzychód – Skrzydlewo (wieś) nie występują natomiast tereny objęte prawną ochroną w formie parku narodowego, rezerwatu przyrody, parku krajobrazowego, obszaru Natura 2000, zespołu przyrodniczo-krajobrazowego, pomnika przyrody, użytku ekologicznego, czy też stanowiska dokumentacyjnego (ustanowione w trybie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody*).

W dalszej odległości od granic analizowanego obszaru zlokalizowane są inne obszarowe formy ochrony przyrody – Park Krajobrazowy Dolina Kamionki (w odległości ok. 0,9 km), rezerwat przyrody dolina Kamionki (w odległości ok. 1,7 km), SOO Dolina Kamionki PLH300031 (w odległości ok. 1,55 km) oraz OSO Puszcza Notecka PLB300015 (w odległości ok. 2,2 km). Położenie obszaru projektu mpzp gminy Międzychód – Skrzydlewo (wieś) w odniesieniu do granic obszarów podlegających ochronie prawnej, zobrazowano na załączniku do prognozy (załącznik nr 3). Z uwagi na charakterystykę przedmiotów ochrony wspomnianych obszarów oraz ich oddalenie, nie przewiduje się konieczności wprowadzenia szczególnych rozwiązań w zakresie sposobu zagospodarowania i użytkowania terenów położonych w granicach projektu mpzp, mających na celu ograniczenie ryzyka wystąpienia istotnych, negatywnych oddziaływań na obszary podlegające ochronie prawnej.

W granicach obszaru objętego projektem mpzp pojawiają się natomiast gatunki zwierząt podlegających ochronie prawnej na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska *w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt* (niewykluczona jest również obecność roślin podlegających ochronie na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska *w sprawie ochrony gatunkowej roślin*). Z uwagi na powyższe, realizacja ustaleń projektu mpzp musi uwzględniać zakazy ustanowione

¹⁸ na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska

¹⁹ Klasy jakości wód podziemnych w punktach monitoringu diagnostycznego wg danych z 2019 roku, mjpg.gios.gov.pl

w odniesieniu do chronionych gatunków roślin i zwierząt, wskazanych we wspomnianych powyżej przepisach odrębnych. W tym miejscu należy jednak zaznaczyć, że zakres ustaleń miejscowego planu zagospodarowania charakteryzuje się znacznym stopniem ogólności, a jego poszczególne zapisy nie mogą powtarzać ustaleń zawartych w przepisach odrębnych.

Na obszarze projektu mpzp nie stwierdzono natomiast występowania znaczących problemów ochrony środowiska wynikających z braku dostępu do sieci infrastruktury technicznej. Przez analizowany obszar przebiegają napowietrzne sieci elektroenergetyczne niskiego napięcia, a zlokalizowane tu tereny posiadają dostęp do sieci wodociągowej oraz telekomunikacyjnej. Tereny zlokalizowane na obszarze opracowania nie posiadają natomiast dostępu do sieci kanalizacji sanitarnej oraz sieci gazowej (sieci te przebiegają przez tereny położone w dalszej odległości od obszaru projektu mpzp). Pomimo niepełnej dostępności do sieci infrastruktury technicznej, w chwili obecnej nie notuje się zagrożenia dla utrzymania jakości poszczególnych komponentów środowiska, wynikającego z braku dostępu do sieci.

Położenie obszaru objętego projektem mpzp w zasięgu strefy wielkopolskiej sprawia natomiast, że wśród istotnych problemów ochrony środowiska wskazać należy zagrożenia wynikające z zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego. Jak wspomniano w poprzednich rozdziałach prognozy, w chwili obecnej na obszarze tym najprawdopodobniej nie występują przekroczenia dopuszczalnych stężeń zanieczyszczeń, niemniej, ze względu na występowanie tego rodzaju zjawisk w granicach całej strefy wielkopolskiej, konieczne będzie wprowadzenie do projektu mpzp zapisów wymagających stosowania instalacji grzewczych bazujących na paliwach o niskich wskaźnikach emisji.

7. INFORMACJA O GŁÓWNYCH CELACH I USTALENIACH PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

7.1. CEL OPRACOWANIA PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego pozwoli na ustalenie docelowego przeznaczenia wszystkich terenów znajdujących się w jego granicach, jak również szczegółowe określenie sposobów ich zagospodarowania i zabudowy, z uwzględnieniem konieczności kształtowania ładu przestrzennego oraz dostosowania funkcji, struktury i intensywności zagospodarowania do lokalnych uwarunkowań przestrzennych i środowiskowych.

Głównym celem opracowania przedmiotowego projektu mpzp jest zaprojektowanie nowych inwestycji na niezabudowanych dotąd terenach w sposób uwzględniający m.in. konieczność zapewnienia ładu przestrzennego oraz prawidłowego określenia sposobu zagospodarowania terenów, a także zabezpieczenie terenów pod rozwój zabudowy.

7.2. USTALENIA PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Projekt analizowanego w prognozie mpzp gminy Międzychód – Skrzydlewo (wieś) składa się z części tekstowej, sporządzonej w formie projektu uchwały Rady Miejskiej Międzychodu oraz z części graficznej – rysunku projektu planu, sporządzonego w skali 1:2000, stanowiącego załącznik do wspomnianej uchwały.

W części tekstowej projektu mpzp zawarto zapisy odnoszące się do terenów znajdujących się w granicach analizowanego obszaru, ustalające ich przeznaczenie oraz określające m. in.: zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego oraz zasady kształtowania krajobrazu, zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, zasady ochrony krajobrazu, zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych oraz dóbr kultury współczesnej, wymagania wynikające z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznych, zasady kształtowania zabudowy oraz wskaźniki zagospodarowania poszczególnych terenów, granice i sposoby zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie na podstawie przepisów odrębnych, szczególne warunki zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu, zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji, zasady modernizacji, rozbudowy i budowy infrastruktury

technicznej, sposobu i terminu tymczasowego zagospodarowania, urządzenia i użytkowania terenów, a także zapisy określające stawkę procentową służącą naliczaniu opłaty z tytułu wzrostu wartości nieruchomości.

Głównym założeniem omawianego projektu mpzp jest wyznaczenie nowych terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową wraz z towarzyszącymi jej usługami (teren **US, MN/U**), zielenią (tereny **ZP**) oraz elementami układu komunikacyjnego i sieci infrastruktury technicznej, przy jednoczesnym zachowaniu dotychczasowego sposobu zagospodarowania i użytkowania terenów położonych w historycznej części wsi Skrzydlewo oraz wyeksponowaniu obiektów o szczególnej wartości historycznej i architektonicznej.

W analizowanym projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód – Skrzydlewo (wieś) wyznaczono tereny o następującym przeznaczeniu:

- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej – oznaczone na rysunku planu symbolami **1-23MN**,
- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub zabudowy usługowej – oznaczone na rysunku planu symbolami **1-5MN/U**,
- tereny zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych, hodowlanych lub ogrodniczych – oznaczone na rysunku planu symbolami **1-6RM**,
- teren zabudowy obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych lub ogrodniczych – oznaczony na rysunku planu symbolem **RU**,
- tereny rolnicze – oznaczone na rysunku planu symbolami **1-3R**,
- teren sportu i rekreacji – oznaczony na rysunku planu symbolem **US**,
- tereny zieleni urządzonej – oznaczone na rysunku planu symbolami **1-2ZP**,
- teren zieleni otwartej – oznaczony na rysunku planu symbolem **ZO**,
- teren cmentarza – oznaczony na rysunku planu symbolem **ZC**,
- tereny dróg publicznych – oznaczone na rysunku planu symbolami **KD-Z, 1-4KD-L, 1-5KD-D**,
- tereny dróg wewnętrznych – oznaczone na rysunku planu symbolami **1-17KDW**,
- teren infrastruktury technicznej – kanalizacji – oznaczony na rysunku planu symbolem **K**,
- tereny infrastruktury technicznej – elektroenergetyki – oznaczone na rysunku planu symbolami **1-2E**.

Wśród wyznaczonych na obszarze projektu planu terenów przeznaczonych pod zabudowę, dominujący udział mają tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, oznaczone symbolami **1-23MN**, którym w nieco mniejszym stopniu towarzyszą tereny zabudowy mieszkaniowej lub zabudowy usługowej **1-5MN/U**, wyznaczone głównie w północnej części obszaru opracowania.

W odniesieniu do terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej **1-23MN** projekt mpzp przewiduje możliwość lokalizacji na każdej działce budowlanej jednego budynku mieszkalnego jednorodzinnego wolno stojącego²⁰, dopuszczając jednocześnie lokalizację jednego budynku pomocniczego oraz zachowanie. Dla znacznej części terenów **MN** projekt mpzp ustala lokalizację ogrodów w strefach wskazanych na rysunku planu, w których ustala się zachowanie istniejących drzew, zagospodarowanie zieleni urządzonej oraz zakazuje się lokalizacji budynków, wiat garażowych, stanowisk postojowych dla samochodów oraz dojazdów.

Projekt mpzp, z uwagi na zróżnicowanie w zakresie dotychczasowego sposobu zagospodarowania i użytkowania poszczególnych terenów **MN** wprowadza zróżnicowane ustalenia w zakresie powierzchni zabudowy, intensywności zabudowy, terenu biologicznie czynnego oraz powierzchni nowo wydzielanej działki budowlanej (parametry te zostały przedstawione w Tabeli 3). W sposób szczegółowy projekt mpzp określa także wysokość zabudowy, kształt dachów oraz układ kalenicowy (w przypadku terenów **10-14MN, 16MN, 18-20MN i 22MN**).

²⁰ z dopuszczeniem zachowania, przebudowy lub rozbudowy istniejących budynków w zabudowie bliźniaczej na terenie **7MN**

Tabela 3. Wskaźniki i parametry zabudowy w obrębie projektowanych terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i mieszkaniowej jednorodzinnej lub usługowej

WSKAŹNIKI/PARAMETRY ZABUDOWY	SYMBOL TERENU		
	2-3MN, 6MN, 8MN, 10-23MN	1MN, 4-5MN, 7MN, 9MN	1-5MN/U
POWIERZCHNIA ZABUDOWY DZIAŁKI BUDOWLANEJ	nie większa niż 20% ²¹	nie większa niż 25% ²²	nie większa niż 25%
INTENSYWNOŚĆ ZABUDOWY	od 0,05 do 0,6 ²³	od 0,05 do 0,75	od 0,07 do 0,75
TEREN BIOLOGICZNIE CZYNNY	nie mniej niż 55%	nie mniej niż 50%	nie mniej niż 40%
POWIERZCHNIA DZIAŁKI BUDOWLANEJ	nie mniejsza niż 1300 m ² lub 1400 m ²	1200 m ² – 7MN i 9MN 1000 m ² – 1MN i 4MN 900 m ² – 5MN	nie mniej niż 1000 m ² – 2MN/U , 1200 m ² – 1MN/U i 3-5MN/U
WYSOKOŚĆ ZABUDOWY	2 kondygnacje i nie więcej niż 9 m, dla wiat i budynków pomocniczych – nie więcej niż 5 m		2 kondygnacje i nie więcej niż 9 m, dla wiat i budynków pomocniczych – nie więcej niż 5 m

Uzupełnieniem terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej są istniejące i projektowane tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub zabudowy usługowej **1-5MN/U**, wyznaczone przede wszystkim w historycznej części wsi. Dla terenów tych ustalono lokalizację na działce budowlanej nie więcej niż jednego budynku mieszkalnego jednorodzinnego wolno stojącego i jednego budynku pomocniczego albo jednego budynku usługowego i jednego budynku pomocniczego albo jednego budynku mieszkalno-usługowego i jednego budynku pomocniczego. W granicach terenów **MN/U** dopuszczono także lokalizację wiat oraz sieci, urządzeń lub obiektów infrastruktury technicznej, a dla terenów **1MN/U** i **3MN/U** również zachowanie, przebudowę lub rozbudowę istniejących budynków w zabudowie bliźniaczej. Parametry zabudowy określone dla terenów **1-5MN/U** wskazano w tabeli powyżej (Tabela 3).

Uzupełnieniem opisanych powyżej terenów zabudowy mieszkaniowej (**MN** i **MN/U**) są tereny zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych, hodowlanych lub ogrodniczych **1-6RM**, teren obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych lub ogrodniczych **RU** oraz teren sportu i rekreacji **US**.

W odniesieniu do terenów zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych, hodowlanych lub ogrodniczych **1-6RM**, wyznaczonych w północnej części omawianego obszaru, projekt ustala lokalizację na działce budowlanej nie więcej niż jednego budynku mieszkalnego jednorodzinnego, z dopuszczeniem lokalizacji wiat, budowli rolniczych oraz sieci, urządzeń lub obiektów infrastruktury technicznej. Dla terenu **RU**, położonego w sąsiedztwie drogi prowadzącej w kierunku Gralewa, projekt mpzp ustala natomiast lokalizację budynków służących produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych lub ogrodniczych, z dopuszczeniem lokalizacji budowli lub urządzeń służących produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych lub ogrodniczych, a także sieci, urządzeń lub obiektów infrastruktury technicznej. W odniesieniu do terenu sportu i rekreacji (**US**) projekt mpzp ustala lokalizację budowli lub urządzeń sportowo-rekreacyjnych, z dopuszczeniem lokalizacji tymczasowych obiektów handlowo-usługowych (na czas trwania imprez okolicznościowych), wiat oraz sieci, urządzeń lub obiektów infrastruktury technicznej.

Zapisy omawianego projektu planu w sposób szczegółowy określają również powierzchnię zabudowy działki, intensywność zabudowy²⁴, wysokość zabudowy, a także teren biologicznie czynny.

²¹ przy czym nie większa niż 300 m² dla jednego budynku mieszkalnego

²² przy czym nie większa niż 250 m² dla jednego budynku mieszkalnego

²³ dla **2MN** od 0,05 do 0,4

Parametry te zostały zróżnicowane w zależności od charakteru i docelowej funkcji projektowanej zabudowy, co przedstawia poniższa tabela:

Tabela 4. Wskaźniki i parametry zabudowy w obrębie projektowanych terenów **RM, RU** oraz **US**

WSKAŹNIKI/PARAMETRY ZABUDOWY	SYMBOL TERENU		
	1-6RM	RU	US
POWIERZCHNIA ZABUDOWY DZIAŁKI BUDOWLANEJ	do 40% - 3RM do 30% - 1-2RM, 4-6RM	do 35%	-
INTENSYWNOŚĆ ZABUDOWY	od 0,1 do 1,2 – 3RM od 0,05 do 0,9 – 1-2RM, 4-6RM	od 0,1 do 1,0	-
TEREN BIOLOGICZNIE CZYNNY	nie mniej niż 35% - 3RM nie mniej niż 45% - 1-2RM, 4-6RM	nie mniej niż 30%	nie mniej niż 40%
WYSOKOŚĆ ZABUDOWY	max. 2 kondygnacje i 9 m – dla bud. mieszkalnych, max. 1 kondygnacja i 12 m – dla bud. inwentarskich, max. 5 m – dla bud. Pomocniczych i budowli ²⁵ ,	max. 2 kondygnacje nadziemne i 12 m	max. 6 m

W kontekście kształtowania zabudowy w obrębie wszystkich terenów, w granicach których możliwe jest lokalizowanie zabudowy (**MN, MN/U, RM, RU**) niezwykle istotne będzie respektowanie szeregu wprowadzonych do projektu mpzp ustaleń w zakresie zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego (odnoszących się do całego obszaru opracowania), w tym w szczególności ustalających lokalizowanie budynków z uwzględnieniem linii zabudowy (wyznaczonych na rysunku planu) – z dopuszczeniem wysunięcia przed te linie części budynku, schodów lub pochylni, czy też wycofania części ściany budynku²⁶. Równie istotne będzie przestrzeganie zakazów dotyczących lokalizacji nowych napowietrznych sieci infrastruktury technicznej, stosowania dla elewacji kolorystyki o odcieniach różu, fioletu, zieleni lub niebieskiego, lokalizacji budynków pomocniczych wykonanych z blachy (na terenach **MN** i **MN/U**), sztyldów wolno stojących, sztyldów, urządzeń reklamowych lub tablic reklamowych z wykorzystaniem ekranów plazmowych lub typu LED itd.

W sąsiedztwie terenów zabudowy **MN** i **RM**, w północnej i północno-zachodniej części obszaru projektu mpzp, wyznaczono także stosunkowo niewielkie tereny rolnicze **1-3RM**, dla których ustalono zachowanie istniejącego sposobu użytkowania²⁷. Na terenach tych umożliwia się lokalizację urządzeń melioracji wodnych, zbiorników retencyjnych na wody opadowe, jak również zalesienie (przy czym wymaga się dostosowania drzewostanu do warunków siedliskowych).

Projekt mpzp gminy Międzychód – Skrzydlewo (wieś) wyznacza w swoich granicach także tereny wyłączone z zabudowy, obejmujące tereny zieleni urządzonej **1-2ZP** (w sąsiedztwie projektowanej zabudowy w części południowej) oraz zieleni otwartej **ZO** (funkcjonujący w części północno-wschodniej). W przypadku terenów **ZP** ustala się lokalizację w ich granicach dowolnej formy zieleni urządzonej, wymaga się utrzymania 70% powierzchni jako terenu biologicznie czynnego oraz dopuszcza się lokalizację zbiorników retencyjnych na wody opadowe, oświetlenia oraz urządzeń rekreacji plenerowej (w tym placów zabaw). Dla terenu **ZO** ustala się natomiast zachowanie istniejącego sposobu użytkowania i zagospodarowania (lub zagospodarowanie zieleni), wymaga się utrzymania 80% powierzchni jako terenu biologicznie czynnego oraz dopuszcza się lokalizację

²⁴ jako wskaźnik powierzchni całkowitej zabudowy w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej, z wyłączeniem działek pod lokalizację obiektów infrastruktury technicznej

²⁵ z dopuszczeniem dla silosów nie więcej niż 12 m

²⁶ z uwzględnieniem pozostałych, szczegółowych zapisów w tym zakresie

²⁷ w tym działek drogowych, stanowiących drogi dojazdowe do gruntów rolnych lub leśnych, z uwzględnieniem pozostałych ustaleń

sieci i urządzeń infrastruktury technicznej. Zarówno na terenach **ZP** jak i **ZO** zapisy projektu planu zakazują lokalizacji stanowisk postojowych dla samochodów.

Wyznaczając teren **ZC** w projekcie mpzp uwzględniono także teren zabytkowego cmentarza ewangelickiego (nieczynnego), podlegającego ochronie konserwatorskiej. Dla terenu tego ustala się zachowanie układu przestrzennego i elementów składowych (w tym drzew), zachowanie lub odtwarzanie zabytków sepulkralnych, dopuszczając jednocześnie lokalizację symbolicznej mogiły z wykorzystaniem historycznych elementów nagrobków lub współczesnego pomnika. Ponadto, ustala się teren biologicznie czynny nie mniejszy niż 70% powierzchni terenu oraz określa się dostęp do przyległej drogi publicznej.

Wśród wydzielonych w projekcie mpzp terenów wskazać należy również niewielkie tereny infrastruktury technicznej – elektroenergetyki (oznaczone symbolami **1-2E**) oraz kanalizacji (oznaczony symbolem **K**). Dla wspomnianych terenów projekt mpzp ustala lokalizację stacji transformatorowej (**1-2E**) i przepompowni ścieków (**K**), dopuszczając lokalizację sieci infrastruktury technicznej. Określa jednocześnie maksymalną wysokość zabudowy, udział powierzchni jaki stanowi teren biologicznie czynny (nie mniejszy niż 10%), powierzchnię zabudowy (dla terenów **E**), a także dostęp do przyległych dróg publicznych²⁸.

Dla zapewnienia właściwej obsługi komunikacyjnej wszystkich opisanych powyżej terenów wskazanych w zasięgu granic projektu mpzp wyznaczono także tereny dróg publicznych – klasy zbiorczej (**KD-Z**), klasy lokalnej (**1-4KD-L**), klasy dojazdowej (**1-5KD-D**) oraz tereny dróg wewnętrznych (**1-17KDW**). Projekt planu również dla tych terenów w sposób szczegółowy określa parametry i wskaźniki zagospodarowania.

Ustaleniami, które z punktu widzenia charakteru niniejszego opracowania mają największe znaczenie, są ustalenia projektu planu dotyczące zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu. W tym zakresie projekt mpzp gminy Międzychód – Skrzydlewo (wieś) ustala:

- zachowanie i ochronę cennych drzew oraz drzew w strefie zieleni w drodze, wskazanych na rysunku planu,
- nasadzenia szpalerów drzew, zgodnie z orientacyjną lokalizacją wskazaną na rysunku planu,
- zagospodarowanie zielenią wszystkich nieutwardzonych fragmentów terenów,
- zapewnienie dostępu do cieków i zbiorników wodnych, pozwalającego na wykonanie robót związanych z utrzymaniem wód, zgodnie z przepisami odrębnymi,
- zapewnienie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku:
 - na terenach **MN** jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
 - na terenach **RM** jak dla terenów zabudowy zagrodowej,
 - na terenach **MN/U** jak dla terenów mieszkaniowo-usługowych,
 - w przypadku lokalizacji na terenach **MN/U**:
 - szkół, przedszkoli, żłobków, klubów malucha, jak dla terenów zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży,
 - domów opieki społecznej, jak dla terenów domów opieki społecznej,
- gromadzenie odpadów w miejscach ich powstawania oraz ich dalsze zagospodarowanie zgodnie z regulaminem utrzymania czystości i porządku w gminie oraz z przepisami o odpadach,
- stosowanie ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw dla celów grzewczych, z uwzględnieniem przepisów odrębnych w zakresie ochrony powietrza,
- zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem dopuszczonych ustaleniami planu oraz inwestycji celu publicznego.

Z punktu widzenia ochrony środowiska w granicach przedmiotowego obszaru nie mniej istotne będzie jednocześnie przestrzeganie licznych zapisów w zakresie zasad rozbudowy i budowy infrastruktury technicznej, w tym m.in. zapisów ustalających:

- powiązanie sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz dostęp do sieci,
- dopuszczenie robót budowlanych w zakresie sieci infrastruktury technicznej,

²⁸ w tym poprzez wyznaczone w planie drogi wewnętrzne

- zaopatrzenie w wodę pitną z sieci wodociągowej,
- odprowadzenie ścieków bytowych lub przemysłowych docelowo do sieci kanalizacji sanitarnej z dopuszczeniem do czasu jej realizacji, tymczasowo do zbiorników bezodpływowych na nieczystości ciekłe,
- zaopatrzenie w energię elektryczną z sieci elektroenergetycznej średniego i niskiego napięcia lub indywidualnych źródeł energii, w tym ogniw fotowoltaicznych o mocy nie przekraczającej 100 kW,
- zaopatrzenie w ciepło z sieci ciepłowniczej lub gazowej, z dopuszczeniem stosowania indywidualnych systemów grzewczych (z uwzględnieniem pozostałych ustaleń).

Analizowany w prognozie projekt mpzp gminy Międzychód – Skrzydlewo (wieś) zawiera również szereg szczegółowych zapisów dotyczących szczegółowych zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków (w tym krajobrazów kulturowych oraz dóbr kultury współczesnej) – których brzmienie przytoczono w kolejnych rozdziałach prognozy – szczególnych warunków zagospodarowania terenów oraz ograniczeń w ich użytkowaniu, a także zapisów w zakresie granic i sposobów zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie na podstawie przepisów odrębnych, ustalających ochronę i zagospodarowanie (zgodnie z pozostałymi ustaleniami planu) Obszaru Chronionego Krajobrazu „H” Międzychód²⁹ oraz Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP nr 146³⁰.

7.3. POWIĄZANIE USTALEŃ PROJEKTU MPZP Z INNYMI DOKUMENTAMI

Stosownie do ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*, podjęcie uchwały o przystąpieniu do sporządzenia planu miejscowego poprzedzone jest analizą stopnia zgodności proponowanych sposobów zagospodarowania i użytkowania terenów z ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, sporządzonego w celu określenia polityki przestrzennej gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego. Na obszarze gminy Międzychód, na terenie której zlokalizowany jest obszar przedmiotowego projektu planu, obowiązują ustalenia aktualizacji Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Międzychód, przyjętego uchwałą Rady Miejskiej Międzychodu Nr XXIX/254/2020 z dnia 3 grudnia 2020 r. – określanego w dalszej części opracowania jako „Studium”. Należy podkreślić, że polityka przestrzenna określona w „Studium” stanowi wytyczne dla prowadzenia dalszych prac, w tym w szczególności sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Analizowany w prognozie obszar projektu mpzp położony jest niemal w całości w zasięgu wskazanych w „Studium...” terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz usług towarzyszących. Niewielkie tereny położone w północno-wschodniej części omawianego obszaru wskazane zostały natomiast jako tereny zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych, tereny zabudowy mieszkaniowej oraz usług towarzyszących, jak również tereny sportu, rekreacji i turystyki. Na rysunku „Studium...” wskazano także teren zabytkowego cmentarza oraz przebieg granicy obszaru chronionego krajobrazu. Mając na uwadze powyższe stwierdza się, że projekt mpzp gminy Międzychód – Skrzydlewo (wieś), nie narusza ustaleń aktualizacji Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Międzychód.

7.4. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU MPZP

Brak obowiązującego planu miejscowego, opracowanego dla danego terenu, powoduje utrudnienia w określeniu zasad kształtowania polityki przestrzennej i sposobu postępowania w sprawach przeznaczania terenów na określone cele oraz ustalania zasad ich zagospodarowania i zabudowy (stosownie do ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*). Sytuacja taka utrudnia kształtowanie ładu przestrzennego obszaru oraz skuteczną

²⁹ którego granice wskazano na rysunku planu

³⁰ obejmującego swym zasięgiem cały obszar planu

ochronę poszczególnych komponentów lokalnego środowiska przyrodniczego. Związana jest również z ryzykiem wprowadzania sposobu zagospodarowania i użytkowania poszczególnych terenów w sposób niekontrolowany, niosący za sobą negatywne skutki zarówno w odniesieniu do kształtowania ładu przestrzennego, jak i ochrony walorów przyrodniczych oraz elementów środowiska naturalnego.

Mając na uwadze dotychczasowy sposób zagospodarowania i użytkowania terenów położonych w granicach analizowanego obszaru, a także realizowane w ostatnim czasie inwestycje budowlane, zakłada się, że w przypadku braku obowiązywania mpzp dla analizowanego obszaru, najbardziej prawdopodobne będzie stopniowe zabudowywanie terenów użytkowanych rolniczo.

Brak obowiązujących, szczegółowych ustaleń w zakresie intensywności, parametrów i form nowej zabudowy, może skutkować pojawieniem się w granicach obszaru projektu mpzp terenów zagospodarowanych w sposób zbyt intensywny, odbiegający od sposobu zagospodarowania terenów sąsiednich oraz nie uwzględniający lokalnych uwarunkowań środowiskowych, przestrzennych i kulturowych. Brak uwzględnienia szerszego kontekstu w sposobie zagospodarowania poszczególnych terenów może doprowadzić do znacznego uszczuplenia powierzchni biologicznie czynnej, a co za tym drastycznej zmiany panujących tu dotychczas warunków gruntowo-wodnych.

W przypadku realizacji zabudowy na terenach, dla których nie uchwalono planu miejscowego, istnieje zagrożenie wprowadzania funkcji generujących znaczną ilość zanieczyszczeń, przy jednoczesnym braku zastosowania rozwiązań, pozwalających na ograniczanie negatywnego oddziaływania na środowisko w możliwie maksymalnym zakresie. Istotnym problemem może być również brak kompleksowych rozwiązań w zakresie obsługi komunikacyjnej terenów zabudowy, co skutkować może negatywnym oddziaływaniem na jakość życia mieszkańców, związanym m.in. ze wzmożonym ruchem samochodowym, czy też niekorzystnymi oddziaływaniami akustycznymi.

Należy zauważyć, że ewentualny niekontrolowany rozwój zabudowy w granicach obszaru opracowania może mieć negatywny wpływ na funkcjonujące tu budynki i obiekty wpisane do gminnej ewidencji zabytków, jak również zachowanie czytelności i wyeksponowanie układu ruralistycznego wsi Skrzydlewo.

W przypadku utrzymania dotychczasowego sposobu użytkowania terenów nie przewiduje się natomiast wystąpienia znaczących zmian w zakresie poszczególnych komponentów środowiska. Sytuacja ta jest jednak mało prawdopodobna, szczególnie w kontekście obserwowanego w ostatnich latach wzrostu zainteresowania przeznaczaniem kolejnych terenów pod lokalizację zabudowy mieszkaniowej (co można zaobserwować w przypadku południowo-wschodniej części omawianego obszaru).

8. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, KRAJOWYM I LOKALNYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Do najbardziej istotnych z punktu widzenia analizowanego obszaru celów ochrony środowiska, ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, należy zaliczyć cele wskazane m. in. w Konwencji o ochronie dzikiej flory i fauny europejskiej oraz ich siedlisk (Konwencja Berneńska) z dnia 19 września 1979 r. – dotyczącej zagadnień związanych z ochroną zagrożonych wyginięciem gatunków europejskiej flory i fauny (cele istotne w kontekście obszaru projektu mpzp z uwagi na występowania w jego granicach przedstawicieli flory i fauny), czy też Konwencji Krajobrazowej z dnia 20 października 2000 r. (sporządzona we Florencji), której celem jest promowanie ochrony, gospodarki i planowania krajobrazu, a także organizowanie współpracy europejskiej w zakresie zagadnień dotyczących krajobrazu. Cele określone we wspomnianych powyżej dokumentach zostały uwzględnione w omawianym projekcie mpzp m.in. poprzez wprowadzenie odpowiednich ustaleń określających docelowy sposób zagospodarowania i użytkowania terenów zieleni urządzonej (**ZP**) i otwartej (**ZO**), ustalenie ochrony i zagospodarowania (zgodnie z pozostałymi ustaleniami planu) Obszaru Chronionego Krajobrazu „H” Międzychód³¹, jak również zapisy dotyczące zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu oraz zasad kształtowania krajobrazu, czy zapisy

³¹ którego granice wskazano na rysunku planu

określające w sposób szczegółowy parametry i wskaźniki kształtowania oraz zagospodarowania terenów wskazanych pod zabudowę (**MN, MN/U, RM, RU, US**).

Do priorytetów Unii Europejskiej w dziedzinie ochrony środowiska zaliczyć należy m.in. przeciwdziałanie zmianom klimatu, ochronę różnorodności biologicznej, ograniczenie wpływu zanieczyszczenia na zdrowie, a także lepsze wykorzystanie zasobów naturalnych. Stąd też wśród dokumentów rangi międzynarodowej (wspólnotowej), formułujących cele ochrony środowiska, istotnych z punktu widzenia omawianego projektu mpzp wskazać można m.in.: Dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. *w sprawie jakości powietrza i czystego powietrza dla Europy*, Dyrektywę 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko oraz Dyrektywę Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory (tzw. Dyrektywa Siedliskowa)³². Cele wskazane we wspomnianych dokumentach realizowane są w omawianym projekcie mpzp poprzez wprowadzenie szeregu zapisów w zakresie zasad ochrony środowiska, przytoczonych w dalszej części rozdziału.

Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)

Strategia ta – przyjęta przez Radę Ministrów 14 lutego 2017 r.³³ – jest obowiązującym, kluczowym dokumentem państwa polskiego w obszarze średnio- i długofalowej polityki gospodarczej. Stanowi ona podstawę dla zmian w systemie zarządzania rozwojem (w tym obowiązujących dokumentów strategicznych – strategii, polityk, programów) oraz określa podstawowe uwarunkowania, cele i kierunki rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, regionalnym i przestrzennym w perspektywie roku 2020 i 2030. Głównym celem Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju jest „Tworzenie warunków dla wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym wzroście spójności w wymiarze społecznym, ekonomicznym, środowiskowym i terytorialnym”. Poza celami szczegółowymi, w Strategii wskazano obszary wpływające na osiągnięcie celów Strategii: Kapitał ludzki i społeczny, Cyfryzacja, Transport, Energia, Środowisko, Bezpieczeństwo Narodowe. W odniesieniu do obszaru „Środowisko” podkreślono, iż środowisko przyrodnicze jest naturalnym kapitałem, stanowiącym potencjał rozwoju konkretnej przestrzeni. Podstawowymi zasobami warunkującymi rozwój gospodarczy i społeczny są: potencjał energetyczny, zasoby wody, powietrze atmosferyczne, warunki klimatyczne, zasoby przestrzeni i krajobrazów oraz związana z nimi różnorodność biologiczna (zasoby siedlisk, gatunków i genów), gleba i zasoby geologiczne oraz użytki pozaekonomiczne środowiska. Dokonano diagnozy stanu środowiska i wskazano czynniki negatywne, takie jak nieodpowiednia jakość powietrza, niska zasobność wód, skutki postępujących zmian klimatycznych, deficyt narzędzi kreowania ładu przestrzennego, które znacznie zwiększają bieżące koszty rozwoju oraz generują straty spowodowane brakiem inwestycji, skierowaniem środków rozwojowych na przywrócenie pożądanej jakości powietrza, gleby, wody oraz leczenie chorób zależnych od czynników środowiskowych. Biorąc powyższe pod uwagę, w Strategii wyznaczono następujące kierunki interwencji:

- zwiększenie dyspozycyjnych zasobów wodnych i osiągnięcie wysokiej jakości wód,
- likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania,
- zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego,
- ochrona gleb przed degradacją,
- zarządzanie zasobami geologicznymi,
- gospodarka odpadami,
- oddziaływanie na jakość życia w zakresie klimatu akustycznego i oddziaływania pól elektromagnetycznych.

W kontekście analizowanego projektu mpzp istotne było uwzględnienie kierunków interwencji związanych z zarządzaniem zasobami dziedzictwa przyrodniczego, istotnym zmniejszeniem

³² zobowiązującą Państwa Członkowskie do ochrony wskazanych (ważnych w skali europejskiej) gatunków roślin i zwierząt oraz siedlisk przyrodniczych, jak również powołania obszarów ich ochrony

³³ uchwała Nr 8 Rady Ministrów z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie przyjęcia Strategii na rzecz odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.), M.P. 2017, poz. 260

oddziaływania źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza, gospodarką odpadami oraz oddziaływaniem na jakość życia w zakresie klimatu akustycznego. Stąd też w projekcie planu zastosowano szereg zapisów odnoszących się do sposobu zaopatrzenia zabudowy w ciepło, sposobu prowadzenia gospodarki odpadami, a także wskazania terenów wymagających ochrony akustycznej oraz przyjęcia rozwiązań dotyczących sposobu kształtowania zieleni oraz terenów położonych w zasięgu Obszaru Chronionego Krajobrazu „H” Międzychód.

Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (SPA2020).

W kontekście kształtowania polityki klimatycznej wspomnieć należy o Strategicznym planie adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (SPA2020). SPA2020 wpisuje się w ramową politykę Unii Europejskiej w zakresie adaptacji do zmian klimatu, której celem jest poprawa odporności państw członkowskich na aktualne i oczekiwane zmiany klimatu, zwracając szczególną uwagę na lepsze przygotowanie do ekstremalnych zjawisk klimatycznych i pogodowych oraz redukcję kosztów społeczno-ekonomicznych z tym związanych. Głównym celem SPA2020 jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmian klimatu, realizowane poprzez określenie działań adaptacyjnych, które należy podjąć do 2020 roku w najbardziej wrażliwych na zmiany klimatu obszarach takich jak: gospodarka wodna, rolnictwo, leśnictwo, różnorodność biologiczna, zdrowie, energetyka, budownictwo i gospodarka przestrzenna, obszary zurbanizowane, transport, obszary górskie i strefy wybrzeża. Działania adaptacyjne zawarte w SPA2020 obejmują zarówno przedsięwzięcia techniczne, np. budowa niezbędnej infrastruktury przeciwpowodziowej i ochrony wybrzeża, jak i zmiany regulacji prawnych, np. w systemie planowania przestrzennego ograniczające możliwość zabudowy terenów zagrożonych powodzią. Wśród planowanych do realizacji inwestycji znajduje się szereg przedsięwzięć poprawiających jakość życia mieszkańców i pobudzających wzrost gospodarczy. Planowane działania obejmują np. poprawę jakości wód, rozwój odnawialnych źródeł energii, zwiększenie zalesienia czy wsparcie dla rozwoju technologii środowiskowych. Podjęte zostaną również działania edukacyjne, wyjaśniające opinii publicznej zjawisko zmian klimatu.

Zapisy analizowanego projektu mpzp wpisują się w planowane działania, m.in. poprzez wyznaczenie terenów **ZP** i **ZO**, wprowadzenie szczegółowych zapisów odnoszących się do sposobu kształtowania zieleni, umożliwienie rozwoju infrastruktury (w tym m.in. stosowania ogniw fotowoltaicznych o mocy nie przekraczającej 100 kW), dopuszczenie zalesienia terenów **R** oraz szereg innych rozwiązań, opisanych bardziej szczegółowo w dalszej części rozdziału³⁴.

Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry

Dokumentem o charakterze strategicznym, przenoszącym założenia i cele zawarte w tzw. Ramowej Dyrektywie Wodnej³⁵, jest „Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”³⁶. Plan ten jest narzędziem planistycznym, stanowiącym pewnego rodzaju fundament przy podejmowaniu decyzji wpływających na stan zasobów wodnych oraz zasady gospodarowania wodami w przyszłości. W planie tym ustalono cele środowiskowe dla wód powierzchniowych oraz odstępstwa od osiągnięcia celów środowiskowych. Przy ustalaniu celów środowiskowych JCW brano pod uwagę aktualny stan JCW w związku z wymaganym zgodnie z Ramową Dyrektywą Wodną warunkiem niepogarszania ich stanu. Dla JCW, będących obecnie w bardzo dobrym stanie/potencjale ekologicznym celem środowiskowym będzie utrzymanie tego stanu/potencjału. Ze względu na istotne różnice między naturalnymi oraz silnie zmienionymi i sztucznymi częściami wód, zróżnicowano cele środowiskowe wymagane do osiągnięcia dla poszczególnych rodzajów wód. W przypadku naturalnych

³⁴ w kontekście realizacji celów wskazanych w aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Międzychód na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024

³⁵ Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej(Dz. Urz. WE L 327 z 22 grudnia 2000 r.)

³⁶ Dz. U. z 2016 r., poz. 1967

części wód celem będzie osiągnięcie co najmniej dobrego stanu ekologicznego, a w przypadku wód silnie zmienionych i sztucznych – co najmniej dobrego potencjału ekologicznego. W obydwu przypadkach, w celu osiągnięcia dobrego stanu lub potencjału wymagane jest jednocześnie utrzymanie co najmniej dobrego stanu chemicznego.

W kontekście analizowanego projektu istotne jest uwzględnienie celów środowiskowych wyznaczonych dla JCW Dopływ ze Skrzydlewa (PLRW60002318772) – wskazanej w aktualizacji Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry w latach 2016-2021 jako naturalna część wód (NAT) o dobrym stanie, niezagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych (dobrego stanu chemicznego i ekologicznego) oraz JCW Kamionka (PLRW60002318769) – wskazanej w aktualizacji Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry w latach 2016-2021 jako silnie zmieniona część wód (SZCW) o złym stanie, niezagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych (dobry stan chemiczny oraz dobry potencjał ekologiczny)³⁷. Analizując wpływ realizacji ustaleń analizowanego projektu mpzp na osiągnięcie celu środowiskowego, określonego dla wspomnianych powyżej JCW, nie przewiduje się wystąpienia znaczącego, negatywnego oddziaływania w tym zakresie (pod warunkiem respektowania zapisów projektu planu). Należy natomiast podkreślić, że do projektu mpzp wprowadzono szereg zapisów³⁸, których docelowa realizacja sprzyjać będzie osiągnięciu wskazanych dla JCW celów środowiskowych.

Program ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego do roku 2030

Cele i kierunki interwencji określone w dokumentach strategicznych szczebla europejskiego i krajowego zostały odzwierciedlone w dokumencie strategicznym szczebla wojewódzkiego, jakim jest Program ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego do roku 2030. W Programie tym – m.in. w oparciu o diagnozę aktualnego stanu środowiska województwa wielkopolskiego (wykonaną na potrzeby opracowania Programu), sformułowano główne problemy i zagrożenia środowiska w województwie, a także oczekiwane zmiany w ochronie środowiska – zaproponowano następujące cele i kierunki interwencji Programu – w ramach poszczególnych obszarów interwencji:

- ochrona klimatu i jakości powietrza – cele – dobra jakość powietrza atmosferycznego bez przekroczeń dopuszczalnych norm w strefach, adaptacja do zmian klimatu, ograniczenie emisji gazów cieplarnianych;
- zagrożenie hałasem – cele – dobry stan klimatu akustycznego bez przekroczeń dopuszczalnych norm hałasu, zmniejszenie liczby osób narażonych na ponadnormatywny hałas;
- pola elektromagnetyczne – cel – utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych na poziomach nieprzekraczających wartości dopuszczalnych;
- gospodarowanie wodami – cele – zwiększenie retencji wodnej województwa, racjonalizacja i ograniczenie zużycia wody, przeciwdziałanie skutkom suszy, osiągnięcie lub utrzymanie co najmniej dobrego stanu wód;
- gospodarka wodno-ściekowa – cele – poprawa jakości wody, wyrównanie dysproporcji pomiędzy stopniem zwodociągowania i skanalizowania na terenach wiejskich;
- zasoby geologiczne – cele – ograniczenie presji wywieranej na środowisko podczas prowadzenia prac geologicznych i eksploatacji kopalin, rekultywacja terenów poeksploatacyjnych;
- gleby – cele – ochrona gleb przed degradacją, utrzymanie dobrej jakości gleb, rekultywacja i rewitalizacja terenów zdegradowanych;
- gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów – cele – redukcja ilości wytwarzanych odpadów, w szczególności zmieszanych odpadów komunalnych, ograniczenie ilości odpadów komunalnych przekazywanych do składowania, ograniczanie nielegalnego obrotu odpadami;

³⁷ zgodnie z aktualizacją Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry w latach 2016-2021

³⁸ opisanych szczegółowo w rozdziale 9.2

- zasoby przyrodnicze – cele – zwiększenie lesistości województwa i zachowanie dobrego stanu terenów leśnych, zachowanie różnorodności biologicznej;
- zagrożenie poważnymi awariami – cele – utrzymanie stanu bez incydentów o znamionach poważnej awarii.

Poza głównymi obszarami interwencji, uwzględniono również zagadnienia horyzontalne – działania edukacyjne (cel: świadome ekologiczne społeczeństwo) oraz monitoring środowiska (cel: zapewnienie wiarygodnych informacji o stanie środowiska).

Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Międzychód na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024

W stanowiącym wyraz realizacji polityki ekologicznej dokumencie, określono główne kierunki interwencji, które mają służyć poprawie stanu środowiska na obszarze Miasta i Gminy Międzychód. Wśród wskazanych w aktualizacji Programu Ochrony Środowiska głównych obszarów interwencji na terenie Gminy wskazano również cele:

- ochronę klimatu i jakości powietrza – cel długookresowy – spełnienie norm jakości powietrza atmosferycznego na terenie miasta i gminy;
- zagrożenia hałasem – cel długookresowy – ograniczenie uciążliwości akustycznej dla mieszkańców Gminy;
- pola elektromagnetyczne – cel długookresowy – kontrola niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego do środowiska na terenie Gminy;
- gospodarowanie wodami/gospodarka wodno-ściekowa – cel długookresowy – zrównoważone gospodarowanie wodami powierzchniowymi i podziemnymi umożliwiające zaspokojenie potrzeb wodnych Gminy przy utrzymaniu co najmniej dobrego stanu wód;
- zasoby geologiczne – cel długoterminowy – racjonalne i efektywne gospodarowanie zasobami kopalin ze złóż;
- gleby – cel długookresowy – użytkowanie gleb zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju oraz zapobieganie dalszej degradacji gleb;
- gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów – cel długookresowy – racjonalne gospodarowanie odpadami;
- zasoby przyrodnicze – cel długookresowy – zachowanie, odtworzenie i zrównoważone użytkowanie bioróżnorodności i georóżnorodności oraz ochrona przyrody;
- zagrożenia poważnymi awariami – cel długookresowy – minimalizacja potencjalnych negatywnych skutków awarii.

Większość z wspomnianych powyżej celów znajduje swoje odzwierciedlenie w zapisach omawianego projektu mpzp gminy Międzychód – Skrzydlewo (wieś). Zapisy projektu mpzp wpisują się w określone dla realizacji poszczególnych celów kierunki interwencji:

- cel długookresowy – spełnienie norm jakości powietrza atmosferycznego na terenie miasta i gminy – zapisy ustalające stosowanie ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw dla celów grzewczych (z uwzględnieniem przepisów odrębnych w zakresie ochrony powietrza), zaopatrzenie w ciepło z sieci ciepłowniczej lub gazowej, z dopuszczeniem stosowania indywidualnych systemów grzewczych, powiązanie sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz dostęp do sieci, dopuszczenie robót budowlanych w zakresie sieci infrastruktury technicznej;
- cel długookresowy – ograniczenie uciążliwości akustycznej dla mieszkańców – zapisy ustalające: zapewnienie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (na terenach **MN** jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, na terenach **RM** jak dla terenów zabudowy zagrodowej, na terenach **MN/U** jak dla terenów zabudowy mieszkaniowo-usługowej itd.), dopuszczenie lokalizacji dodatkowych, innych niż ustalone planem, elementów układu komunikacyjnego – na terenach dróg publicznych i wewnętrznych, zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem dopuszczonych ustaleniami planu oraz inwestycji celu publicznego;
- cel długookresowy – zrównoważone gospodarowanie wodami powierzchniowymi i podziemnymi – zapisy ustalające: zapewnienie dostępu do cieków i zbiorników wodnych

(pozwalającego na wykonanie robót związanych z utrzymaniem wód) zgodnie z przepisami odrębnymi, zachowanie ciągłości systemu melioracyjnego (z dopuszczeniem jego przebudowy), ochronę i zagospodarowanie (zgodnie z pozostałymi ustaleniami planu) Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP nr 146, obejmującego swym zasięgiem cały obszar planu, zaopatrzenie w wodę pitną z sieci wodociągowej, odprowadzanie ścieków bytowych lub przemysłowych docelowo do sieci kanalizacji sanitarnej, z dopuszczeniem do czasu jej realizacji, tymczasowo do zbiorników bezodpływowych na nieczystości ciekłe, lokalizację przepompowni ścieków na terenie **K**, powiązanie sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz dostęp do sieci, dopuszczenie robót budowlanych w zakresie sieci infrastruktury technicznej;

- cel długookresowy – zachowanie, odtworzenie i zrównoważone użytkowanie bioróżnorodności i georóżnorodności oraz ochrona przyrody – zapisy ustalające: ochronę i zagospodarowanie (zgodnie z pozostałymi ustaleniami planu) Obszaru Chronionego Krajobrazu „H” Międzyzchód³⁹, wyznaczenie terenów zieleni urządzonej (**ZP**) oraz zieleni otwartej (**ZO**), zachowanie i ochronę drzew oraz drzew w strefie zieleni w drodze (wskazanych na rysunku planu), nasadzenia szpalerów drzew (zgodnie z orientacyjną lokalizacją wskazaną na rysunku planu), zagospodarowanie zielenią wszystkich nieutwardzonych fragmentów terenów, określenie minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej jaki musi zostać zachowany w granicach działki budowlanej (dla terenów **MN, MN/U, RM, RU, US**) lub terenu (**ZC, ZP, ZO, E, K**), zagospodarowanie nieutwardzonych powierzchni pasów drogowych zielenią urządzoną (w tym szpalerami drzew, wskazanymi na rysunku planu), lokalizację ogrodów w strefach wskazanych na rysunku planu, dostosowanie drzewostanu do warunków siedliskowych – w przypadku zalesienia na terenach **R**;
- cel długookresowy – minimalizacja potencjalnych negatywnych skutków awarii – zapis ustalający zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem dopuszczonych ustaleniami planu oraz inwestycji celu publicznego.

Reasumując, po przeprowadzonej analizie celów ochrony środowiska zawartych we wspomnianych powyżej dokumentach ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, krajowym oraz lokalnym, należy stwierdzić, że wprowadzone do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego rozwiązania, w możliwie maksymalnym stopniu pozwalają na realizację celów, określonych w cytowanych wcześniej dokumentach o charakterze strategicznym (uwzględniając jednocześnie konieczność zapewnienia nowych terenów inwestycyjnych na obszarze wsi Skrzydlewo).

9. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO USTALEŃ PROJEKTU MPZP

9.1. ODDZIAŁYWANIE NA POWIERZCHNIĘ ZIEMI I WARUNKI GRUNTOWE

Projekt mpzp gminy Międzyzchód – Skrzydlewo (wieś) przewiduje znaczące zmiany w dotychczasowym sposobie zagospodarowania i użytkowania w zasięgu dużej części terenów zlokalizowanych w jego granicach. W obrębie większości terenów obecnie niezabudowanych (głównie użytkowanych rolniczo) zrealizowana ma zostać zabudowa mieszkaniowa, wraz z towarzyszącymi jej elementami zagospodarowania oraz zapewniającym właściwą obsługę terenów układem komunikacyjnym. Wystąpienia znaczących, niekorzystnych oddziaływań na powierzchnię ziemi i warunki gruntowe nie należy się spodziewać w obrębie terenów wskazanych w projekcie planu jako tereny przeznaczone pod zabudowę, a obejmujących tereny funkcjonującej zabudowy wsi Skrzydlewo (np. tereny **2RM** czy **4RM**). Istotnych przekształceń nie przewiduje się także w zasięgu wskazanych w projekcie terenów rolniczych **1-4R**, zieleni otwartej **ZO**, zieleni urządzonej **ZP**, jak również terenu nieczynnego, zabytkowego cmentarza, wskazanego w projekcie mpzp jako teren **ZC**.

Prognozuje się, że najbardziej intensywne i rozległe powierzchniowo niekorzystne oddziaływania na powierzchnię ziemi i warunki gruntowe wystąpią na skutek realizacji projektowanej zabudowy (głównie na terenach **1MN, 10-23MN, 5MN/U**) oraz budowy sieci dróg, zapewniających

³⁹ którego granice wskazano na rysunku planu

właściwą obsługę komunikacyjną poszczególnych terenów (w tym m.in. drogi **10KDW**). Przy realizacji tego rodzaju inwestycji konieczne jest przeprowadzenie szeregu prac budowlanych, obejmujących m.in. wykonanie głębokich wykopów, przemieszczenie znacznych ilości mas ziemnych (szczególnie w przypadku realizacji kondygnacji podziemnych), wprowadzenie do profilu glebowego elementów konstrukcyjnych obiektów budowlanych, a także różnego rodzaju materiałów, wpływających na właściwości podłoża. Działania te w sposób znaczący wpływają na przekształcenie powierzchni ziemi oraz lokalnych warunków gruntowych na terenach niezabudowanych, przede wszystkim w zasięgu powierzchni przeznaczonych bezpośrednio pod posadowienie projektowanych budynków i realizację elementów pasa drogowego.

W pewnym stopniu niekorzystne oddziaływania na powierzchnię i warunki gruntowe mogą występować również poza powierzchniami przeznaczonymi bezpośrednio pod realizację nowych inwestycji. Składowanie materiałów budowlanych oraz wykorzystywanie części terenów na potrzeby zapewnienia dojazdu, może doprowadzić do zniszczenia wierzchniej warstwy gleby oraz utwardzenia i uszczelnienia terenu. Należy natomiast podkreślić, że zjawiska te, z uwagi na ograniczony czas trwania prac budowlanych oraz odwracalny charakter (większości z nich), nie będą stanowić przyczyny występowania długofalowych, negatywnych oddziaływań na powierzchnię i warunki gruntowe.

Znacząco negatywne zmiany w kształtowaniu powierzchni ziemi i warunków gruntowych wystąpią niewątpliwie w przypadku realizacji projektowanych dróg, tworzących nowy układ komunikacyjny na obszarze opracowania. Skala niekorzystnych oddziaływań uzależniona będzie głównie od parametrów projektowanych dróg, a także lokalnych uwarunkowań. Przy realizacji inwestycji drogowych konieczne jest przeprowadzenie robót skutkujących trwałym usunięciem wierzchniej warstwy gleby, przemieszczaniem warstw gleby, zmianą właściwości fizycznych, chemicznych i biologicznych w obrębie profilu glebowego, zakłóceniem przepływu wody i obiegu materii, a także ograniczeniem możliwości infiltracji wód opadowych i roztopowych (w przypadku dróg o nawierzchni bitumicznej). Z uwagi na stopień dotychczasowego przekształcenia powierzchni ziemi i warunków gruntowych, nie przewiduje się wystąpienia znacząco negatywnych oddziaływań w zasięgu istniejącej drogi powiatowej (**KD-Z**) oraz istniejących dróg gruntowych (w przypadku braku działań prowadzących do ich trwałego uszczelnienia).

Zmiany w ukształtowaniu terenu oraz właściwościach fizycznych i chemicznych podłoża mogą wystąpić również w konsekwencji przeprowadzenia robót budowlanych w zakresie lokalizacji sieci infrastruktury technicznej. Realizacja inwestycji w tym zakresie, może prowadzić do przekształcenia powierzchni ziemi o charakterze lokalnym i czasowym, wynikającym z konieczności wykonania wykopów, a także przemieszczenia lub wprowadzania nowych elementów sieci infrastruktury. Można natomiast przypuszczać, że w wielu przypadkach realizacja elementów sieci infrastruktury technicznej odbywać się będzie równocześnie z realizacją projektowanych elementów układu komunikacyjnego, w granicach tych samych powierzchni (układanie elementów infrastruktury technicznej w granicach pasa drogowego nowo realizowanych dróg).

Uwzględniając charakter oraz intensywność zjawisk, jakie pojawią się w konsekwencji realizacji projektowanej zabudowy wraz z towarzyszącym jej układem komunikacyjnym oraz infrastrukturą techniczną na terenach dotąd niezabudowanych (obejmujących przede wszystkim tereny w części południowej i południowo-zachodniej), niezbędne było wprowadzenie do projektu mpzp ustaleń ograniczających skalę oraz intensywność zjawisk mających negatywny wpływ na kształtowanie powierzchni ziemi i lokalnych warunków gruntowych.

Z punktu widzenia ochrony powierzchni ziemi i warunków gruntowych najbardziej korzystnym zapisem projektu mpzp jest wyłączenie z zabudowy niewielkich obszarowo terenów zieleni urządzonej **ZP**, zieleni otwartej **ZO** oraz terenu cmentarza **ZC**. Ustalenie dla wspomnianych terenów zakazu lokalizacji budynków⁴⁰ pozwoli na wyeliminowanie zagrożeń, wynikających ze znaczących przekształceń powierzchni ziemi i warunków gruntowych na skutek realizacji nowych inwestycji budowlanych. Jednocześnie, dla terenów tych ustala się wysoki udział terenu biologicznie czynnego (od 70 dla **ZP** i **ZC** do 80% dla **ZO**) oraz ogranicza możliwość lokalizowania w ich obrębie nowych elementów zagospodarowania do niezbędnego minimum, co wpłynie na zminimalizowanie ryzyka

⁴⁰ zakaz lokalizacji budynków dotyczy również terenów **US**

pojawienia się znaczących przekształceń związanych z uszczelnieniem ziemi, deniwelacją terenu, czy też istotnymi przekształceniami warunków gruntowych. Ponadto, w przypadku terenu **ZP** ustala się lokalizację dowolnej formy zieleni urządzonej, a dla terenu **ZO** zachowanie istniejącego sposobu użytkowania i zagospodarowania lub zagospodarowanie zielenią, co będzie wpływać na możliwe maksymalną ochronę powierzchni ziemi i lokalnych warunków gruntowych.

Projekt mpzp gminy Międzychód – Skrzydlewo (wieś) wskazuje natomiast większość znajdujących się w jego granicach terenów jako tereny zabudowy (głównie mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy zagrodowej), stąd też wśród najbardziej istotnych ustaleń, ograniczających zasięg negatywnych oddziaływań na powierzchnię ziemi i warunki gruntowe, wskazać należy określenie maksymalnej powierzchni zabudowy poszczególnych terenów. Powierzchnie te zostały zróżnicowane w zależności od docelowego przeznaczenia terenu, projektowanej funkcji zabudowy, jak również dotychczasowego stopnia zainwestowania poszczególnych terenów. W zależności od terenu maksymalna powierzchnia zabudowy waha się od 20% powierzchni działki budowlanej (i nie więcej niż 300 m² dla budynku mieszkalnego) dla terenów **2-3MN, 6MN, 8MN i 10-23MN** do maksymalnie 40% powierzchni działki budowlanej na terenie **3RM**. Ograniczeniu możliwości nadmiernej i zbyt intensywnej zabudowy w obrębie terenów znajdujących się w granicach obszaru opracowania, służyć będzie również respektowanie zapisów określających minimalną powierzchnię nowo wydzielanych działek budowlanych (dla terenów **2-3MN, 6MN, 8MN i 10-23MN** nie mniejszą niż 1300 m² lub 1400 m²) oraz minimalną powierzchnię terenu biologicznie czynnego, stanowiącą – w zależności od terenu – nie mniej niż 30-55% powierzchni działki budowlanej. Zakłada się, że realizacja powyższych zapisów – w połączeniu z respektowaniem zapisu ustalającego zagospodarowanie zielenią wszystkich nieutwardzonych fragmentów terenu oraz określającego sposób zagospodarowania wskazanych na rysunku planu stref lokalizacji ogrodów – pozwoli zapobiec lokalizacji zbyt intensywnej zabudowy, nie uwzględniającej konieczności pozostawienia na działce budowlanej nieuszczelnionych powierzchni o możliwie niezmiennym ukształtowaniu i podłożu, zapewniającym infiltrację wód opadowych i roztopowych oraz umożliwiającym kształtowanie zieleni towarzyszącej zabudowie.

Należy podkreślić, że w projekcie mpzp znalazł się także zapis odnoszący się bezpośrednio do sposobu prowadzenia gospodarki odpadami na obszarze opracowania, zgodnie z którym ustala się gromadzenie odpadów w miejscach ich powstawania oraz ich dalsze zagospodarowanie zgodnie z regulaminem utrzymania czystości i porządku w gminie oraz z przepisami o odpadach. Jego przestrzeganie pozwoli zapobiec możliwości wystąpienia istotnych, niekorzystnych oddziaływań, wynikających z prowadzenia gospodarki odpadami w sposób niewłaściwy, nie uwzględniający konieczności ochrony środowiska przed zanieczyszczeniem. Z punktu widzenia ochrony powierzchni ziemi za korzystne uznać należy również zapisy ustalające zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem dopuszczonych ustaleniami planu oraz inwestycji celu publicznego (ograniczy to możliwość prowadzenia działalności mającej szczególnie niekorzystny wpływ na środowisko – w tym również powierzchnię ziemi i warunki gruntowe).

Podsumowując, omawiany projekt mpzp przewiduje zmianę dotychczasowego sposobu zagospodarowania i użytkowania większości terenów zlokalizowanych w jego granicach. Realizacja projektowanych inwestycji, obejmujących wykształcenie nowych kwartałów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (wraz z towarzyszącymi jej drogami, infrastrukturą oraz ewentualną zabudową usługową na terenie **5MN/U**), stanowić będzie przyczynę pojawienia się niekorzystnych oddziaływań na powierzchnię ziemi i warunki gruntowe o różnej skali i zasięgu. Warunkiem niezbędnym dla ograniczenia przewidywanych, niekorzystnych oddziaływań, związanych z wprowadzeniem nowego sposobu zagospodarowania i użytkowania funkcjonujących tu obecnie terenów rolniczych, będzie pełna i docelowa realizacja szeregu zapisów projektu mpzp, w tym zapisów ograniczających powierzchnię zabudowy, wymagających zachowania odpowiedniego udziału powierzchni niezabudowanych i biologicznie czynnych.

9.2. ODDZIAŁYWANIE NA WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE

Realizacja większości inwestycji, których lokalizacja została przewidziana na obszarze objętym granicami projektu mpzp, może stanowić potencjalną przyczynę pojawienia się negatywnych oddziaływań, zarówno w odniesieniu do lokalnych zasobów wód powierzchniowych, jak i wód podziemnych. Prowadzenie prac budowlanych, niezbędnych do zrealizowania projektowanej zabudowy, budowy i rozbudowy lokalnego układu komunikacyjnego, jak również budowy, rozbudowy i modernizacji sieci infrastruktury technicznej, wymagać będzie ingerencji w powierzchnię ziemi i warunki gruntowe, a co za tym idzie, w sposób pośredni oddziaływać będzie na kształtowanie lokalnych warunków wodnych. Znaczące zwiększenie udziału powierzchni zabudowanych (na skutek realizacji inwestycji budowlanych i komunikacyjnych) związane będzie ze znaczącym wzrostem udziału powierzchni trwale uszczelnionych (ograniczających możliwość infiltracji wód opadowych i roztopowych) oraz pojawieniem się nowych obiektów, których funkcjonowanie związane jest z generowaniem ścieków (zwiększenie ryzyka zanieczyszczenia środowiska gruntowo-wodnego na skutek prowadzenia niewłaściwej gospodarki wodno-ściekowej). Niewłaściwe prowadzenie inwestycji budowlanych może zatem skutkować ograniczeniem zasilania wód powierzchniowych, prowadząc w konsekwencji do ich zaniku (przerwanie ciągłości systemów melioracyjnych, ograniczenie zasilania wodami opadowymi i roztopowymi niewielkich zbiorników itd.).

Aby zminimalizować lub wyeliminować ryzyko wspomnianych powyżej oddziaływań konieczne było wprowadzenie do projektu mpzp szczegółowych ustaleń m.in. w zakresie uwzględnienia zlokalizowanych tu zbiorników, zasięgu terenów przeznaczonych pod zabudowę, sposobu prowadzenia gospodarki wodno-ściekowej, czy też możliwości trwałego uszczelnienia powierzchni w obrębie poszczególnych terenów. Wprowadzenie odpowiednich rozwiązań ograniczających skalę przekształceń w zakresie lokalnych warunków wodnych było szczególnie istotne z uwagi na skalę projektowanych inwestycji budowlanych i komunikacyjnych (przekształcenie terenów rolniczych w tereny zabudowy, jak również wykształcenie nowych elementów układu komunikacyjnego w części południowo-zachodniej).

Jak wspomniano we wcześniejszych rozdziałach, w granicach obszaru objętego projektem wody powierzchniowe reprezentowane są jedynie przez niewielkie zbiorniki wodne oraz nieliczne elementy systemu melioracyjnego. Do projektu mpzp wprowadzono zatem zapisy ustalające zapewnienie dostępu do cieków i zbiorników wodnych (pozwalającego na wykonanie robót związanych z utrzymaniem wód, zgodnie z przepisami odrębnymi), zachowanie ciągłości systemu melioracyjnego⁴¹, a także dopuszczające lokalizację urządzeń melioracji wodnych na terenach **1-3R**. Za korzystne uznać należy również ustalenie zachowania istniejącego sposobu użytkowania i zagospodarowania (lub zagospodarowanie zielenią) terenu **ZO**, sąsiadującego bezpośrednio ze zbiornikiem, zlokalizowanym poza granicami obszaru projektu mpzp. Zakłada się, że respektowanie wspomnianych zapisów pozwoli zminimalizować ryzyko przekształceń nielicznych, występujących tu wód powierzchniowych.

Analizując wpływ realizacji ustaleń projektu mpzp na wody powierzchniowe należy pamiętać jednocześnie o oddziaływaniach związanych ze sposobem zagospodarowania terenów w zasięgu poszczególnych zlewni. Realizacja szeregu opisanych w dalszej części ustaleń projektu planu, których celem jest zminimalizowanie niekorzystnych oddziaływań na wody podziemne, wpływać będzie na zmniejszenie skali negatywnych oddziaływań na wody powierzchniowe, wynikających z wprowadzenia zmian sposobu zagospodarowania i użytkowania terenów (realizacja zabudowy na terenach użytkowanych obecnie rolniczo) położonych w zasięgu zlewni JCW Kamionka (PLRW60002318769) oraz Dopływ ze Skrzydlewa (PLRW60002318772).

Zrealizowanie projektowanej na przedmiotowym obszarze zabudowy wraz z obsługującymi ją drogami i infrastrukturą, będzie w pewnym stopniu wpływać niekorzystnie na kształtowanie lokalnych zasobów wód podziemnych przede wszystkim na skutek ograniczenia zdolności retencyjnej terenów oraz zmniejszenia stopnia zasilania wód podziemnych. Dla zmniejszenia skali prognozowanych zjawisk – wpływających negatywnie na lokalne zasoby wód podziemnych – konieczne będzie respektowanie

⁴¹ z dopuszczeniem jego przebudowy

ustaleń projektu mpzp określających dla wszystkich terenów wskazanych pod zabudowę maksymalną powierzchnię zabudowy działki budowlanej oraz minimalny udział terenu biologicznie czynnego, jaki musi zostać utrzymany w granicach działki budowlanej. Za szczególnie istotne uznać należy respektowanie wspomnianych ustaleń w odniesieniu do terenów projektowanej zabudowy, w tym przede wszystkim terenów **1MN, 10-12MN, 14-16MN, 18MN, 20MN, 22MN, 5MN/U, 3RM** oraz terenów w obrębie których rozpoczęto już inwestycje budowlane. Działania te pozwolą zapobiec sytuacji, w której na skutek całkowitego uszczelnienia powierzchni ziemi wystąpiłoby zjawisko drastycznego obniżenia poziomu występowania wód podziemnych, wynikającego z ograniczenia możliwości zasilania zasobów wód poprzez infiltrację wód opadowych i roztopowych. Ograniczeniu skali zmian w zakresie zdolności retencyjnych terenów przeznaczonych pod zabudowę sprzyjać będzie także respektowanie zapisu ustalającego zagospodarowanie zielenią wszystkich wolnych od utwardzenia fragmentów terenu.

Zmniejszeniu ryzyka wystąpienia znacząco negatywnych oddziaływań w odniesieniu do zasobów oraz jakości wód podziemnych i powierzchniowych, w pewnym stopniu służyć będą także zapisy odnoszące się w sposób pośredni do możliwości retencjonowania wód opadowych i roztopowych w granicach analizowanego obszaru. Omawiany projekt mpzp nie wprowadza zapisów określających sposób gospodarowania wodami opadowymi i roztopowymi, niemniej, wprowadza szereg rozwiązań sprzyjających ich maksymalnemu zatrzymaniu w granicach poszczególnych terenów. Za najbardziej istotne wskazać tu należy zapisy dopuszczające lokalizację zbiorników retencyjnych na wody opadowe na terenach **1-3R** i **ZP**, określające wymóg zachowania wysokiego udziału terenu biologicznie czynnego w granicach działki budowlanej (szczególnie w przypadku znacznej części terenów **MN** – nie mniej niż 55%), a także wskazujące w obrębie większości terenów strefy ogrodów, w zasięgu których ustala się zagospodarowanie zielenią urządzoną oraz zachowanie istniejących drzew. Utrzymaniu zdolności retencyjnych sprzyjać będzie także respektowanie wszystkich zapisów odnoszących się do zachowania istniejącej na analizowanym obszarze zieleni wysokiej, natomiast do zwiększenia możliwości retencji może przyczynić się ewentualne zalesienie gruntów ornych w zasięgu terenów **R**.

Jak już wcześniej wspomniano, realizacja inwestycji budowlanych będzie za sobą niosła również ryzyko pojawienia się nowych źródeł zanieczyszczeń (funkcjonowanie zabudowy związane jest z generowaniem różnego rodzaju ścieków). Wśród najważniejszych zapisów projektu planu, których realizacja ma ograniczyć ryzyko wystąpienia znacząco negatywnych oddziaływań na kształtowanie jakości lokalnych zasobów wód podziemnych, wskazać należy zatem ustalenia odnoszące się do sposobu prowadzenia gospodarki ściekowej na całym obszarze opracowania.

Dla wszystkich terenów zlokalizowanych w granicach obszaru opracowania ustala się odprowadzenie ścieków bytowych lub przemysłowych docelowo do sieci kanalizacji sanitarnej, z dopuszczeniem (do czasu jej realizacji) tymczasowo do zbiorników bezodpływowych na nieczystości ciekłe. Docelowe odprowadzanie ścieków do sieci kanalizacji zniweluje zagrożenia związane z ewentualnym przedostawaniem się substancji niebezpiecznych do gruntu (a w konsekwencji do wód gruntowych). Należy natomiast podkreślić, że w przypadku prawidłowego funkcjonowania szczelnych zbiorników na nieczystości, ryzyko wystąpienia istotnego, negatywnego oddziaływania na wody podziemne jest znikome.

Ponadto, dla sprawnego prowadzenia gospodarki wodno-ściekowej na obszarze opracowania niezwykle istotne będzie również respektowanie zapisów ustalających powiązanie sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym (oraz dostęp do sieci), dopuszczenie robót budowlanych w zakresie sieci infrastruktury technicznej, jak również wskazujących lokalizację terenu infrastruktury technicznej – kanalizacji (**K**), dla którego ustala się lokalizację przepompowni ścieków.

Ochronie lokalnych zasobów wód niewątpliwie służyć będzie także realizacja zapisu ustalającego zaopatrzenie w wodę pitną z sieci wodociągowej, co wyeliminuje ryzyko niekontrolowanej eksploatacji zasobów wód na skutek funkcjonowania indywidualnych ujęć wody. W tym miejscu należy zauważyć, że projekt planu wprowadza także zapis ustalający ochronę i zagospodarowanie (zgodnie z pozostałymi ustaleniami planu) Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP nr 146, obejmującego swym zasięgiem cały obszar planu.

Podsumowując, przewiduje się, że realizacja przewidzianych w omawianym projekcie mpzp inwestycji budowlanych i komunikacyjnych, przyczyni się do wystąpienia niekorzystnych oddziaływań w odniesieniu do lokalnych zasobów wód, niemniej, pełne i docelowe przestrzeganie ustaleń określających sposób zagospodarowania poszczególnych terenów oraz zasady prowadzenia gospodarki wodno-ściekowej, przy równoczesnym przestrzeganiu obowiązujących przepisów prawa i zastosowaniu najlepszych dostępnych praktyk, pozwoli na zminimalizowanie niekorzystnych oddziaływań w możliwie maksymalnym stopniu.

9.3. ODDZIAŁYWANIE NA ZASOBY NATURALNE

Jak wspomniano w pierwszej części prognozy, w granicach przedmiotowego obszaru nie stwierdzono występowania dokumentowanych złóż zasobów naturalnych, stąd też nie przewiduje się wystąpienia jakichkolwiek, negatywnych oddziaływań w tym zakresie, wynikających z realizacji ustaleń projektu mpzp gminy Międzychód – Skrzydlewo (wieś).

9.4. ODDZIAŁYWANIE NA RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNĄ

Znaczące zmiany w lokalnej różnorodności biologicznej związane są zazwyczaj z wprowadzeniem istotnych zmian w dotychczasowym sposobie zagospodarowania i użytkowania terenów, prowadzących do bezpośredniego zniszczenia powierzchni siedlisk lub też zmian lokalnych warunków siedliskowych. W przypadku obszaru objętego granicami projektu mpzp gminy Międzychód – Skrzydlewo (wieś) istotne zmiany w dotychczasowym sposobie zagospodarowania i użytkowania terenów związane będą głównie z realizacją projektowanej zabudowy oraz towarzyszących jej elementów zagospodarowania (sieci dróg, infrastruktury technicznej) na terenach dotąd niezabudowanych, obejmujących w znacznej mierze pola uprawne. Działania te skutkować będą wystąpieniem licznych zmian w zakresie lokalnej różnorodności biologicznej, kształtowanej m.in. dzięki obecności też rozległych terenów rolniczych. W tym miejscu należy natomiast podkreślić, że w granicach obszaru projektu mpzp nie stwierdzono występowania obszarów o szczególnych walorach przyrodniczych, charakteryzujących się występowaniem siedlisk podlegających ochronie prawnej, stąd też zmiany lokalnej bioróżnorodności nie będą prowadzić do utraty siedlisk szczególnie cennych, podlegających ochronie prawnej.

Zgodnie z założeniami omawianego projektu mpzp, na terenach użytkowanych rolniczo oraz towarzyszące im powierzchniami porośniętymi zielenią, pojawi się przede wszystkim zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna (głównie na terenach **1MN** i **10-23MN**) oraz towarzysząca jej w mniejszym zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna lub zabudowa usługowa (m.in. projektowany teren **5MN/U**) i teren sportu i rekreacji (**US**), wraz z projektowanymi elementami układu komunikacyjnego (m.in. teren **10KDW**). Realizacja wspomnianych powyżej inwestycji doprowadzi do lokalnego zmniejszenia bioróżnorodności na skutek konieczności usunięcia pokrywy roślinnej, zniszczenia wierzchniej warstwy gleby oraz trwałego uszczelnienia powierzchni przeznaczonych bezpośrednio pod lokalizację budynków oraz innych obiektów. Istotnych zmian należy spodziewać się również w przypadku aktualnie niezagospodarowanych terenów, przeznaczonych pod realizację nowych elementów układu komunikacyjnego (szczególnie w przypadku stosowania nawierzchni bitumicznych itp.) oraz budowę, rozbudowę i modernizację sieci infrastruktury technicznej.

Prognozuje się, że w konsekwencji realizacji nowych inwestycji budowlanych (jak również inwestycji komunikacyjnych i infrastrukturalnych) stopniowo zanikać będą siedliska charakterystyczne dla otwartych terenów użytkowanych rolniczo, a w ich miejscu pojawią się siedliska typowe dla antropogenicznie przekształconych terenów osiedli mieszkaniowych. Prognozuje się, że z terenów tych ustępować będą gatunki związane z elementami krajobrazu rolniczego, a w ich miejscu pojawią się gatunki o szerokim spektrum siedliskowym, przystosowane do życia w bezpośrednim sąsiedztwie zabudowy. Skala tych przekształceń niewątpliwie wpłynie na zmniejszenie lokalnej różnorodności biologicznej, niemniej, należy zauważyć, że tereny, dla których przewiduje się możliwość realizacji zabudowy nie obejmują siedlisk o największej wartości przyrodniczej, charakteryzujących się wyjątkowymi i unikalnymi walorami. Nie bez znaczenia jest również fakt, że przedmiotowy projekt

mpzp nie wprowadza tak znaczących zmian w zakresie sposobu zagospodarowania i użytkowania terenów funkcjonujących w północnej części omawianego obszaru, obejmujących m.in. historycznie ukształtowaną zabudowę wsi Skrzydlewo.

Niemniej, dla ograniczenia skali prognozowanych, niekorzystnych oddziaływań na lokalną bioróżnorodność, jakie wystąpią na skutek realizacji ustaleń projektu mpzp, konieczne było wprowadzenie rozwiązań zapewniających utrzymanie powierzchni zapewniających odpowiednie warunki siedliskowe dla pospolitych przedstawicieli flory i fauny.

Z uwagi na zasięg przestrzenny terenów przeznaczonych pod zabudowę, w największym stopniu na zmniejszenie skali przekształceń w zakresie lokalnej bioróżnorodności wpłynąć będzie realizacja ustaleń dotyczących sposobu kształtowania zieleni w zasięgu terenów projektowanej zabudowy mieszkaniowej (**MN, MN/U**), jak również obsługujących ją terenach komunikacyjnych. Wskazać tu należy zapisy wprowadzające wymóg zachowania minimalnych udziałów terenów biologicznie czynnych w granicach działek budowlanych (dla terenów **MN** wynoszących nie mniej niż 50-55%), wymagające zagospodarowania zielenią wszystkich nieutwardzonych fragmentów terenów oraz ustalające lokalizację ogrodów w strefach wskazanych na rysunku planu. W odniesieniu o terenów dróg ustala się m.in. zagospodarowanie nieutwardzonych powierzchni pasów drogowych zielenią (w tym szpalerami drzew, wskazanymi na rysunku planu) oraz nasadzenia szpalerów drzew, zgodnie z orientacyjną lokalizacją wskazaną na rysunku (**4KD-L, 10KDW**). Zakłada się, że realizacja zapisów dotyczących kształtowania zieleni na całym obszarze projektu mpzp przyczyni się do wytworzenia na terenach przeznaczonych pod zabudowę enklaw zieleni, które mogą stanowić w przyszłości atrakcyjne miejsca dla przedstawicieli pospolitych gatunków zwierząt, szczególnie w przypadku obecności zróżnicowanej gatunkowo zieleni wysokiej. Nowe nasadzenia zieleni stanowić będą częściową rekompensatę strat poniesionych przez środowisko, jakie pojawią się w wyniku usunięcia zieleni kolidującej z nowymi inwestycjami budowlanymi⁴² oraz przekształcenia i trwałego uszczelnienia powierzchni ziemi.

Korzystny wpływ na lokalną różnorodność biologiczną będzie mieć również wskazanie nielicznych terenów wyłączonych z zabudowy, obejmujących projektowany teren zieleni urządzonej, (**ZP**), teren zieleni otwartej (**ZO**) funkcjonujący w części północnej oraz teren zabytkowego, nieczynnego cmentarza ewangelickiego (**ZC**). Tereny te – zgodnie z zapisami projektu mpzp – obejmować będą powierzchnie o bardzo wysokim udziale terenu biologicznie czynnego (nie mniej niż 70 lub 80%), charakteryzujące się znacznym udziałem zieleni oraz stosunkowo niewielkim stopniem przekształcenia. Z dużym prawdopodobieństwem można zatem przyjąć, że z uwagi na ekstensywny sposób ich zagospodarowania, tereny te stanowić będą jeden z istotnych elementów sprzyjających kształtowaniu lokalnej bioróżnorodności.

Dla kształtowania lokalnej bioróżnorodności nie mniej istotne będzie zachowanie nielicznych, występujących na analizowanym obszarze wód powierzchniowych. W tym celu do projektu planu wprowadzono zapisy ustalające zapewnienie dostępu do cieków i zbiorników wodnych⁴³, zachowanie ciągłości systemu melioracyjnego⁴⁴, a także dopuszczające lokalizację urządzeń melioracji wodnych (na terenach **R**) oraz zbiorników retencyjnych na wody opadowe (na terenach **R** i **ZP**). Obecność wód powierzchniowych sprzyja zwiększeniu bioróżnorodności, gdyż w ich sąsiedztwie obserwuje się występowanie roślin i zwierząt preferujących tereny charakteryzujące się znaczną wilgotnością lub też gatunków związanych bezpośrednio z obecnością wód.

Reasumując, realizacja ustaleń przedmiotowego projektu mpzp zakłada znaczące przekształcenia w zakresie dotychczasowego sposobu zagospodarowania i użytkowania funkcjonujących tu dotychczas terenów rolniczych i niezabudowanych, których realizacja wpłynie na kształtowanie różnorodności biologicznej w granicach całego obszaru opracowania. Ze względu na skalę oraz charakter projektowanych zmian, wyeliminowanie niekorzystnych oddziaływań w odniesieniu do lokalnej bioróżnorodności, jest praktycznie niemożliwe, pomimo utrzymania funkcji większości terenów położonych w obrębie historycznej części wsi

⁴² należy zauważyć jednocześnie, że w przypadku dużej części terenów usunięta zostanie przede wszystkim roślinność uprawna

⁴³ pozwalającego na wykonanie robót związanych z utrzymaniem wód, zgodnie z przepisami odrębnymi

⁴⁴ z dopuszczeniem jego przebudowy

Skrzydlewko. Do projektu mpzp wprowadzono natomiast szereg rozwiązań, których pełna i docelowa realizacja pozwoli na ograniczenie skali negatywnych oddziaływań, jakie pojawią się na omawianym terenie w konsekwencji realizacji nowego zespołu zabudowy mieszkaniowej, wraz z towarzyszącymi jej elementami zagospodarowania oraz siecią dróg.

9.5. ODDZIAŁYWANIE NA SZATĘ ROŚLINNĄ

Analizowany w prognozie projekt mpzp przewiduje wprowadzenie dla znacznej części terenów położonych w jego granicach nowego sposobu zagospodarowania i użytkowania, który znacząco wpłynie na kształtowanie charakteru tutejszej szaty roślinnej. Zakłada się, że w wyniku realizacji jego ustaleń, na terenach użytkowanych rolniczo oraz terenach niezagospodarowanych, zrealizowana zostanie zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna (**MN**), której towarzyszyć będzie sieć nowych dróg oraz tereny zieleni urządzonej (**ZP**), projektowany teren sportu i rekreacji (**US**) i teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub zabudowy usługowej (**5MN/U**). Utrzymany zostanie jednocześnie sposób zagospodarowania i użytkowania większości terenów zlokalizowanych w północnej części obszaru opracowania, obejmujących zabudowę funkcjonującą w obrębie historycznej części wsi Skrzydlewko.

Realizacja nowych inwestycji budowlanych, komunikacyjnych i infrastrukturalnych na terenach dotąd niezabudowanych (głównie użytkowanych rolniczo), związana będzie przede wszystkim z koniecznością usunięcia pokrywy roślinnej w zasięgu powierzchni przeznaczonych bezpośrednio pod lokalizację budynków oraz nowych elementów układu komunikacyjnego. Zniszczeniu ulegnie występująca tu dotąd roślinność niska oraz wierzchnia warstwa próchnicza gleby, zapewniająca podstawowe warunki dla rozwoju pospolitych, spontanicznie pojawiających gatunków roślin. Na przedmiotowym obszarze pojawią się jednocześnie duże powierzchnie trwale uszczelnione, wykluczające możliwość pojawienia się roślinności w przyszłości (powierzchnie zabudowane, utwardzone powierzchnie dróg). Negatywne oddziaływania na tutejszą roślinność związane będą jednocześnie ze zniszczeniem roślinności występującej na terenach wykorzystywanych jako place budowy, w obrębie których składowane będą materiały budowlane, jak również na terenach wykorzystywanych jako tymczasowe drogi dojazdowe, umożliwiające transport oraz obsługę terenów na etapie realizacji poszczególnych inwestycji. Prognozuje się jednak, że oddziaływania te wystąpią jedynie na etapie realizacji poszczególnych inwestycji, a ich charakter będzie czasowy i w znacznym stopniu odwracalny. Z uwagi na prawdopodobne realizowanie nowych elementów sieci infrastruktury technicznej równolegle do inwestycji drogowych, nie zakłada się natomiast możliwości wystąpienia znacząco niekorzystnych oddziaływań na szatę roślinną, wynikających z rozwoju sieci infrastruktury technicznej.

Skutkiem realizacji ustaleń przedmiotowego projektu mpzp, będzie również zmiana dotychczasowego charakteru szaty roślinnej. Występująca tu obecnie roślinność, reprezentowana głównie przez monokultury roślin uprawnych oraz gatunki roślin ruderalnych, zostanie w znacznej mierze zastąpiona wprowadzaną przez człowieka roślinnością ozdobną, nasadzaną w sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej. Docelowo na terenach tych pojawią się prawdopodobnie ozdobne gatunki drzew i krzewów liściastych i iglastych, kwitnące byliny i rośliny zielne, a także znaczne powierzchnie zadarnione (trawniki). Występujące tu dotychczas gatunki roślin ruderalnych, nie zostaną całkowicie wyeliminowane, jednakże ich udział w kształtowaniu szaty roślinnej będzie mniejszy niż w chwili obecnej. Zakłada się natomiast, że w wyniku pełnej i docelowej realizacji ustaleń projektu mpzp, z terenów tych zniknie roślinność uprawna.

Mając na uwadze skalę projektowanych zmian w zakresie sposobu zagospodarowania i użytkowania terenów, konieczne było wprowadzenie odpowiednich rozwiązań, umożliwiających zachowanie odpowiedniego udziału terenów zagospodarowanych zielenią oraz wykluczających możliwość całkowitego uszczelnienia powierzchni w obrębie poszczególnych terenów.

Najbardziej istotny wpływ na kształtowanie szaty roślinnej analizowanego obszaru będzie mieć wprowadzenie zapisów odnoszących się do kształtowania zieleni na terenach projektowanej zabudowy oraz dróg publicznych. Dla wszystkich terenów przeznaczonych pod zabudowę ustalono minimalny udział terenu biologicznie czynnego jaki musi zostać zachowany w obrębie działki

budowlanej (w zależności od docelowego przeznaczenia wynosi on od 30% do 55%) oraz ograniczono maksymalną powierzchnię zabudowy działki budowlanej. Realizacja wspomnianych zapisów, w połączeniu z respektowaniem zapisu ustalającego zagospodarowanie zielenią wszystkich nieutwardzonych fragmentów terenu, pozwoli na ograniczenie zniszczeń wynikających z prowadzonych inwestycji oraz zapobiegnie sytuacji, w której doszłoby do całkowitego uszczelnienia powierzchni oraz wykluczenia możliwości pojawienia się zieleni w przyszłości. Prognozuje się, że po zakończeniu etapu realizacji zabudowy w jej otoczeniu pojawią się powierzchnie zagospodarowane zielenią urządzoną, typową dla terenów osiedli mieszkaniowych (przydomowe trawniki, kompozycje roślin ozdobnych, drzewa itd.). Szczególnego podkreślenia wymaga wprowadzenie zapisu ustalającego lokalizację na terenach **MN** ogrodów w strefach wskazanych na rysunku planu, w obrębie których ustala się zachowanie istniejących drzew i zagospodarowanie zielenią urządzoną, zakazując jednocześnie lokalizacji budynków, wiat garażowych, stanowisk postojowych dla samochodów i dojazdów. Takie rozwiązanie pozwoli na wytworzenie rozległych enklaw zieleni, tworzący system zagospodarowanych zielenią korytarzy towarzyszących projektowanej zabudowie.

Dla wyeliminowania lub zrekompensowania strat w zakresie lokalnej szaty roślinnej niezwykle ważna będzie także realizacja zapisów uwzględniających w możliwie maksymalnym stopniu występującą tu dotychczas roślinność wysoką, stanowiącą w znacznej mierze o wartości przyrodniczej poszczególnych terenów. Wymienić tu można chociażby ustalenie zachowania i ochrony cennych drzew oraz drzew w strefie zieleni w drodze (wskazanych na rysunku planu)⁴⁵, nasadzenia szpalerów drze, zgodnie z orientacyjną lokalizacją wskazaną na rysunku planu (na terenach **4KD-L** i **10KDW**) oraz zagospodarowanie nieutwardzonych powierzchni pasów drogowych zielenią urządzoną, w tym szpalerami drzew⁴⁶. Utrzymanie istniejącej oraz wprowadzenie nowej zieleni wysokiej wpłynąć będzie pozytywnie na podniesienie lokalnych walorów estetycznych i krajobrazowych oraz zmniejszenie skali negatywnych oddziaływań, związanych z realizacją pozostałych ustaleń projektu mpzp (ograniczenie przenoszenia się zanieczyszczeń pyłowych, korzystny wpływ na mikroklimat, korzystne oddziaływania psychoakustyczne itd.).

Za korzystne rozwiązania, jakie zostały wprowadzone do projektu mpzp, uznać należy wyznaczenie terenów zieleni urządzonej **ZP**, otwartej **ZO** oraz terenu zabytkowego cmentarza **ZC**, w obrębie których wymaga się utrzymania wysokiego udziału terenu biologicznie czynnego (stanowiącego nie mniej niż 70-80% powierzchni terenu), ustala się lokalizację dowolnej formy zieleni urządzonej (dla terenów **ZP**), zachowanie istniejącego sposobu użytkowania i zagospodarowania lub zagospodarowanie zielenią (dla terenu **ZO**), czy zachowania układu przestrzennego i elementów składowych – w tym drzew (dla terenu **ZC**). Wykształcenie znacznych powierzchniowo enklaw zieleni, przy możliwie maksymalnym uwzględnieniu występującej tu obecnie roślinności wysokiej (szczególnie w przypadku terenu zabytkowego cmentarza), sprzyjać będzie utrzymaniu najważniejszych elementów lokalnej szaty roślinnej.

Analizując wpływ realizacji ustaleń projektu mpzp gminy Międzyżód – Skrzydlewo (wieś) należy wspomnieć również o możliwości zalesienia zlokalizowanych w północnej części obszaru projektu mpzp terenów rolniczych (**1-3R**). Zalesienie tych terenów spowoduje pojawienie się nowego, istotnego elementu szaty roślinnej, jakim będą w tym przypadku lasy nasadzone w obrębie funkcjonujących tu dotychczas pól uprawnych. Szczególnie istotne jest natomiast wskazanie w projekcie mpzp konieczności dostosowania drzewostanu do warunków siedliskowych (w przypadku zalesienia), co wykluczy możliwość wprowadzenia gatunków niedostosowanych do lokalnych uwarunkowań środowiskowych.

9.6. ODDZIAŁYWANIE NA ZWIERZĘTA

Podobnie jak w przypadku szaty roślinnej, przewiduje się wystąpienie istotnych, niekorzystnych oddziaływań na kształtowanie różnorodności przedstawicieli lokalnej fauny, wynikających z realizacji ustaleń omawianego projektu mpzp. Ich pojawienie się związane będzie

⁴⁵ zapis odnosi się do okazałych lip rosnących w północnej części obszaru opracowania, w granicach terenu **KD-Z**

⁴⁶ wskazanymi na rysunku planu

przede wszystkim ze zmianą sposobu zagospodarowania i użytkowania znacznej części zlokalizowanych tu terenów, które z użytkowanych rolniczo terenów otwartych, zostaną przekształcone w tereny zabudowane, z dominującym udziałem terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Charakter przeważających na analizowanym obszarze siedlisk ulegnie zatem znaczącej zmianie, co z kolei wpłynie na zróżnicowanie gatunkowe występujących tu zwierząt.

Najbardziej znaczące niekorzystne oddziaływania na tutejszą faunę związane będą głównie z trwałym ograniczeniem powierzchni życiowej zwierząt na skutek uszczelnienia powierzchni ziemi na terenach przeznaczonych pod zabudowę i lokalizację projektowanych dróg. Zniszczenie siedlisk związanych z funkcjonowaniem upraw (głównie zbożowych), poza drastycznym zmniejszeniem dostępnej powierzchni życiowej zwierząt, przyczyni się jednocześnie do ograniczenia dostępności bazy pokarmowej, szczególnie w przypadku drobnych zwierząt, których zdolności migracyjne są ograniczone. W mniejszym stopniu na ograniczenie różnorodności i liczebności przedstawicieli lokalnej fauny wpływać będzie także czasowe ograniczenie powierzchni na skutek prowadzenia robót budowlanych w zakresie realizacji poszczególnych inwestycji (okresowe i ograniczone przestrzennie zniszczenie pokrywy roślinnej i wierzchniej warstwy gleby). Czasowe i lokalne zmniejszenie różnorodności pojawiających się na omawianym obszarze zwierząt związane będzie również ze wzrostem natężenia hałasu, generowanego na skutek pracy maszyn budowlanych oraz zintensyfikowania transportu materiałów budowlanych za pomocą ciężkich pojazdów (płoszenie zwierząt).

Skutkiem realizacji dużej części ustaleń projektu mpzp może być także zmiana różnorodności gatunkowej występujących tu zwierząt. Prognozuje się, że na skutek zmian w dotychczasowym sposobie zagospodarowania i użytkowania terenów, występujące tu dotychczas gatunki zwierząt, związane z użytkowanymi rolniczo terenami otwartymi, będą najprawdopodobniej stopniowo wypierane na skutek zniszczenia ich dotychczasowych siedlisk, a na omawianym terenie pojawią się gatunki zwierząt przystosowanych do życia w bezpośrednim sąsiedztwie człowieka, pospolicie spotykane w obrębie terenów zabudowy. Należy natomiast zauważyć, że coraz częściej obserwuje się zjawisko przystosowywania się do życia w sąsiedztwie zabudowy zwierząt reprezentujących gatunki występujące naturalnie w obrębie siedlisk o odmiennym charakterze. Nie można zatem wykluczyć sytuacji, w której pomimo tak istotnych zmian w sposobie zagospodarowania i użytkowania terenów, w dalszym ciągu pojawiać się tu będą zwierzęta spotykane w obrębie terenów otwartych. Nie bez znaczenia jest tu fakt, że tego rodzaju tereny będą w dalszym ciągu funkcjonować w północnej części obszaru opracowania, jednak ich udział powierzchniowy będzie nieporównywalnie mniejszy od dotychczasowego.

Dla kształtowania różnorodności występujących na przedmiotowym obszarze zwierząt nie bez znaczenia będzie również znaczące pogorszenie dotychczasowych możliwości swobodnej migracji. Pojawienie się projektowanej zabudowy oraz towarzyszących jej terenów komunikacyjnych doprowadzi do pojawienia się barier przestrzennych, utrudniających możliwość swobodnego, bezkolizyjnego przemieszczania się zwierząt, w tym widywanych na terenach rolniczych większych ssaków, migrujących w poszukiwaniu pożywienia.

Z uwagi na możliwość wystąpienia opisanych powyżej zjawisk o negatywnym charakterze, konieczne było wprowadzenie do projektu mpzp ustaleń, których realizacja pozwoli ograniczyć skalę niekorzystnych oddziaływań, wynikających z realizacji projektowanych inwestycji budowlanych, komunikacyjnych i infrastrukturalnych.

Ze względu na bardzo dużą powierzchnię terenów projektowanej zabudowy, największe znaczenie dla ograniczenia negatywnych oddziaływań na tutejszą faunę, będzie mieć realizacja ustaleń dotyczących zasad kształtowania zabudowy i wskaźników zagospodarowania na terenach **MN** i **MN/U** oraz pozostałych terenach, w obrębie których możliwa będzie lokalizacja projektowanej zabudowy. Wśród najważniejszych rozwiązań, wpływających na ograniczenie skali negatywnych oddziaływań wynikających z realizacji inwestycji budowlanych, należy wymienić ustalenie minimalnego udziału terenu biologicznie czynnego w obrębie poszczególnych działek budowlanych (zróżnicowanego w zależności od terenu), lokalizacji ogrodów w strefach wskazanych na rysunku

planu⁴⁷ oraz ustalenie zagospodarowania zielenią wszystkich nieutwardzonych fragmentów terenu (na całym obszarze projektu mpzp). Docelowe i pełne zrealizowanie wspomnianych ustaleń zapobiegnie zbyt intensywnej zabudowie poszczególnych działek budowlanych, ograniczając jednocześnie możliwość trwałego uszczelnienia znacznych połąci powierzchni dostępnej dotychczas dla zwierząt. Wprowadzenie nowych elementów zieleni przyczyni się natomiast do powstania enklaw zieleni, zapewniających lepszą dostępność do bazy pokarmowej oraz sprzyjających możliwości przemieszczania się niektórych zwierząt (szczególnie ptaków). W tym kontekście pozytywnie ocenić należy również zapisy odnoszące się do występującej na obszarze planu zieleni wysokiej, w tym m.in. ustalające zachowanie i ochronę cennych drzew w strefie zieleni w drodze⁴⁸ oraz nasadzenia szpalerów drzew, zgodnie z orientacyjną lokalizacją wskazaną na rysunku planu.

W pewnym stopniu na ograniczenie skali negatywnych oddziaływań na występujące tu zwierzęta wpływać będzie realizacja zapisów wyznaczających na obszarze projektu mpzp tereny zieleni urządzonej (**ZP**) i otwartej (**ZO**). Wyznaczenie terenów zieleni, charakteryzujących się wysokim udziałem terenu biologicznie czynnego (70 lub 80%), pozwoli na utrzymanie lub wykształcenie powierzchni, stanowiących potencjalne miejsca występowania, żerowania i rozrodu pospolitych gatunków zwierząt.

W kontekście zapewnienia minimalnych warunków siedliskowych dla zwierząt pozytywnie ocenia się również utrzymanie dotychczasowego sposobu zagospodarowania zabytкового cmentarza (**ZC**) oraz wprowadzenie wymogu zagospodarowania zielenią urządzoną nieutwardzonych powierzchni pasów drogowych, w tym szpalerami drzew wskazanymi na rysunku planu (na terenach **4KD-L**, **10KDW**).

Podsumowując, prognozuje się, iż realizacja ustaleń projektu mpzp, wpłynie w sposób istotny na kształtowanie tutejszej fauny, stąd też dla ograniczenia skali prognozowanych przekształceń konieczne będzie respektowanie ustaleń określających sposób zagospodarowania terenów zabudowy oraz towarzyszącej im zieleni, zapewniającej minimalne warunki siedliskowe dla zwierząt przystosowanych do życia w bezpośrednim sąsiedztwie siedzib ludzkich.

9.7. ODDZIAŁYWANIE NA LUDZI

Realizacja inwestycji przewidzianych w projekcie mpzp gminy Międzychód – Skrzydlewo (wieś) skutkować będzie pojawieniem się czynników wpływających w różnorodny sposób na mieszkańców analizowanego obszaru.

Niekorzystne oddziaływania związane będą przede wszystkim ze zjawiskami występującymi na etapie realizacji poszczególnych inwestycji, obejmującymi m.in. czasowy i lokalny wzrost zapylenia (na skutek wykonywania prac ziemnych i budowlanych) oraz hałasu (związany z pracą sprzętu budowlanego oraz wzrostem natężenia ruchu ciężkich pojazdów na terenach inwestycyjnych). Zjawiska te będą jednak miały charakter tymczasowy i odwracalny, a ich oddziaływanie na tereny sąsiednie ustanie w momencie zakończenia realizacji poszczególnych inwestycji. Długofalowe oddziaływania związane będą natomiast z realizacją na obszarze opracowania nowej zabudowy wraz z towarzyszącymi jej elementami zagospodarowania oraz siecią projektowanych dróg. Wprowadzenie nowego sposobu zagospodarowania i użytkowania dużej części terenów skutkować będzie drastyczną zmianą otoczenia dotychczas funkcjonującej zabudowy (zlokalizowanej głównie w północnej części obszaru mpzp), zwiększeniem generowanego na obszarze opracowania hałasu, jak również zintensyfikowaniem ruchu pieszego i kołowego.

Pełna i docelowa realizacja ustaleń omawianego projektu mpzp związana będzie jednocześnie z wystąpieniem zjawisk mających korzystny wpływ na mieszkańców Skrzydlew. Szczegółowe określenie gabarytów, powierzchni i funkcji zabudowy oraz określenie przebiegu i parametrów terenów komunikacyjnych, pozwoli na wykształcenie uporządkowanego i spójnego układu urbanistycznego na niezabudowanych dotąd terenach, sąsiadujących z historyczną, zabudowaną częścią wsi.

⁴⁷ w których ustala się m.in. zachowanie istniejących drzew oraz zagospodarowanie zielenią urządzoną

⁴⁸ wskazanych na rysunku planu

Z punktu widzenia zapewnienia korzystnych warunków zamieszkania dla obecnych oraz przyszłych mieszkańców przedmiotowego obszaru, korzystne będzie również zrealizowanie zapisów wyznaczających zieleni urządzonej (**ZP**) i otwartej (**ZO**), a także nowego terenu sportu i rekreacji (**US**). Zaprojektowanie atrakcyjnego i funkcjonalnego terenu zieleni, w obrębie którego przewiduje się możliwość lokalizacji urządzeń rekreacji plenerowej (w tym placów zabaw), zbiorników retencyjnych, czy też oświetlenia, sprzyjać będzie możliwości realizowania potrzeb mieszkańców (głównie nowej zabudowy mieszkaniowej na terenach **10-23MN**) w zakresie wypoczynku i rekreacji indywidualnej. W tym kontekście korzystnie ocenić należy również wskazanie projektowanego terenu sportu i rekreacji **US**, w granicach którego⁴⁹ projekt planu wskazuje lokalizację budowli lub urządzeń sportowo-rekreacyjnych oraz dopuszcza możliwość lokalizacji tymczasowych obiektów handlowo-usługowych – na czas trwania imprez okolicznościowych.

Bezpośredni wpływ na kształtowanie komfortu życia mieszkańców tych terenów będzie miała również realizacja zapisów w zakresie modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej, ustalających powiązanie sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz dostęp do sieci, jak również dopuszczenie robót budowlanych w zakresie sieci infrastruktury technicznej. W tym miejscu wspomnieć należy także o wskazaniu w zasięgu granic projektu mpzp terenów infrastruktury technicznej – kanalizacji (**K**) oraz elektroenergetyki (**1-2E**), w granicach których ustala się lokalizację przepompowni ścieków oraz stacji transformatorowych. Jednocześnie w projekcie planu wskazano na konieczność uwzględnienia wymagań i ograniczeń wynikających z sieci infrastruktury technicznej oraz wskazano na ograniczenia w zabudowie i zagospodarowaniu terenów, wynikające z przepisów odrębnych dotyczących cmentarzy⁵⁰.

Analizując możliwe oddziaływania na ludzi, jakie mogą pojawić się w konsekwencji realizacji projektowanych inwestycji, należy zwrócić uwagę na zapisy projektu mpzp, których zadaniem jest przeciwdziałanie występowaniu w przyszłości konfliktów przestrzennych, wynikających z funkcjonowania obiektów wpływających w sposób negatywny na środowisko, zlokalizowanych w bezpośrednim sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej. Zakłada się, że wprowadzenie zakazu lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko⁵¹ zminimalizuje możliwość wystąpienia tego rodzaju sytuacji.

Jednocześnie, w celu zapewnienia odpowiedniej jakości życia oraz bezpieczeństwa obecnych, jak i przyszłych mieszkańców i użytkowników analizowanego obszaru, niezbędne było także podjęcie działań pozwalających na zachowanie i właściwą ochronę poszczególnych komponentów środowiska. Działania te są niezwykle ważne z punktu widzenia ochrony zdrowia, gdyż rosnące zanieczyszczenie środowiska (zwłaszcza powietrza i klimatu akustycznego) pogarsza warunki życia, a długotrwałe narażenie na działanie szkodliwych substancji może być czynnikiem wpływającym na wzrost zachorowań na skutek poszczególnych chorób. W związku z powyższym, do analizowanego projektu mpzp wprowadzono szereg zapisów, których przestrzeganie ograniczy ryzyko zanieczyszczenia środowiska, a co za tym idzie, pogorszenia jakości życia mieszkańców przedmiotowego obszaru. Są to przede wszystkim zapisy regulujące zasady prowadzenia gospodarki wodno-ściekowej, ochrony i kształtowania jakości powietrza atmosferycznego, określające szczegółowo sposób kształtowania zieleni, czy też służące ochronie komfortu akustycznego na terenach wymagających ochrony akustycznej (tereny **MN, MN/U, RM** itd.).

Reasumując, realizacja inwestycji przewidzianych w projekcie mpzp będzie w pewnym stopniu niekorzystnie wpływać na mieszkańców Skrzydlewa przede wszystkim na etapie realizacji poszczególnych inwestycji – niemniej, pełna i docelowa realizacja wszystkich ustaleń projektu mpzp, przy jednoczesnym respektowaniu obowiązujących przepisów m.in. w zakresie ochrony środowiska, pozwoli na utrzymanie odpowiedniego komfortu i jakości życia zarówno na terenach istniejącej jak i projektowanej zabudowy.

⁴⁹ podobnie jak i w granicach terenu **1US**

⁵⁰ w granicach wskazanych na rysunku planu stref sanitarnych od cmentarza o szerokości 50 m i 150 m

⁵¹ z wyjątkiem dopuszczonych ustaleniami planu oraz inwestycji celu publicznego

9.8. ODDZIAŁYWANIE NA POWIETRZE ATMOSFERYCZNE

Realizacja projektowanej zabudowy, jak również towarzyszących jej elementów układu komunikacyjnego w obrębie terenów dotąd niezabudowanych z pewnością przyczyni się do zmiany dotychczasowych warunków arosanitarnych. Prognozuje się natomiast, iż pełna i docelowa realizacja ustaleń projektu mpzp gminy Międzyzichód – Skrzydlewo (wieś), pozwoli wyeliminować ryzyko pojawienia się w granicach przedmiotowego obszaru nowych źródeł emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych do powietrza, których funkcjonowanie mogłoby doprowadzić do znaczącego pogorszenia jakości powietrza atmosferycznego na przedmiotowym obszarze.

Wśród nowych źródeł emisji zanieczyszczeń, jakie mogą pojawić się w konsekwencji realizacji ustaleń projektu planu, wymienić należy przede wszystkim projektowaną zabudowę. Realizacja nowych budynków związana będzie z koniecznością zapewnienia możliwości zaopatrzenia w ciepło, stąd też istnieje ryzyko pojawienia się w granicach analizowanego obszaru indywidualnych systemów grzewczych, wykorzystujących paliwa o wysokich wskaźnikach emisji (generujące zanieczyszczenia takie jak: SO₂, NO₂, CO, CO₂, czy pyły). Liniowym źródłem emisji zanieczyszczeń będą natomiast projektowane drogi publiczne i wewnętrzne, zapewniające właściwą obsługę komunikacyjną realizowanej i istniejącej zabudowy oraz zapewniające łączność komunikacyjną z terenami sąsiednimi. Projektowane szlaki komunikacyjne stanowić będą źródła emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych, powstających w wyniku spalania paliw w silnikach spalinowych poruszających się tędy pojazdów, obejmujących między innymi: pył PM₁₀, dwutlenek siarki, tlenki azotu, tlenek węgla, amoniak, benzen, ołów, węglowodory aromatyczne czy węglowodory alifatyczne.

Nieznacznego wzrostu emisji zanieczyszczeń spodziewać się można na etapie realizacji poszczególnych inwestycji, których realizacja została umożliwiona zgodnie z zapisami projektu planu. We wspomnianych przypadkach źródłami emisji będą prace ziemne, których prowadzenie związane jest z generowaniem znacznych ilości pyłu oraz silniki spalinowe sprzętu budowlanego, wykorzystywanego podczas realizacji inwestycji. Zakłada się jednak, że ilość zanieczyszczeń generowanych przez maszyny budowlane nie będzie miała większego znaczenia w kształtowaniu jakości powietrza atmosferycznego, głównie z uwagi na ograniczony czas prowadzenia robót budowlanych oraz niewielkie odległości unoszenia cząstek pyłowych.

Dla zminimalizowania ryzyka znaczącego pogorszenia lokalnej jakości powietrza atmosferycznego, do projektu mpzp wprowadzono szereg rozwiązań, których realizacja wykluczy możliwość realizacji obiektów czy też instalacji, których funkcjonowanie mogłoby w sposób znacząco negatywny wpływać na lokalne warunki arosanitarnie. Mając na uwadze skalę możliwej do zrealizowania zabudowy (rozległe tereny w części centralnej i południowej), wśród najważniejszych zapisów w tym zakresie wskazać należy zapisy określające sposób zaopatrzenia w ciepło. Zgodnie z ich brzmieniem ustala się zaopatrzenie w ciepło z sieci ciepłowniczej lub gazowej, z dopuszczeniem indywidualnych systemów grzewczych – przy czym wymaga się stosowania ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw dla celów grzewczych⁵². Realizacja powyższych zapisów pozwoli na zminimalizowanie emisji zanieczyszczeń generowanych przez systemy grzewcze, szczególnie w przypadku szerszego zastosowania rozwiązań sprzyjających ochronie powietrza, opartych o wykorzystanie odnawialnych źródeł energii. Projekt mpzp zapewnia jednocześnie możliwość odpowiedniego rozwoju sieci infrastruktury technicznej.

Na ograniczenie ryzyka pojawienia się w granicach projektu mpzp obiektów, których funkcjonowanie mogłoby stanowić przyczynę przekroczenia obowiązujących standardów jakości powietrza atmosferycznego, wpływać będzie także respektowanie zakazu lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko⁵³.

W kontekście określenia możliwych oddziaływań na kształtowanie lokalnej jakości powietrza atmosferycznego należy wspomnieć o korzystnym wpływie realizacji zapisów dotyczących kształtowania zieleni na analizowanym obszarze, w tym wskazanie docelowej funkcji terenów zieleni urządzonej **ZP** oraz zieleni otwartej (**ZO**), dla których ustala się wymóg zachowania wysokiego udziału

⁵² z uwzględnieniem przepisów odrębnych w zakresie ochrony powietrza

⁵³ z wyjątkiem dopuszczonych ustaleniami planu oraz inwestycji celu publicznego

terenu biologicznie czynnego (70-80%), lokalizację dowolnej formy zieleni (**ZP**) lub zachowania istniejącego sposobu użytkowania i zagospodarowania lub zagospodarowanie zielenią (**ZO**). Pozytywnie ocenić należy również ustalenia dotyczące sposobu zagospodarowania zieleni na terenach wskazanych pod zabudowę – określenia dla wszystkich terenów wskazanych pod zabudowę minimalnego udziału terenu biologicznie czynnego, jaki musi zostać zachowany w granicach działki budowlanej (najwyższy w przypadku terenów **MN** – nie mniej niż 50-55%), zagospodarowania zielenią wszystkich nieutwardzonych fragmentów terenu, a przede wszystkim ustalenia lokalizacji ogrodów w strefach wskazanych na rysunku planu. Realizacja wspomnianych ustaleń będzie miała korzystny wpływ na kształtowanie lokalnej jakości powietrza atmosferycznego, gdyż obecność zieleni (a w szczególności zieleni wysokiej) sprzyja zmniejszeniu udziału CO₂ w powietrzu atmosferycznym oraz wpływa korzystnie na ograniczenie zasięgu przenoszenia zanieczyszczeń pyłowych. Ponadto, wyznaczenie na terenach **MN** niezabudowanych, porośniętych zielenią pasów terenów⁵⁴, sprzyjać będzie zachowaniu korytarzy przewietrzania, zapewniających możliwość swobodnego przepływu mas powietrza.

Reasumując, realizacja ustaleń omawianego projektu mpzp związana będzie z pojawieniem się w granicach obszaru opracowania nowych źródeł emisji, jednakże z uwagi na ich charakter oraz przewidywane wielkości emisji zanieczyszczeń, nie przewiduje się wystąpienia znaczących, negatywnych oddziaływań na kształtowanie jakości powietrza, skutkujących pojawieniem się przekroczeń dopuszczalnych stężeń zanieczyszczeń. Należy również zauważyć, iż projekt mpzp wprowadza szereg ustaleń, których realizacja niewątpliwie przyczyni się do zminimalizowania ryzyka wzrostu zanieczyszczenia powietrza na analizowanym obszarze, pomimo umożliwienia realizacji nowych, rozległych terenów zabudowy mieszkaniowej.

9.9. ODDZIAŁYWANIE NA KLIMAT AKUSTYCZNY

Realizacja ustaleń omawianego projektu mpzp, z uwagi na zakres zmian w zakresie dotychczasowego sposobu zagospodarowania i użytkowania poszczególnych terenów, związana będzie z lokalizacją nowych źródeł hałasu, których funkcjonowanie będzie wpływać na kształtowanie lokalnego klimatu akustycznego (realizacja nowych elementów układu komunikacyjnego oraz realizacja projektowanej zabudowy).

Wzrost poziomu hałasu generowanego na obszarze projektu mpzp związany będzie przede wszystkim z realizacją projektowanych dróg, zapewniających prawidłową obsługę nowopowstających kwartałów zabudowy (tereny dróg publicznych oraz drogi wewnętrznej). Stąd też prognozuje się wzrost emisji hałasu samochodowego, generowanego w obrębie projektowanych dróg, a także niewielki wzrost emisji hałasu związanego z funkcjonowaniem samej zabudowy (na terenach **MW** i **MN/U**), ewentualnym funkcjonowaniem obiektów usługowych (na terenach **MN/U**) oraz projektowanego terenu sportu i rekreacji (**US**). Mając na uwadze charakter i skalę projektowanych inwestycji nie przewiduje się natomiast wystąpienia zagrożenia dla dotrzymania standardów akustycznych w obrębie terenów wymagających ochrony akustycznej. Nie zakłada się także znaczącego wzrostu poziomu hałasu związanego z funkcjonowaniem terenów rolniczych (**R**), terenów zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych, hodowlanych lub ogrodniczych (**RM**) i terenu obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych lub ogrodniczych (**RU**).

Prognozuje się, że okresowe, niekorzystne oddziaływania na lokalny klimat akustyczny, występować będą na etapie realizacji poszczególnych inwestycji budowlanych, komunikacyjnych oraz infrastrukturalnych. Ich występowanie związane będzie z koniecznością przeprowadzenia prac budowlanych przy użyciu maszyn budowlanych, a także ze zwiększonym natężeniem ruchu pojazdów ciężkich (pojazdy dostawcze itd.). Oddziaływania te będą miały jednak charakter czasowy i ograniczony przestrzennie, a ich wystąpienie nie wpłynie w sposób długofalowy na kształtowanie klimatu akustycznego w granicach obszaru opracowania (po zakończeniu prac realizacyjnych oddziaływanie to ustanie).

⁵⁴ w strefach ogrodów ustala się zachowanie istniejących drzew, zagospodarowanie zielenią urządzoną, zakazując jednocześnie lokalizacji budynków, wiat garażowych, stanowisk postojowych dla samochodów oraz dojazdów

Analizując wpływ realizacji ustaleń projektu mpzp na kształtowanie lokalnego klimatu akustycznego, należy zauważyć, iż wskazuje on lokalizację jego granicach zabudowy wymagającej ochrony akustycznej – na podstawie obowiązujących przepisów prawa⁵⁵. Do terenów, dla których określone zostały standardy akustyczne w środowisku, należą wskazane w projekcie mpzp tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (**1-23MN**), tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub zabudowy usługowej (**1-5MN/U**) oraz tereny zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych, hodowlanych lub ogrodniczych (**1-6RM**). W związku z powyższym, w celu zapewnienia standardów akustycznych, dla terenów tych projekt mpzp wprowadza zapis ustalający zapewnienie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku na terenach **MN** – jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, na terenach **RM** – jak dla terenów zabudowy zagrodowej, a na terenach **MN/U** – jak dla terenów mieszkaniowo-usługowych. Ponadto, w przypadku lokalizacji na terenach **MN/U** szkół, przedszkoli, żłobków, klubów malucha ustala zapewnienie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku jak dla terenów zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, a w przypadku lokalizacji domów opieki społecznej jak dla terenów domów opieki społecznej.

Ze względu na znikome zagrożenie pojawieniem się przekroczeń w zakresie dotrzymania standardów akustycznych w obrębie terenów wymagających ochrony akustycznej, nie zaistniała potrzeba wprowadzenia innych ustaleń, wskazujących na przykład na konieczność stosowania rozwiązań ograniczających poziom hałasu generowanego w ciągu terenów komunikacyjnych. Niemniej, do projektu mpzp wprowadzono zapis umożliwiający lokalizację na terenach dróg publicznych i wewnętrznych lokalizację dodatkowych, innych niż ustalone planem, elementów układu komunikacyjnego (...).

Ograniczeniu ewentualnych, niekorzystnych oddziaływań na kształtowanie klimatu akustycznego, służyć będzie w sposób pośredni respektowanie zakazu lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko⁵⁶.

Podsumowując, należy uznać, że zaproponowane w projekcie mpzp rozwiązania pozwolą na dotrzymanie określonych przepisami prawa standardów akustycznych w granicach poszczególnych terenów oraz nie przyczynią się do znaczącego pogorszenia klimatu akustycznego na analizowanym obszarze (pod warunkiem przestrzegania zapisów omawianego projektu mpzp, a także stosownych przepisów odrębnych).

9.10. ODDZIAŁYWANIE NA KLIMAT

Jak wspomniano we wcześniejszych rozdziałach prognozy, projekt mpzp gminy Międzychód – Skrzydlewo (wieś) zakłada realizację zabudowy na rozległych terenach obecnie niezabudowanych (użytkowanych rolniczo) oraz towarzyszących jej inwestycji w zakresie budowy sieci infrastruktury technicznej oraz sieci dróg, przy jednoczesnym utrzymaniu sposobu zagospodarowania i użytkowania znacznej części terenów historycznej części wsi Skrzydlewo. Prognozuje się, że zrealizowanie projektowanych budynków, znaczące zmniejszenie udziału powierzchni biologicznie czynnej oraz zwiększenie powierzchni trwale uszczelnionych, doprowadzi do pogorszenia dotychczasowych warunków przewietrzania oraz zmiany lokalnych warunków termicznych i wilgotnościowych, szczególnie w odniesieniu do terenów zlokalizowanych w części centralnej i południowej. Realizacja nowych zamierzeń inwestycyjnych związana będzie także z pojawieniem się nowych źródeł emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych, których obecność wpływa na częstsze pojawianie się niektórych zjawisk meteorologicznych (częstsze występowanie opadów atmosferycznych i mgieł, zmniejszanie prędkości wiatru itd.).

Umożliwienie zmiany sposobu zagospodarowania i użytkowania większości terenów zlokalizowanych w granicach analizowanego obszaru wymagało zatem wprowadzenia do projektu mpzp zapisów ograniczających skalę negatywnych oddziaływań na kształtowanie lokalnych warunków

⁵⁵ ustawa *Prawo ochrony środowiska* oraz rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie *dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku*

⁵⁶z wyjątkiem dopuszczonych ustaleniami planu oraz inwestycji celu publicznego

mikroklimatycznych. Ze względu na skalę projektowanych zmian w zakresie sposobu zagospodarowania i użytkowania terenów, wśród najważniejszych zapisów projektu planu, których respektowanie będzie miało wpływ na ograniczenie niekorzystnych zmian lokalnych warunków mikroklimatycznych, wskazać należy przede wszystkim określenie maksymalnej powierzchni zabudowy działki budowlanej na terenach przeznaczonych pod zabudowę (w zależności od terenu od 20% do 40%) oraz ustalenie wymogu utrzymania minimalnego udziału terenu biologicznie czynnego w obrębie działki budowlanej (w zależności od terenu od 30% do 55%). Utrzymanie odpowiedniego udziału powierzchni biologicznie czynnej, przy jednoczesnym respektowaniu zapisu ustalającego zagospodarowanie zielenią wszystkich nieutwardzonych fragmentów terenów oraz lokalizację ogrodów w strefach wskazanych na rysunku planu⁵⁷, pozwoli na wytworzenie porośniętych zielenią powierzchni (umożliwiających swobodny przepływ mas powietrza), których obecność sprzyja kształtowaniu korzystnych warunków termicznych i wilgotnościowych. Ponadto, utrzymanie – w możliwie maksymalnym stopniu – odpowiedniego udziału zieleni, wpłynie korzystnie na zmniejszenie udziału zanieczyszczeń powietrza oraz ograniczenie rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń pyłowych, sprzyjających pośrednio pojawianiu się niekorzystnych zjawisk klimatycznych.

Dla kształtowania warunków mikroklimatycznych równie istotne będzie respektowanie zapisów i ustaleń projektu mpzp dotyczących sposobu sytuowania projektowanej zabudowy⁵⁸, jak również określenia docelowego kształtu układu komunikacyjnego (w tym projektowanych dróg **KD-L**, **KD-D** oraz licznych dróg wewnętrznych **KDW**). Realizacja ustaleń w tym zakresie zapewni stworzenie zespołów zabudowy, której układ, położenie i parametry zapewnią możliwość przewietrzania terenów. Przewietrzaniu sprzyjać będzie jednocześnie układ obsługujących zabudowę dróg, tworzących sieć „korytarzy” pozwalających na swobodny przepływ mas powietrza. Co szczególnie istotne, projekt ustala zagospodarowanie nieutwardzonych powierzchni pasów drogowych zielenią urządzoną, w tym szpalerami drzew⁵⁹, nasadzenia szpalerów drzew – zgodnie z orientacyjną lokalizacją wskazaną na rysunku planu (na terenach **4KD-L** i **10KDW**), a także lokalizację strefy zieleni w drodze (**KD-Z**). Tego rodzaju rozwiązania sprzyjać będą zmniejszeniu temperatury powietrza (zacienienie), zwiększeniu wilgotności oraz ograniczeniu rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń pyłowych w sąsiedztwie dróg.

Wśród zapisów projektu mpzp, których respektowanie będzie miało wpływ na ograniczenie skali niekorzystnych zmian lokalnych warunków mikroklimatycznych, wskazać należy również wyłączenie z zabudowy terenów zieleni urządzonej (**ZP**) i otwartej (**ZO**), dla których wymaga się zachowania wysokiego udziału terenu biologicznie czynnego (nie mniej niż 70 i 80% powierzchni), ustala się lokalizację dowolnej formy zieleni urządzonej (**ZP**) lub zachowanie istniejącego sposobu użytkowania i zagospodarowania lub zagospodarowania zielenią (**ZO**) oraz ustala się zakaz lokalizacji stanowisk postojowych dla samochodów. Wyłączone z zabudowy pozostaną również tereny **ZC** (nieczynny cmentarz ewangelicki) oraz **US** (sportu i rekreacji), dla których także wprowadza się zapisy gwarantujące zachowanie znacznego udziału terenu biologicznie czynnego (odpowiednio nie mniej niż 70% terenu i 40% powierzchni działki). Utrzymanie niezabudowanych, zagospodarowanych zielenią powierzchni, będzie miało korzystny wpływ na utrzymanie warunków mikroklimatycznych i aerosanitarnych w ich bezpośrednim sąsiedztwie, gdyż obecność różnorodnej roślinności wpływa m.in. na zmniejszenie udziału zanieczyszczeń pyłowych, wyższą wilgotność powietrza oraz zmniejszenie nasłonecznienia. Poprawy lokalnych warunków mikroklimatycznych spodziewać się można natomiast w przypadku realizacji dopuszczonego zapisami projektu mpzp zalesienia terenów **R** (przy czym wymaga się dostosowania drzewostanu do warunków siedliskowych) oraz lokalizacji zbiorników retencyjnych na wody opadowe w granicach terenów **R** i **ZP**.

Ze względu na skalę projektowanej zabudowy, wśród zapisów, których realizacja będzie wpływać długofalowo na ograniczenie zmian w zakresie kształtowanie lokalnego klimatu, wymienić należy również ustalenia dotyczące sposobu zaopatrzenia w ciepło. Zgodnie z ich brzmieniem ustala

⁵⁷ dla których ustala się m.in. zachowanie istniejących drzew, zagospodarowanie zielenią urządzoną oraz zakaz lokalizacji budynków

⁵⁸z uwzględnieniem linii zabudowy wyznaczonych na rysunku planu

⁵⁹ wskazanymi na rysunku planu

się zaopatrzenie w ciepło z sieci ciepłowniczej lub gazowej, z dopuszczeniem stosowania indywidualnych systemów grzewczych, przy czym wymaga się stosowania ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw dla celów grzewczych (z uwzględnieniem przepisów odrębnych w zakresie ochrony powietrza). Ponadto, dla całego obszaru opracowania wprowadza się zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko⁶⁰. Respektowanie wspomnianych zapisów wpłynie w sposób bezpośredni na wyeliminowanie możliwości pojawienia się na obszarze projektu planu nowych źródeł emisji, których funkcjonowanie mogłoby skutkować wzrostem emisji zanieczyszczeń powietrza (szczególnie w zakresie emisji pyłów), a tym samym w sposób pośredni niekorzystnie oddziaływać negatywnie na kształtowanie lokalnego klimatu.

Reasumując, realizacja zapisów projektu mpzp gminy Międzychód – Skrzydlewo (wieś) skutkować będzie zmianą warunków mikroklimatycznych w obrębie większości terenów, dla których wskazuje się możliwość realizacji projektowanej zabudowy. Należy jednak zauważyć, że do projektu mpzp wprowadzono szereg zapisów których realizacja pozwoli na ograniczenie – w możliwie maksymalnym stopniu – niekorzystnych oddziaływań, będących skutkiem realizacji nowego układu urbanistycznego na niezabudowanych dotąd terenach użytkowanych rolniczo.

9.11. ODDZIAŁYWANIE NA KRAJOBRAZ

Analizowany projekt mpzp przewiduje możliwość zrealizowania nowych inwestycji budowlanych, komunikacyjnych i infrastrukturalnych, których skutkiem będzie znaczące przekształcenie przestrzeni w obrębie terenów dotąd niezabudowanych (głównie użytkowanych rolniczo). Przewiduje się, iż w konsekwencji pełnej i docelowej realizacji ustaleń projektu mpzp, na terenach użytkowanych rolniczo pojawi się nowa zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna (tereny **MN**) oraz mieszkaniowa jednorodzinna lub usługowa (tereny **MN/U**) wraz z niezbędnymi dla jej obsługi drogami, terenami zieleni (**ZP**), terenem sportu i rekreacji (**US**) oraz elementami sieci infrastruktury technicznej. Skutkiem ich realizacji ustaleń projektu planu będzie zatem całkowite przekształcenie lokalnego krajobrazu, typowego dla terenów użytkowanych rolniczo i towarzyszących im terenów nieużytkowanych, w krajobraz charakterystyczny dla terenów zabudowanych, z dominującym udziałem zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. W znacznie mniejszym stopniu przekształcenia dotkną terenów zlokalizowanych w zasięgu historycznej części wsi Skrzydlewo, obejmującej tereny położone w części północnej. Projekt planu przewiduje utrzymanie funkcjonujących tu terenów zabudowy (w tym licznych budynków wpisanych do gminnej ewidencji zabytków) oraz specyficznego układu dróg, dopuszczając możliwość uzupełnienia zabudowy oraz wykształcenia nielicznych, nowych terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w obrębie powierzchni użytkowanych rolniczo (np. teren **1MN**).

Z uwagi na skalę projektowanych zmian w zakresie sposobu zagospodarowania i użytkowania znacznej części terenów, niezbędne było wprowadzenie do projektu planu szeregu zapisów regulujących sposób kształtowania zabudowy w sposób uwzględniający konieczność wytworzenia spójnych i estetycznych przestrzeni. Dla kształtowania lokalnego krajobrazu na terenach zabudowy najbardziej istotne będzie respektowanie ustaleń określających maksymalną powierzchnię zabudowy, a także określenie minimalnej powierzchni nowo wydzielanej działki budowlanej oraz minimalnego udziału terenu biologicznie czynnego. Respektowanie tych ustaleń, w połączeniu z uwzględnieniem zapisów dotyczących wymogu lokalizacji budynków z uwzględnieniem linii zabudowy wyznaczonych na rysunku planu⁶¹, pozwoli wyeliminować ryzyko lokalizacji zabudowy w sposób przypadkowy, nie uwzględniający konieczności zachowania ładu przestrzennego, jak również odbiegający od parametrów i wskaźników zagospodarowania terenów obecnie zabudowanych (funkcjonujących w północnej oraz południowo-wschodniej części omawianego obszaru). Dla kształtowania lokalnych walorów krajobrazowych niezwykle ważne będzie również respektowanie ustaleń określających w sposób szczegółowy maksymalną wysokość zabudowy, kąty nachylenia połąci

⁶⁰ z wyjątkiem dopuszczonych ustaleniami planu oraz inwestycji celu publicznego

⁶¹ z uwzględnieniem pozostałych zapisów w tym zakresie.

dachowych oraz możliwe do stosowania pokrycia materiały oraz ich kolorystykę. Respektowanie wspomnianych ustaleń, w połączeniu z realizacją zapisów dotyczących sposobu kształtowania zieleni na terenach zabudowy⁶², umożliwi wykształcenie nowych terenów zabudowy o spójnym charakterze i korzystnych walorach estetycznych, ograniczając do minimum ryzyko pojawienia się chaotycznych, niespójnych i zróżnicowanych pod względem gabarytów obiektów.

Analizując wpływ realizacji ustaleń projektu mpzp na lokalny krajobraz, należy podkreślić szczególną wagę uwzględnienia obecności na omawianym obszarze licznych obiektów o szczególnej wartości historycznej i architektonicznej, stanowiących jeden z najważniejszych elementów kształtujących tutejszy krajobraz. Wprowadzenie szczegółowych ustaleń odnoszących się do ochrony i zachowania obiektów wpisanych do gminnej ewidencji zabytków (opisanych szczegółowo w kolejnym rozdziale), a przede wszystkim zapisu ustalającego ochronę i zachowanie historycznego układu ruralistycznego wsi Skrzydlewo⁶³, zapewni zachowanie szczególnych walorów krajobrazowych analizowanego obszaru.

Ponadto, należy podkreślić, że projekt mpzp ustala także ochronę i zagospodarowanie (zgodnie z pozostałymi ustaleniami planu) Obszaru Chronionego Krajobrazu „H” Międzychód, którego granice wskazano na rysunku planu (tereny zlokalizowane w rejonie północnej granicy obszaru projektu mpzp).

Wśród najbardziej istotnych – z punktu widzenia kształtowania walorów lokalnego krajobrazu – ustaleń wymienić należy także szereg zapisów odnoszących się do kształtowania zieleni na obszarze opracowania. Poza wyznaczeniem wspomnianych wcześniej terenów zieleni urządzonej (**ZP**) i otwartej (**ZO**), niezwykle ważne będzie respektowanie wymogu zachowania terenów biologicznie czynnych (w granicach działek budowlanych), zagospodarowania zielenią wszystkich nieutwardzonych fragmentów terenu, a przede wszystkim wykształcenia w obrębie terenów zabudowy stref ogrodów⁶⁴. Działania te sprzyjać będą wykształceniu atrakcyjnych przestrzeni, wpływających korzystnie na podniesienie walorów wizualnych terenów zabudowy istniejącej i projektowanej. Należy pamiętać jednocześnie o wprowadzonym do projektu mpzp ustaleniu zachowania i ochrony cennych drzew oraz drzew w strefie zieleni w drodze⁶⁵, wymogu nasadzenia drzew zgodnie z orientacyjną lokalizacją wskazaną na rysunku planu, czy też zachowania drzew na terenie **ZC**. Respektowanie tych ustaleń zagwarantuje utrzymanie rosnących na obszarze opracowania okazałych drzew, stanowiących jeden z ważniejszych elementów kształtujących walory krajobrazu.

Z punktu widzenia kształtowania walorów krajobrazowych korzystnie ocenia się także prowadzenie zapisów w zakresie kształtowania przestrzeni publicznych, zasad kształtowania ładu przestrzennego, a także zasad kształtowania krajobrazu, zakazujących lokalizacji ogrodzeń z betonowych elementów prefabrykowanych wzdłuż terenów dróg⁶⁶, sztyldów, urządzeń reklamowych lub tablic reklamowych z wykorzystaniem ekranów plazmowych lub typu LED, a także sztyldów wolno stojących, nowych napowietrznych sieci infrastruktury technicznej, budynków pomocniczych lub wiat wykonanych z blachy⁶⁷, czy też stosowania dla elewacji kolorystyki o odcieniach różu, fioletu, zieleni lub niebieskiego.

Podsumowując, realizacja ustaleń projektu mpzp gminy Międzychód – Skrzydlewo (wieś) stanowić będzie bezpośrednią przyczynę pojawienia się znaczących zmian w lokalnym krajobrazie znacznej części terenów, niemniej, pełna i docelowa realizacja jego ustaleń pozwoli na zrealizowanie uporządkowanej i spójnej estetycznie zabudowy, zlokalizowanej w sąsiedztwie terenów o szczególnych walorach krajobrazowych, obejmujących historyczną część wsi Skrzydlewo.

⁶² szczególnie w zakresie lokalizacji ogrodów w strefach wskazanych na rysunku planu

⁶³ zgodnie z pozostałymi ustaleniami planu

⁶⁴ wskazanych na rysunku planu, w których ustala się zachowanie istniejących drzew, zagospodarowanie zielenią urządzoną

⁶⁵ wskazanych na rysunku planu

⁶⁶ z uwzględnieniem pozostałych ustaleń w tym zakresie

⁶⁷ na terenach **MN** i **MN/U**

9.12. ODDZIAŁYWANIE NA ELEMENTY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO

Określając wpływ realizacji ustaleń projektu mpzp gminy Międzychód – Skrzydlewo (wieś) na zlokalizowane w jego granicach elementy dziedzictwa kulturowego, przede wszystkim należy podkreślić wprowadzenie zapisu ustalającego strefę ochrony konserwatorskiej, wyznaczonej na rysunku planu, w obrębie której wprowadza się szereg rozwiązań mających na celu maksymalną ochronę tutejszych elementów dziedzictwa kulturowego (wzmianki o wsi Skrzydlewo pojawiają się już w roku 1424 r.). W strefie tej projekt mpzp ustala ochronę i zachowanie układu ruralistycznego wsi Skrzydlewo⁶⁸, nawiązanie w nowych i uzupełniających budynkach do zasad historycznej kompozycji⁶⁹, krycie budynków mieszkalnych, usługowych, mieszkalno-usługowych lub inwentarskich dachami dwuspadowymi o pokryciu i kolorystyce zgodnej z ustaleniami planu oraz o kącie nachylenia połaci dachowej zgodnym z ustaleniami szczegółowymi, a także zakazuje lokalizacji reklam lub tablic informacyjnych w sposób przesłaniający elementy i detale architektoniczne budynków.

Szczegółowe ustalenia wprowadzono jednocześnie w odniesieniu do budynków ujętych w Gminnej Ewidencji Zabytków (oznaczonych na rysunku planu). Projekt planu ustala ich ochronę poprzez zachowanie lub przywrócenie historycznej bryły budynku oraz kształtu dachu⁷⁰, zachowanie lub odtworzenie detalu architektonicznego, układu i wystroju elewacji oraz kształtu i podziałów stolarki okiennej, stosowanie tradycyjnych materiałów budowlanych oraz krycie dachu dachówką ceramiczną w kolorze naturalnym. W odniesieniu do wspomnianych budynków projekt planu zakazuje zewnętrznego ocieplania ścian ceglanych lub z dekoracją architektoniczną, natomiast dla ujętej w gminnej ewidencji zabytków wieżowej stacji transformatorowej⁷¹ ustala zachowanie oraz zakaz tynkowania.

Ponadto, dla ochrony dziedzictwa kulturowego ustalono ochronę zlokalizowanego na terenie **ZC** zabytkowego cmentarza ewangelickiego (ujętego w gminnej ewidencji zabytków), jak również określono zasady ochrony – zgodnie z przepisami odrębnymi – w strefach ochrony konserwatorskiej stanowisk archeologicznych Skrzydlewo stan. 3,4 i 5 obszar AZP 49-18/10, AZP 49-18/11 i AZP 49-18/12 (wskazanych na rysunku planu).

Uwzględniając zakres wprowadzonych do projektu mpzp ustaleń dotyczących zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych oraz dóbr kultury współczesnej, nie przewiduje się wystąpienia istotnych, negatywnych oddziaływań na elementy dziedzictwa kulturowego, zlokalizowane w granicach obszaru projektu mpzp gminy Międzychód – Skrzydlewo (wieś).

9.13. ODDZIAŁYWANIE NA DOBRA MATERIALNE

Prognozuje się, że pełna i docelowa realizacja ustaleń projektu mpzp gminy Międzychód – Skrzydlewo (wieś) doprowadzi do znaczącego wzrostu ilości dóbr materialnych na obszarze objętym jego granicami. W wyniku realizacji jego ustaleń, na terenach użytkowanych rolniczo oraz niezabudowanych, funkcjonujących głównie w centralnej i południowej części obszaru projektu mpzp, zrealizowane zostanie założenie urbanistyczne z dominującym udziałem zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (głównie w zasięgu terenów **1MN**, **10-23MN**), enklawą zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub usługowej (**5MN/U**), projektowanym terenem sportu i rekreacji (**US**), terenami zieleni urządzonej (**ZP**) oraz siecią obsługujących zabudowę dróg (m.in. projektowane drogi wewnętrzne **KDW**). Można również przypuszczać, że realizacja na przedmiotowym obszarze nowego zespołu zabudowy oraz inwestycji w zakresie nowego układu komunikacyjnego oraz terenu zieleni urządzonej, może wpłynąć na podniesienie wartości zabudowy i nieruchomości położonych w zasięgu analizowanego obszaru.

Podniesienia wartości zabudowy spodziewać się można również w odniesieniu do terenów historycznej części wsi Skrzydlewo, funkcjonujących w północnej części obszaru projektu mpzp.

⁶⁸ zgodnie z pozostałymi ustaleniami planu

⁶⁹ wyrażonych poprzez ustalone na rysunku planu linie zabudowy oraz parametry zabudowy ustalone w planie

⁷⁰ z dopuszczeniem jej przebudowy i rozbudowy

⁷¹ wskazanej na rysunku planu na terenie **1E**

Wprowadzenie szeregu ustaleń odnoszących się do możliwości uzupełnienia zabudowy istniejącej, konieczności ochrony zabudowy wpisanej do gminnej ewidencji zabytków oraz zachowania układu ruralistycznego wsi, przy jednoczesnym wprowadzeniu zapisów odnoszących się do zachowania ładu przestrzennego, kształtowania zieleni oraz zapewnienia dostępu do sieci infrastruktury technicznej (i jej rozwoju), będzie miało korzystny wpływ na funkcjonujące tu dobra materialne.

Prognozuje się, że ewentualne, niekorzystne oddziaływania (o ograniczonym czasie trwania i zasięgu) mogą wystąpić przede wszystkim w odniesieniu do funkcjonujących tu dróg. Realizacja nowych zamierzeń inwestycyjnych wymagać będzie przeprowadzenia intensywnych prac budowlanych oraz zapewnienia dojazdu dla ciężkiego sprzętu oraz pojazdów transportujących materiały budowlane. Istnieje zatem ryzyko pogorszenia nawierzchni dróg wykorzystywanych na etapie realizacji zabudowy, jak również występowanie okresowego wzrostu zapylenia w obrębie sąsiadujących z placami budowy nieruchomości. Należy jednak zauważyć, że oddziaływania te będą miały charakter okresowy i lokalny, a ich intensywność zależeć będzie w głównej mierze od ilości inwestycji realizowanych w tym samym czasie.

9.14. ODDZIAŁYWANIE NA OBSZARY NATURA 2000 ORAZ INNE OBSZARY OCHRONY

Jak wskazano w poprzednich rozdziałach niniejszego opracowania, część terenów położonych w granicach obszaru objętego projektem mpzp gminy Międzyzichód – Skrzydlewo (wieś) zlokalizowana jest w zasięgu podlegającego ochronie Obszaru Chronionego Krajobrazu „H” Międzyzichód, powołanego w celu ochrony terenów o szczególnych walorach krajobrazowych.

Analizowany w prognozie projektu mpzp uwzględnia położenie wspomnianych terenów w zasięgu obszaru podlegającego ochronie poprzez ustalenie ochrony i zagospodarowania – zgodnie z pozostałymi ustaleniami planu – Obszaru Chronionego Krajobrazu „H” Międzyzichód, którego granice wskazano na rysunku planu. W tym miejscu należy zauważyć, że w odniesieniu do wspomnianego obszaru, powołanego w roku 1998 rozporządzeniem Wojewody Gorzowskiego⁷², w odniesieniu do którego odnosi się także rozporządzenie Wojewody Wielkopolskiego z dnia 20 lipca 2007 r. w sprawie Międzyzichódzkiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, nie obowiązują obecnie żadne zakazy⁷³.

W dalszej odległości od granic analizowanego obszaru zlokalizowane są inne obszarowe formy ochrony przyrody – Park Krajobrazowy Dolina Kamionki (ok. 0,9 km), rezerwat przyrody Dolina Kamionki (ok. 1,7 km) oraz specjalny obszar ochrony Dolina Kamionki PLH300031 (ok. 1,55 km). Położenie obszaru projektu mpzp gminy Międzyzichód – Skrzydlewo (wieś) w odniesieniu do granic obszarów podlegających ochronie prawnej, zobrazowano na załączniku do prognozy (załącznik nr 3). Z uwagi na charakterystykę przedmiotów ochrony wspomnianych obszarów oraz ich oddalenie, nie przewiduje się wystąpienia istotnych, negatywnych oddziaływań, będących konsekwencją realizacji ustaleń analizowanego projektu mpzp.

Podsumowując, ze względu na charakter wprowadzonych do projektu mpzp rozwiązań – w tym w szczególności w zakresie ochrony środowiska oraz krajobrazu, jak również przedmiot ochrony poszczególnych obszarów podlegających ochronie prawnej, nie przewiduje się wystąpienia istotnych, negatywnych oddziaływań na obszary podlegające ochronie prawnej, stanowiących konsekwencję realizacji zapisów projektu mpzp.

9.15. ODDZIAŁYWANIE TRANSGRANICZNE

Ze względu na położenie geograficzne analizowanego obszaru (znaczne oddalenie od terenów przygranicznych państwa) stwierdzić należy, że realizacja ustaleń projektu mpzp gminy Międzyzichód – Skrzydlewo (wieś) nie spowoduje oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym, w rozumieniu Konwencji z Espoo z 25 lutego 1991 r.

⁷² rozporządzenie Nr 12 Wojewody Gorzowskiego z dnia 24 listopada 1998 r. w sprawie określenia obszarów chronionego krajobrazu na terenie województwa gorzowskiego (Dz. Urz. Woj., Gorzowskiego z 1998 r, Nr 20, poz. 266)

⁷³ co wynika z wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z dnia 19 kwietnia 2012 r. (IV S.A./Po 1279/11)

10. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ MPZP ORAZ CZĘSTOTLIWOŚĆ JEJ PRZEPROWADZANIA

Skutki realizacji postanowień planu podlegać będą bieżącym pomiarom, ocenom oraz analizom wpływu na środowisko wielu czynników, prowadzonym w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska⁷⁴ przez zobligowane do tego instytucje. Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Państwowy Instytut Geologiczny, starosta powiatowy oraz wójt, burmistrz lub prezydent prowadzą monitoring poszczególnych komponentów środowiska, w zakresie określonym szczegółowo w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* oraz ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. *Prawo wodne*. Stosownie do art. 10 ust. 2 Dyrektywy 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. *w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko*, dla monitoringu znaczącego wpływu na środowisko realizacji planów możliwe jest wykorzystanie istniejącego systemu monitoringu, w celu uniknięcia jego powielania.

Zakres i częstotliwość monitoringu obejmującego pomiary stężeń zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego, badania poszczególnych wskaźników zanieczyszczenia wód podziemnych i powierzchniowych, a także pomiary poziomów hałasu w obrębie terenów zlokalizowanych na analizowanym obszarze (wymagających ochrony akustycznej), powinny być zatem dostosowane do zakresu i częstotliwości monitoringu prowadzonego w ramach programów Państwowego Monitoringu Środowiska. Pomiary i badania prowadzone w celu określenia stanu poszczególnych komponentów środowiska prowadzone będą natomiast zgodnie z metodyką i wymogami określonymi w poszczególnych rozporządzeniach, a także specjalistycznych opracowaniach – określających metodyki referencyjne, odnoszące się do sposobu analizowania stanu jakości poszczególnych komponentów środowiska. Stosowanie właściwych metodyk prowadzenia badań i pomiarów jest istotne ze względu na ograniczenie możliwości wystąpienia błędów w ostatecznej ocenie jakości poszczególnych komponentów środowiska. Z uwagi na różnorodność zagadnień dotyczących metody i wymogów jakie wskazane są w przypadku prowadzenia monitoringu poszczególnych komponentów środowiska, w niniejszym opracowaniu nie przytoczono jednak ich brzmienia.

W kontekście projektowanego sposobu zagospodarowania i użytkowania terenów znajdujących się w granicach projektu mpzp gmina Międzychód – Skrzydlewo (wieś), szczególnie istotna powinna być kontrola następujących zagadnień:

- przestrzegania zapisów w zakresie sposobu prowadzenia gospodarki odpadami oraz gospodarki wodno-ściekowej,
- zapewnienia wymaganych standardów akustycznych na terenach o zdefiniowanych wymaganiach w środowisku,
- respektowania zakazu lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko⁷⁵,
- zapewnienia wymaganych standardów akustycznych na terenach o zdefiniowanych wymaganiach akustycznych w środowisku,
- respektowania ustaleń w zakresie zachowania odpowiedniego udziału terenów biologicznie czynnych w obrębie poszczególnych terenów przeznaczonych pod zabudowę.

Należy jednocześnie zaznaczyć, iż ustalenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wskazują na możliwe sposoby zagospodarowania i użytkowania terenów i nie są jednoznaczne z ich realizacją w momencie uchwalenia projektu mpzp, opracowywanego dla danego obszaru. Z uwagi na powyższe, szczegółowe określenie częstotliwości monitoringu oraz podanie jego zakresu na obecnym etapie projektowania jest niezwykle trudne. Niemniej, wskazuje się, że dla szczegółowego określenia wpływu realizacji ustaleń mpzp, najbardziej korzystne byłoby prowadzenie badań monitorujących stan poszczególnych komponentów środowiska raz w roku.

⁷⁴ utworzonego ustawą z dnia 20 lipca 1991 roku *o Inspekcji Ochrony Środowiska*

⁷⁵ z wyjątkiem dopuszczonych ustaleniami planu oraz inwestycji celu publicznego

11. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE W STOSUNKU DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE MPZP

Możliwość rozważania różnego sposobu zagospodarowania terenów leżących w granicach projektu mpzp została ograniczona zapisami i ustaleniami obowiązującego obecnie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, określającego docelowe przeznaczenie analizowanych terenów. Wprowadzenie rozwiązań alternatywnych zostało ograniczone także z uwagi na konieczność uwzględnienia lokalnych uwarunkowań, związanych z m.in. z lokalizacją obiektów podlegających ochronie konserwatorskiej.

Niemniej, opracowując projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, przede wszystkim rozważano możliwość różnego przebiegu i charakteru projektowanych dróg (publiczne, wewnętrzne). O jego ostatecznym kształcie zdecydowano uwzględniając przede wszystkim strukturę własnościową terenów. Rozwiązania alternatywne dotyczyły także docelowego charakteru projektowanej zabudowy, w tym przede wszystkim udziału i lokalizacji terenów przeznaczonych pod lokalizację zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub zabudowy usługowej (**MN/U**). Rozważano także różne formy zabudowy jednorodzinnej (wolno stojącą, bliźniaczą, szeregową) oraz optymalne powierzchnie nowych działek budowlanych. Ze względu na położenie na obrzeżach wsi oraz sąsiedztwo terenów otwartych użytkowanych rolniczo, zdecydowano, że zabudowa powinna być jak najbardziej ekstensywna i w tym kierunku sformułowano ustalenia w projekcie planu, co uznaje się za optymalne rozwiązanie w tej części gminy.

Należy natomiast podkreślić, że niezależnie od charakteru oraz sposobu lokalizacji ewentualnej zabudowy, skala przewidywanych przekształceń w zakresie elementów środowiska byłaby w analizowanym przypadku zbliżona – przede wszystkim z uwagi na dotychczasowy sposób zagospodarowania i użytkowania terenów przeznaczonych pod lokalizację projektowanej zabudowy oraz nowych elementów układu komunikacyjnego (niezabudowane tereny użytkowane rolniczo).

12. STRESZCZENIE I WNIOSKI

Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko dotyczy projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego projektu mpzp gminy Międzychód – Skrzydlewo (wieś). Obszarem projektu planu objęto tereny o łącznej powierzchni ok. 54 ha, zlokalizowane w południowej części gminy Międzychód, na południe od drogi krajowej nr 24 (Skwierzyna-Pniewy). Szczegółowy przebieg granic przedmiotowego obszaru mpzp przedstawiono na załączniku graficznym do niniejszej prognozy (załącznik nr 1).

Przedmiotowy obszar obejmuje tereny o zróżnicowanym sposobie zagospodarowania i użytkowania. Północna część analizowanego obszaru obejmuje przede wszystkim tereny funkcjonujące w obrębie wsi zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zagrodowej, skupionej w sąsiedztwie drogi powiatowej (1719P) oraz zlokalizowanych w tej części dróg gminnych. Znaczna część budynków to obiekty wpisane do gminnej ewidencji zabytków (budynki pochodzące z końca XIX w. oraz początku XX w.). W obrębie wsi funkcjonują także zabudowania związane z funkcjonowaniem niegdyś na tym obszarze gospodarstwa PGR (w tym zrealizowany w latach 70-tych budynek mieszkalny). W północno-zachodniej części analizowanego obszaru zlokalizowany jest także zabytkowy cmentarz ewangelicki (nieczynny).

W części południowej przeważają rozległe tereny pól uprawnych. Nowa zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna realizowana jest w obrębie terenów położonych na wschód od drogi gminnej oraz na zachód od południowo-wschodniej granicy obszaru opracowania.

Obsługę komunikacyjną obszaru projektu mpzp zapewnia droga powiatowa o nawierzchni asfaltowej, a także drogi lokalne prowadzące do Głazewa, Gralewa i Brzezich Łąk. Funkcjonują tu także liczne drogi gruntowe. Przedmiotowy obszar obsługiwany jest także przez komunikację autobusową. Sieci infrastruktury technicznej reprezentowane są przez napowietrzne sieci elektroenergetyczne niskiego napięcia, sieć wodociągową oraz telekomunikacyjną.

Obszar projektu mpzp gminy Międzychód – Skrzydlewo (wieś) sąsiaduje przede wszystkim z rozległymi terenami użytkowanymi rolniczo, a także – w mniejszym stopniu – terenami leśnymi.

Tereny objęte granicami projektu mpzp charakteryzują się dość dużym urozmaicheniem rzeźby terenu (rzędne w granicach 71,0-85,0 m n.p.m.), pewnym zróżnicowaniem w zakresie charakterystyki utworów czwartorzędowych (głównie utwory plejstoceny) oraz gleb (głównie klasy V, IVa i IV b), jak również korzystnymi warunkami podłoża budowlanego. Na obszarze objętym granicami projektu mpzp nie stwierdzono występowania udokumentowanych złóż zasobów naturalnych. Wody powierzchniowe reprezentowane są przez niewielkie zbiorniki oraz elementy systemu melioracyjnego, a wody podziemne występują przede wszystkim w utworach czwartorzędowych (poziom międzyglinowy górny, występujący na głębokości 10-20 m p.p.t.). Flora i fauna reprezentowana jest przez gatunki typowe dla terenów użytkowanych rolniczo oraz antropogenicznie przekształconych terenów związanych z obecnością siedzib ludzkich.

Warunki klimatyczne analizowanego obszaru są zbliżone do warunków klimatycznych panujących na terenie całej gminy. Obszar opracowania charakteryzuje się jednocześnie korzystnymi warunkami aerosanitarnymi (brak istotnych źródeł emisji, tereny niezabudowane) oraz korzystnymi warunkami akustycznymi (brak szczególnie uciążliwych źródeł hałasu).

W granicach obszaru projektu mpzp wskazano na konieczność uwzględnienia położenia przedmiotowego obszaru w zasięgu granic obszaru podlegającego ochronie – Obszaru Chronionego Krajobrazu „H” Międzychód (tereny w części północnej) oraz w zasięgu strefy wielkopolskiej, w granicach której notuje się przekroczenia dopuszczalnych stężeń zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego. Nie stwierdzono występowania istotnych problemów ochrony środowiska, związanych z brakiem dostępu do sieci infrastruktury technicznej.

Do sporządzenia projektu planu miejscowego przystąpiono m.in. z uwagi na potrzebę zabezpieczenia terenów pod rozwój zabudowy mieszkaniowej w sposób uwzględniający lokalne uwarunkowania środowiskowe, krajobrazowe i kulturowe. Głównym założeniem omawianego projektu mpzp jest wyznaczenie nowych terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną (**MN**) wraz z towarzyszącą jej zabudową usługową (**MN/U, US**), zielenią urządzoną (**ZP**) oraz elementami układu komunikacyjnego i sieci infrastruktury technicznej, przy jednoczesnym utrzymaniu dotychczasowego sposobu zagospodarowania i użytkowania większości terenów położonych w obrębie centralnej (historycznej) części wsi Skrzydlewo.

W zakresie terenów przeznaczonych pod lokalizację zabudowy projekt mpzp wskazuje na dominujący udział terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (**1-23MN**). Uzupełnienie wspomnianej zabudowy stanowią zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub zabudowy usługowej (**1-5MN/U**), zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych, hodowlanych lub ogrodnich (**1-6RM**), teren obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych lub ogrodnich (**RU**) oraz tereny sportu i rekreacji (**1-2US**). W projekcie mpzp wyznaczono również tereny rolnicze (**1-3R**), teren zieleni urządzonej **ZP** i otwartej (**ZO**) oraz teren cmentarza (**ZC**), uwzględniający teren nieczynnego cmentarza ewangelickiego. Dla zapewnienia właściwej obsługi komunikacyjnej projektowanej zabudowy wyznaczono również tereny dróg publicznych klasy zbiorczej (**KD-Z**), lokalnej (**1-4KD-L**) i dojazdowej (**1-5KD-D**) oraz tereny dróg wewnętrznych (**1-17KDW**). W projekcie mpzp wyznaczono także niewielkie tereny infrastruktury technicznej – elektroenergetyki (**1-2E**) oraz kanalizacji (**K**).

Jak wskazano w prognozie, wprowadzenie nowej zabudowy oraz zrealizowanie nowych inwestycji w zakresie lokalnego układu drogowego oraz sieci infrastruktury technicznej, związane będzie z występowaniem negatywnych oddziaływań na powierzchnię ziemi, lokalne warunki gruntowo-wodne, szatę roślinną, zwierzęta, krajobraz oraz lokalne warunki mikroklimatyczne. Oddziaływania te będą miały zróżnicowaną intensywność oraz skalę. Szczegółowy opis skali i charakteru przewidywanych oddziaływań w odniesieniu do poszczególnych komponentów środowiska, został zamieszczony w dziewiątej części niniejszego opracowania.

W celu ograniczenia skali prognozowanych, negatywnych oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska, jakie mogą wystąpić w konsekwencji realizacji projektowanych inwestycji, do

projektu mpzp wprowadzono szereg zapisów, których realizacja pozwoli na zminimalizowanie (lub też ograniczenie zasięgu) prognozowanych oddziaływań na środowisko, wynikających z realizacji ustaleń dotyczących lokalizacji projektowanych inwestycji. W tym zakresie, w projekcie określono m.in. maksymalne powierzchnie zabudowy oraz minimalne udziały terenu biologicznie czynnego, jakie muszą być zachowane w obrębie działek budowlanych (w obrębie terenów wskazanych pod zabudowę). Wśród najbardziej istotnych – z punktu widzenia ograniczenia ryzyka wystąpienia niekorzystnych zmian w środowisku – zapisów wskazać należy natomiast szereg ustaleń projektu mpzp w zakresie zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, czy też zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej. Do najważniejszych z nich należą zapisy ustalające:

- zachowanie i ochronę cennych drzew oraz drzew w strefie zieleni w drodze, wskazanych na rysunku planu,
- nasadzenia szpalerów drzew, zgodnie z orientacyjną lokalizacją wskazaną na rysunku planu,
- zagospodarowanie zielenią wszystkich nieutwardzonych fragmentów terenów,
- zapewnienie dostępu do cieków i zbiorników wodnych, pozwalającego na wykonanie robót związanych z utrzymaniem wód, zgodnie z przepisami odrębnymi,
- zapewnienie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku:
 - na terenach **MN** jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
 - na terenach **RM** jak dla terenów zabudowy zagrodowej,
 - na terenach **MN/U** jak dla terenów mieszkaniowo-usługowych,
 - w przypadku lokalizacji na terenach **MN/U**:
 - szkół, przedszkoli, żłobków, klubów malucha, jak dla terenów zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży,
 - domów opieki społecznej, jak dla terenów domów opieki społecznej,
- gromadzenie odpadów w miejscach ich powstawania oraz ich dalsze zagospodarowanie zgodnie z regulaminem utrzymania czystości i porządku w gminie oraz z przepisami o odpadach,
- stosowanie ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw dla celów grzewczych, z uwzględnieniem przepisów odrębnych w zakresie ochrony powietrza,
- zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem dopuszczonych ustaleniami planu oraz inwestycji celu publicznego.
- powiązanie sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz dostęp do sieci,
- dopuszczenie robót budowlanych w zakresie sieci infrastruktury technicznej,
- zaopatrzenie w wodę pitną z sieci wodociągowej,
- odprowadzenie ścieków bytowych lub przemysłowych docelowo do sieci kanalizacji sanitarnej z dopuszczeniem do czasu jej realizacji, tymczasowo do zbiorników bezodpływowych na nieczystości ciekłe,
- zaopatrzenie w energię elektryczną z sieci elektroenergetycznej średniego i niskiego napięcia lub indywidualnych źródeł energii, w tym ogniw fotowoltaicznych o mocy nie przekraczającej 100 kW,
- zaopatrzenie w ciepło z sieci ciepłowniczej lub gazowej, z dopuszczeniem stosowania indywidualnych systemów grzewczych (z uwzględnieniem pozostałych ustaleń).

Ponadto, projekt planu zawiera ustalenia w zakresie kształtowania ładu przestrzennego, a także liczne ustalenia w zakresie zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.

Warunkiem niezbędnym dla zminimalizowania ewentualnych, negatywnych skutków oddziaływania na środowisko, będzie precyzyjne wyegzekwowanie ustaleń planu miejscowego oraz restrykcyjne przestrzeganie przepisów i wymogów ochrony środowiska, wynikających z przepisów odrębnych. Stosowanie się do zaproponowanych w analizowanym projekcie mpzp zasad, pozwoli na zminimalizowanie skali występowania niekorzystnych oddziaływań na poszczególne komponenty na środowisko, pojawiających się w konsekwencji podejmowania prac budowlanych w zakresie

realizacji nowej zabudowy, lokalizacji elementów sieci infrastruktury technicznej, jak również stworzenia lokalnego układu komunikacyjnego.

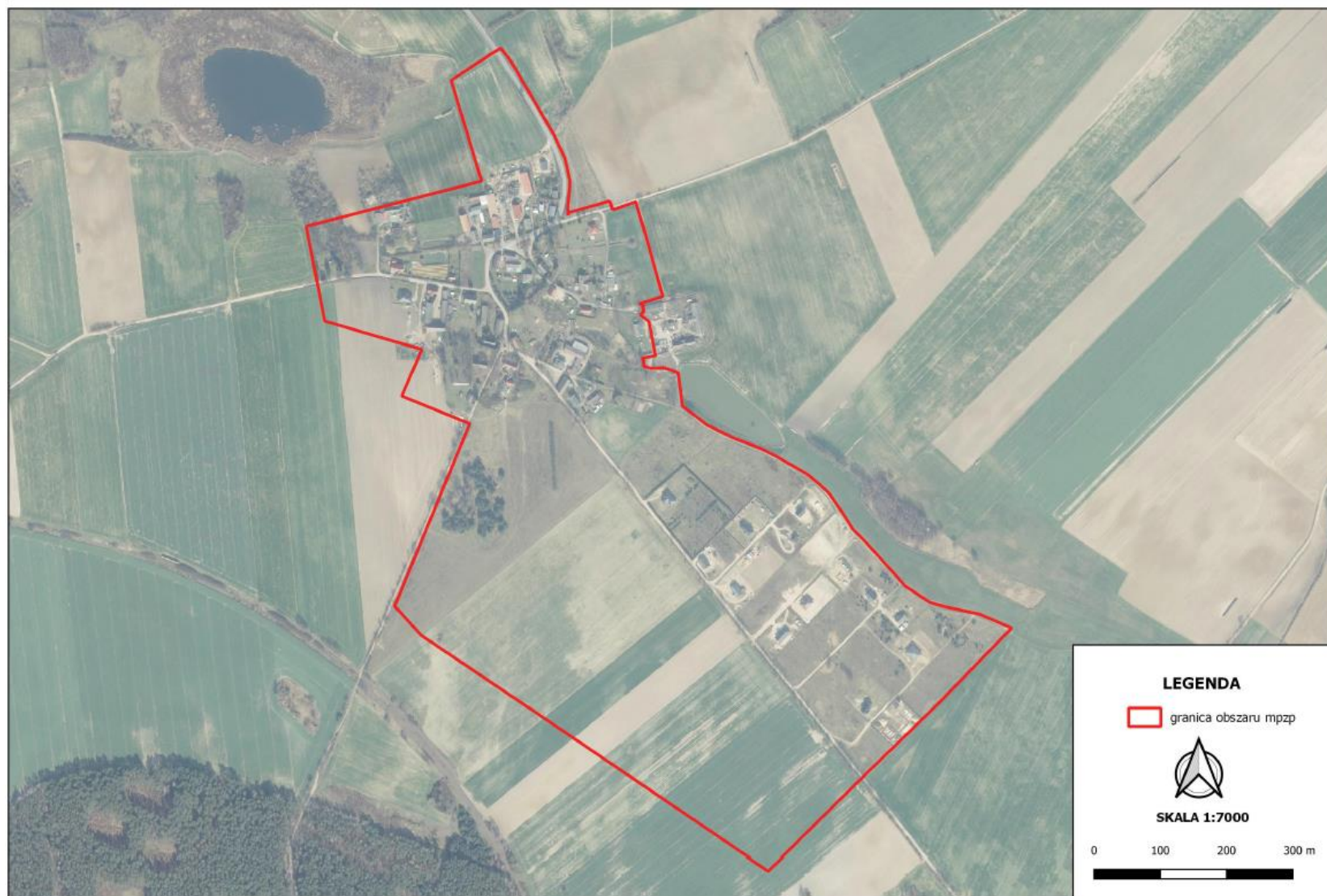
Przyjęte w projekcie planu rozwiązania uznaje się za właściwe, gdyż ich docelowa realizacja pozwoli na zaspokojenie potrzeb inwestycyjnych, przy jednoczesnym zachowaniu zdolności biologicznych tych terenów oraz wyeliminowaniu możliwości wystąpienia znaczących zmian w zakresie jakości poszczególnych komponentów środowiska. Analiza rozwiązań przyjętych w projekcie mpzp pozwala także założyć, iż ich pełna i docelowa realizacja nie spowoduje wystąpienia negatywnych oddziaływań w odniesieniu do obszarów podlegających ochronie prawnej, w tym zlokalizowanych w dalszym sąsiedztwie granic obszaru projektu mpzp.

Należy zaznaczyć, że zapisy przedmiotowego projektu mpzp, poza ustaleniami aktualizacji Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Międychód, uwzględniają jednocześnie cele ochrony środowiska ustalone na szczeblu międzynarodowym, krajowym i lokalnym, w tym w szczególności zapisy Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.), Strategicznego planu adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (SPA2020), Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, Programu ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego do roku 2030 oraz aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Międychód na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024.

W prognozie przedstawiono także propozycje dotyczące zakresu monitoringu realizacji ustaleń projektu mpzp, wskazując jednocześnie na trudności z określeniem częstotliwości jego przeprowadzania, wynikające z ogólnego charakteru ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

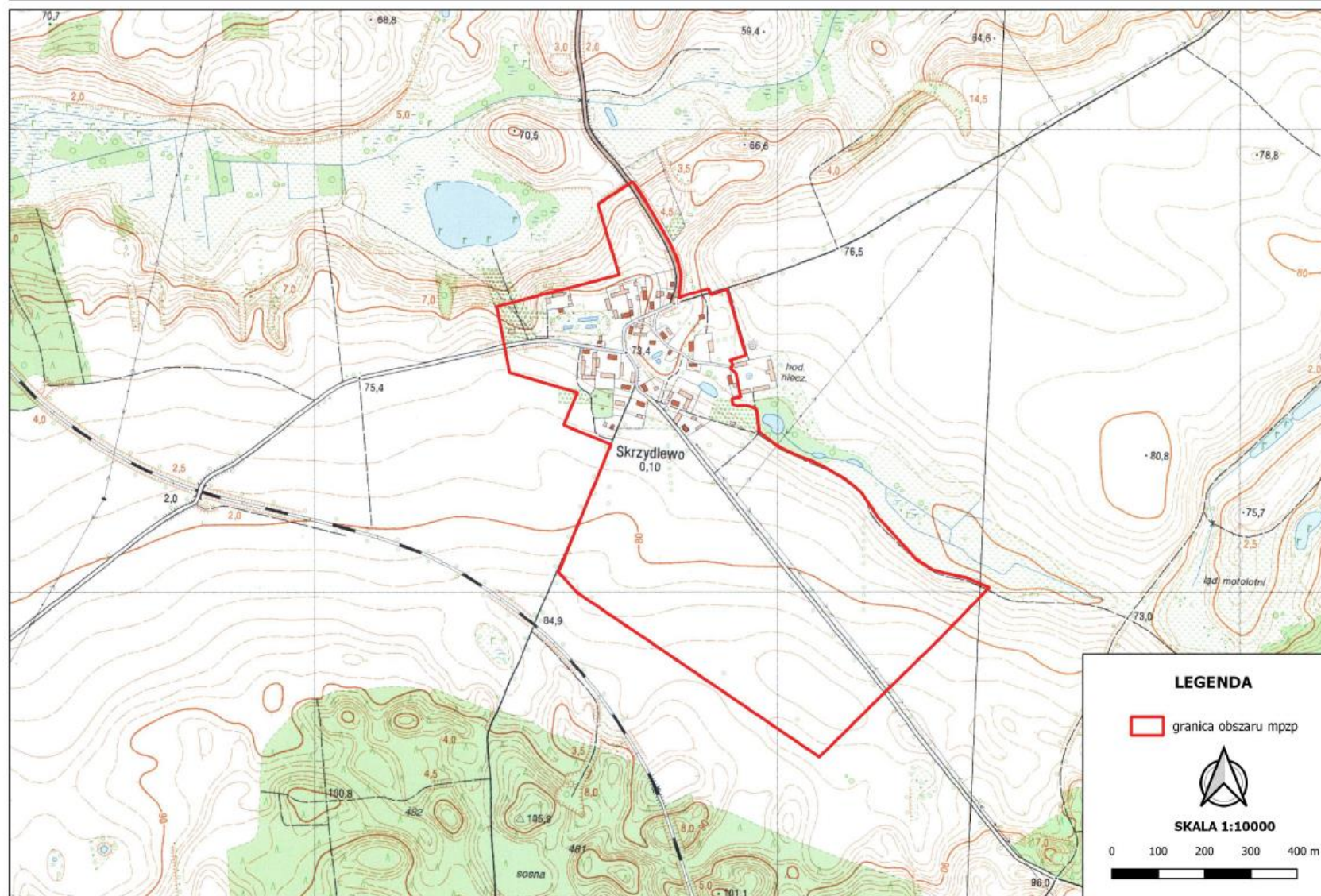
Reasumując, w wyniku przeprowadzonej analizy, uwzględniającej obecny stan i charakter poszczególnych komponentów środowiska w granicach przedmiotowego obszaru, a także skalę oddziaływań związanych z realizacją projektowanych inwestycji, stwierdzono, iż pełna i docelowa realizacja wszystkich ustaleń projektu mpzp będzie stanowiła przyczynę pojawienia się oddziaływań mających negatywny wpływ na poszczególne komponenty środowiska. Należy natomiast podkreślić, że respektowanie wprowadzonych do projektu mpzp ustaleń – określających wskaźniki i parametry kształtowania zabudowy, jak również ustaleń określających zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego – pozwoli na zminimalizowanie skali prognozowanych zjawisk, wynikających z wyznaczenia nowych, rozległych terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (wraz z towarzyszącymi elementami układu komunikacyjnego) w obrębie wsi Skrzydlewo.

Załącznik nr 1. Granice obszaru projektu mpzp na tle ortofotomapy*

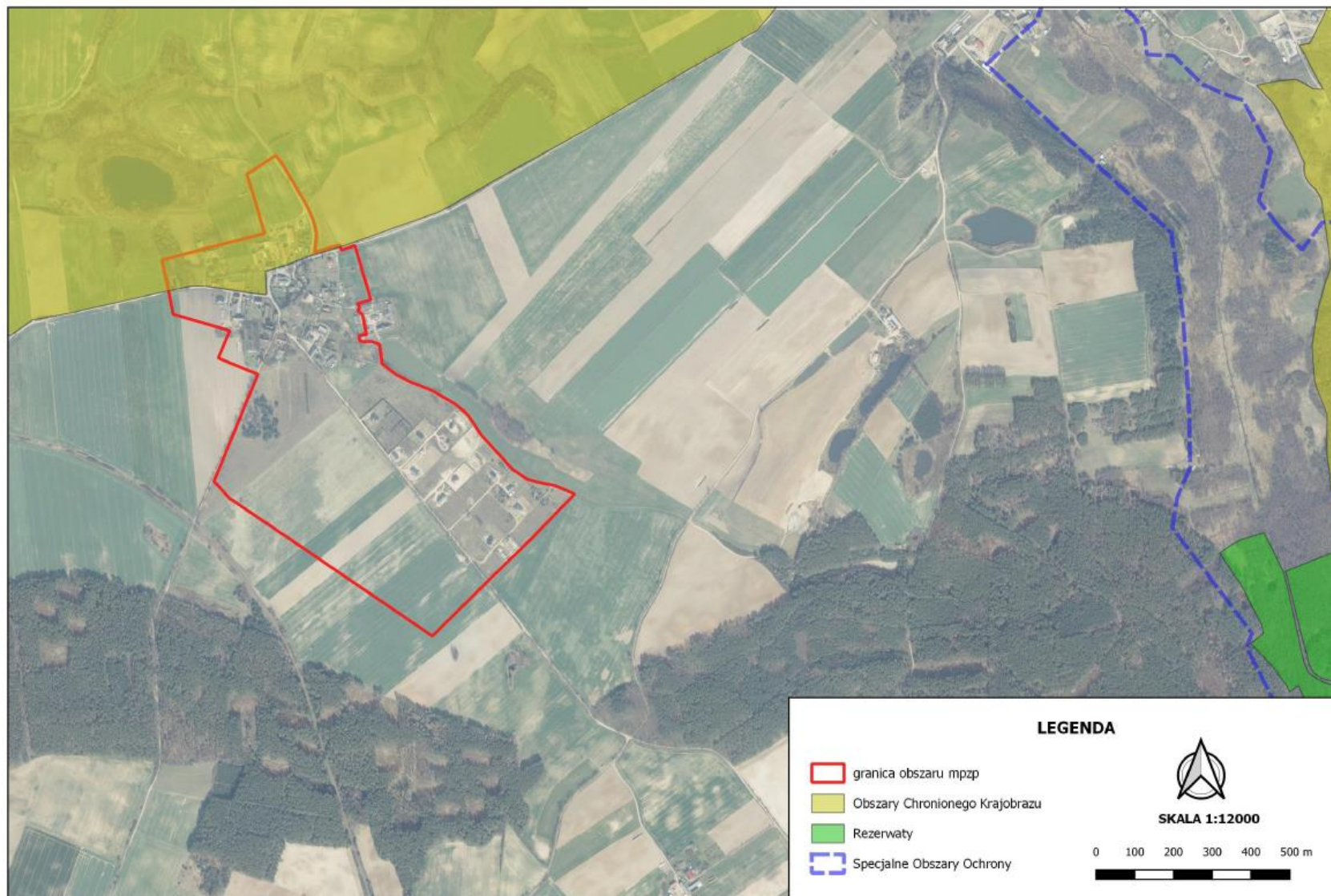
źródło ortofotomapy: geoportall.gov.pl

Załącznik nr 2. Granica obszaru projektu mpzp na tle mapy topograficznej*

źródło: geoportal.gov.pl

Załącznik nr 3. Lokalizacja obszarów podlegających ochronie w sąsiedztwie obszaru mpzp*

źródło: geoserwis.gdos.gov.pl

(Podpis) 28.06.2021.

OŚWIADCZENIE

Ja niżej podpisana Agnieszka Wieczorkiewicz oświadczam, iż spełniam wymogi określone w art. 74a ust.2. ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2020 r., poz. 283 t.j.).

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

